

Rynek pracy powiatu jarosławskiego w 2019 roku

Spis treści:

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego	3
2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie	7
2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław	10
2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku.....	15
2.3 Struktura osób bezrobotnych	17
2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek	17
2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy	18
2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie	20
2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy.....	21
2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	22
2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia.....	26
2.4.2 Bezrobotni długotrwale	31
2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia.....	38
2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	43
2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	48
2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni	54
2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych	59
2.6 Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych	61
2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy	64
3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy)	66
3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim	72
4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych	75
5 Podsumowanie.....	79

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego

Powiat jarosławski położony jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim. Wschodnia granica powiatu pokrywa się na długości około 7 km z granicą polsko-ukraińską, na tym odcinku znajduje się drogowe przejście graniczne Korczowa-Krakowiec. Przez powiat jarosławski przebiega autostrada A4 łącząca dwie granice – z Niemcami i Ukrainą. W sąsiedztwie powiatu jarosławskiego znajdują się: powiat przeworski, powiat przemyski ziemski i powiat lubaczowski. **Obszar powiatu obejmuje 1 029 km² i stanowi 5,7% powierzchni województwa podkarpackiego (17 846 km²) oraz 0,3% powierzchni Polski (312 705 km²).** Terytorialnie powiat jarosławski podzielony jest na 11 jednostek, w tym dwie gminy miejskie: Jarosław i Radymno, jedną gminę miejsko-wiejską Pruchnik oraz osiem gmin wiejskich: Chłopice, Jarosław, Laszki, Pawłosiów, Radymno, Rokietnica, Roźwienica i Wiązownica.

Dane dotyczące ludności w powiecie jarosławskim, podobnie jak prognozy dla Polski nie są zbyt optymistyczne. **Od wielu lat w województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim pogarsza się sytuacja demograficzna, choć w skali całego kraju nie jest ona najgorsza.** Przytłaczające dla regionu podkarpackiego są jednak prognozy Głównego Urzędu Statystycznego, który na podstawie gromadzonych danych statystycznych dotyczących liczby urodzeń, liczby zgonów, długości trwania życia, zawierania i rozpadu małżeństw oraz migracji, przewiduje, że w ciągu najbliższego ćwierćwiecza proces starzenia się społeczeństwa najbardziej dotknie właśnie województwo podkarpackie.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) na koniec grudnia 2018 r. (brak danych na koniec 2019 r.) powiat zamieszkiwało 120 714 osób, tj. o 266 osób mniej niż na koniec 2017 r. (120 980 osób). Liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego od 2010 roku maleje i wg prognoz GUS taka sytuacja będzie się utrzymywać w kolejnych latach. Z danych prognostycznych wynika, że w powiecie jarosławskim w 2020 roku będzie mieszkać 120 115 osób, w 2025 roku 118 198 osób, a w 2030 roku tylko 115 757 osób.

Przez wiele lat w powiecie jarosławskim dominował dodatni przyrost naturalny. Od 2006 do 2015 roku oraz w roku 2018 na terenie powiatu jarosławskiego odnotowano więcej urodzeń niż zgonów. Ubytek naturalny (ujemny przyrost naturalny) na terenie powiatu jarosławskiego notowany był dotychczas w 2005, 2016 oraz 2017 roku.

Na obszarach miejskich powiatu jarosławskiego przyrost naturalny w 2018 roku był ujemny (taka sytuacja utrzymuje się od 2014 roku), natomiast na obszarach wiejskich przyrost naturalny osiągnął wartość dodatnią (taka sytuacja notowana jest od 2013 roku).

W powiecie jarosławskim do zmian w strukturze demograficznej ludności przyczyniają się:

- ✓ **postępujący proces starzenia się społeczeństwa – zwiększa się odsetek osób starszych (powyżej 65 r. ż.), a maleje odsetek dzieci (0-14 lat),**
- ✓ **niski wskaźnik przyrostu naturalnego,**
- ✓ **wysoki wskaźnik umieralności,**
- ✓ **migracje – wewnętrzne i zagraniczne.**

Starzenie się mieszkańców powiatu jarosławskiego jest szczególnie widoczne w sferze aktywności zawodowej, tj. w podziale wg wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego. **Na przestrzeni lat 2010-2018 procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat) w ogóle mieszkańców powiatu zmniejszył się o 2.6**

punktu procentowego, z 20,6% do 18,0%. Analogicznie sytuacja wygląda w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety, 18-64 lat mężczyźni), w której na przestrzeni lat 2010-2018 nastąpił spadek o 1.5 punktu procentowego, z 63,8% do 62,3%. Wzrost o 4 punkty procentowe, z 15,7% na 19,7% nastąpił natomiast w latach 2010-2018 w grupie osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat kobiety, powyżej 65 lat mężczyźni), co potwierdza zmiany zachodzące w strukturze demograficznej powiatu jarosławskiego w kierunku starzenia się jego mieszkańców.

Ludność powiatu jarosławskiego wg aktywności zawodowej w okresie 2010-2018 oraz prognozy na lata 2020, 2025 i 2030 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2018, prognoza na lata 2020, 2025, 2030

Rok		Liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego	% udział osób w wieku przedprodukcyjnym	% udział osób w wieku produkcyjnym	% udział osób w wieku poprodukcyjnym
2010	Ogółem	122 894	20,6%	63,8%	15,7%
	Kobiety	63 055	19,6%	59,3%	21,1%
2011	Ogółem	122 677	20,1%	63,8%	16,0%
	Kobiety	62 933	19,2%	59,2%	21,6%
2012	Ogółem	122 414	19,7%	63,8%	16,5%
	Kobiety	62 750	18,8%	59,0%	22,3%
2013	Ogółem	122 130	19,3%	63,6%	17,0%
	Kobiety	62 588	18,5%	58,6%	22,9%
2014	Ogółem	121 795	19,0%	63,4%	17,6%
	Kobiety	62 383	18,1%	58,3%	23,6%
2015	Ogółem	121 508	18,7%	63,2%	18,1%
	Kobiety	62 243	17,9%	57,9%	24,2%
2016	Ogółem	121 299	18,4%	62,9%	18,7%
	Kobiety	62 061	17,6%	57,5%	24,9%
2017	Ogółem	120 980	18,1%	62,7%	19,2%
	Kobiety	61 883	17,4%	57,1%	25,5%
2018	Ogółem	120 714	18,0%	62,3%	19,7%
	Kobiety	61 769	17,4%	56,7%	25,9%
2020*	Ogółem	120 115	17,4%	63,9%	18,6%
	Kobiety	61 419	16,6%	58,6%	24,8%
2025*	Ogółem	118 198	16,8%	62,5%	20,7%
	Kobiety	60 383	15,9%	58,0%	26,1%
2030*	Ogółem	115 757	15,6%	62,2%	22,3%
	Kobiety	59 133	14,7%	58,5%	26,8%

*Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowanie na bazie NSP 2011) – GUS, Bank Danych Lokalnych
 Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, Ludność, Stan ludności, Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci oraz Ludność, Prognozy, Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowane na bazie NSP 2011), stan na 24.01.2020

Na koniec grudnia 2018 roku, 73 936 osób, tj. o 45 osób mniej niż na koniec 2017 roku (73 981), mieszkało na obszarach wiejskich powiatu jarosławskiego. **Udział mieszkańców gmin wiejskich w ludności powiatu na koniec 2018 roku wyniósł 61,2% i utrzymał się na poziomie z 2017 roku.** Na terenach miejskich powiatu jarosławskiego na koniec 2018 roku mieszkało 46 778 osób, tj. o 221 mniej niż na koniec 2017 roku (46 999). **Mieszkańcy obszarów miejskich powiatu jarosławskiego stanowili na koniec 2018 roku 38,8% ogółu ludności powiatu, tak jak na koniec 2017 roku.** Powyższe dane wskazują, że ludność powiatu jarosławskiego skoncentrowana jest głównie na obszarach wiejskich.

Powiat jarosławski to powiat rolniczo-przemysłowy, z przemysłem skoncentrowanym w Jarosławiu (47,3% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w powiecie ma siedzibę w Jarosławiu). **Na koniec grudnia 2019 roku w powiecie jarosławskim działało 9 201 podmiotów gospodarczych, co stanowi 5,1% wszystkich firm zarejestrowanych w województwie podkarpackim (181 107) i 0,2% wszystkich firm zarejestrowanych w Polsce (4 509 916).** Liczba podmiotów gospodarczych skoncentrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2019 roku była wyższa o 225 w porównaniu do grudnia 2018 roku (8 976). Tendencja wzrostowa liczby podmiotów gospodarczych w powiecie jarosławskim utrzymuje się od 2011 roku.

W gospodarce powiatu dominuje sektor prywatny (8 833 podmioty). Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie jarosławskim w grudniu 2019 roku wyniosła 6 725, tj. o 145 więcej niż w analogicznym okresie roku 2018 (6 580). Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły w grudniu 2019 roku 73,1% ogółu zarejestrowanych w powiecie podmiotów gospodarczych (9 201), co oznacza spadek o 0,2% w porównaniu do końca 2018 roku. **Łącznie w 2019 roku zarejestrowano na terenie powiatu 836 podmioty, tj. o 29 więcej niż w roku 2018 (807), natomiast wyrejestrowano 550 podmiotów gospodarczych, tj. o 91 mniej niż w roku 2018 (641).**

Na koniec grudnia 2019 roku, tak jak rok wcześniej, najwięcej podmiotów na terenie powiatu działało w sektorach: handel (2 532), budownictwo (1 510), przetwórstwo przemysłowe (751) i usługi (730).

Największy wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim na koniec 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w sektorach: „budownictwo” – przybyło 161 podmiotów; „przetwórstwo przemysłowe” – przybyło 30 podmiotów; „pozostała działalność usługowa” – przybyły 23 podmioty; „informacja i komunikacja” – przybyło 21 podmiotów; „działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”; „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”; „transport i gospodarka magazynowa” – przybyło po 13 podmiotów.

Spadek ilości podmiotów gospodarczych na koniec 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w powiecie tylko w sekcjach: „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – ubyło 87 podmiotów; „górnictwo i wydobywanie” – ubył 1 podmiot.

W sekcjach: „dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”; „gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby” oraz „organizacje i zespoły eksterytorialne”, w porównaniu do roku 2018 liczba podmiotów gospodarczych na koniec 2019 roku nie uległa zmianie.

Pod względem wielkości, na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2019 roku funkcjonowało: 8 794 mikroprzedsiębiorstw (do 9 pracowników), co stanowi 95,6% ogółu zarejestrowanych podmiotów (9 201), 336 małych przedsiębiorstw (od 10 do 49 pracowników), co stanowi 3,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów (9 201), 64 średnich przedsiębiorstw (od 50 do 249 pracowników), co stanowi 0,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów (9 201) oraz 7 dużych przedsiębiorstw (powyżej 250 pracowników), co stanowi zaledwie 0,1% ogółu zarejestrowanych podmiotów (9 201).

Podmioty gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim w latach 2018-2019 prezentuje Tabela 2.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2018, grudzień 2019)

SEKCJA PKD	grudzień 2018			grudzień 2019			2018/2019	2018/2019
	podmioty gospodarki narodowej*	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	podmioty gospodarki narodowej*	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	wzrost↑/ spadek↓ liczby podmiotów gospodarki narodowej	wzrost↑/ spadek↓ działalności gospodarczych osób fizycznych
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	129	95	1,1%	136	100	1,1%	7↑	5↑
B. GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE	21	13	0,1%	20	13	0,1%	-1↓	0
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	721	585	6,5%	751	614	6,7%	30↑	29↑
D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	25	0	0,0%	28	0	0,0%	3↑	0
E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	22	11	0,1%	22	12	0,1%	0	1↑
F. BUDOWNICTWO	1 349	1 205	13,4%	1510	1354	14,7%	161↑	149↑
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 619	2 070	23,1%	2532	1974	21,5%	-87↓	-96↓
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	583	503	5,6%	596	509	5,5%	13↑	6↑
I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	183	150	1,7%	191	157	1,7%	8↑	7↑
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	170	152	1,7%	191	167	1,8%	21↑	15↑
K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	218	193	2,2%	220	194	2,1%	2↑	1↑
L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	282	47	0,5%	291	44	0,5%	9↑	-3↓
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	661	582	6,5%	667	582	6,3%	6↑	0
N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	180	146	1,6%	193	148	1,6%	13↑	2↑
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	115	0	0,0%	116	0	0,0%	1↑	0
P. EDUKACJA	319	107	1,2%	321	117	1,3%	2↑	10↑
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	437	369	4,1%	440	372	4,0%	3↑	3↑
R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	219	62	0,7%	232	67	0,7%	13↑	5↑
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	707	290	3,2%	730	301	3,3%	23↑	11↑
T. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
U. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
OGÓLEM*	8 976	6 580	73,3%	9 187*	6 725	73,2%	211↑	145↑

Źródło: GUS, Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, opracowanie własne

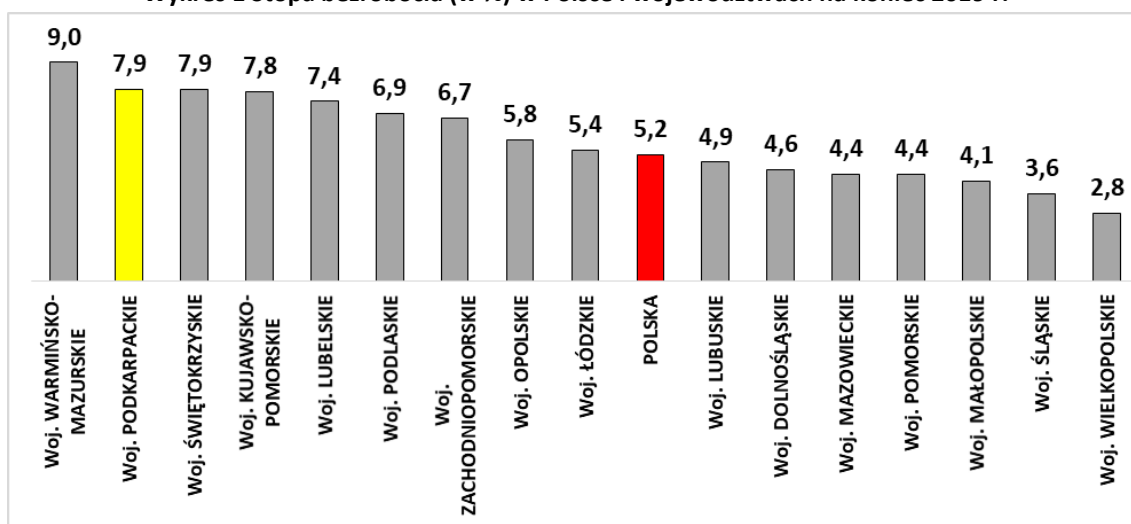
*różnica w sumowaniu kolumny ogółem może wynikać ze zmiany przepisów prawnych od dnia 1 grudnia 2014 roku dotyczących zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do KRS (nie wszystkie informacje do rejestru REGON są wypełniane)

2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie

Stopa bezrobocia to jeden z głównych mierników pomocnych w ocenie wielkości zjawiska bezrobocia i kondycji rynku pracy. Wskaźnik publikowany jest dla kraju, województw, podregionów i powiatów przez Główny Urząd Statystyczny w ujęciu miesięcznym.

Zanotowana na koniec 2019 roku na poziomie 5,2% stopa bezrobocia w Polsce była najniższa od lat 90-tych. Na obszarze kraju poziom bezrobocia jest zróżnicowany, o czym świadczą wartości wskaźnika stopy bezrobocia ustalone dla województw i powiatów. Na koniec 2019 roku najwyższą stopę bezrobocia – 9,0% zanotowało województwo warmińsko-mazurskie, najniższy wskaźnik – 2,8% osiągnęło województwo wielkopolskie. W 7 województwach na koniec 2019 roku stopa bezrobocia była niższa od poziomu bezrobocia w kraju (5,2%), natomiast w 9 województwach stopa bezrobocia przekroczyła wartość 5,2%. Województwo podkarpackie na koniec 2019 roku zanotowało stopę bezrobocia na poziomie 7,9%, tym samym plasując się na 2 pozycji (równorzędnie z woj. świętokrzyskim) wśród 16 województw pod względem wysokości osiągniętego wskaźnika (od wartości najwyższej do najniższej).

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2019 r.

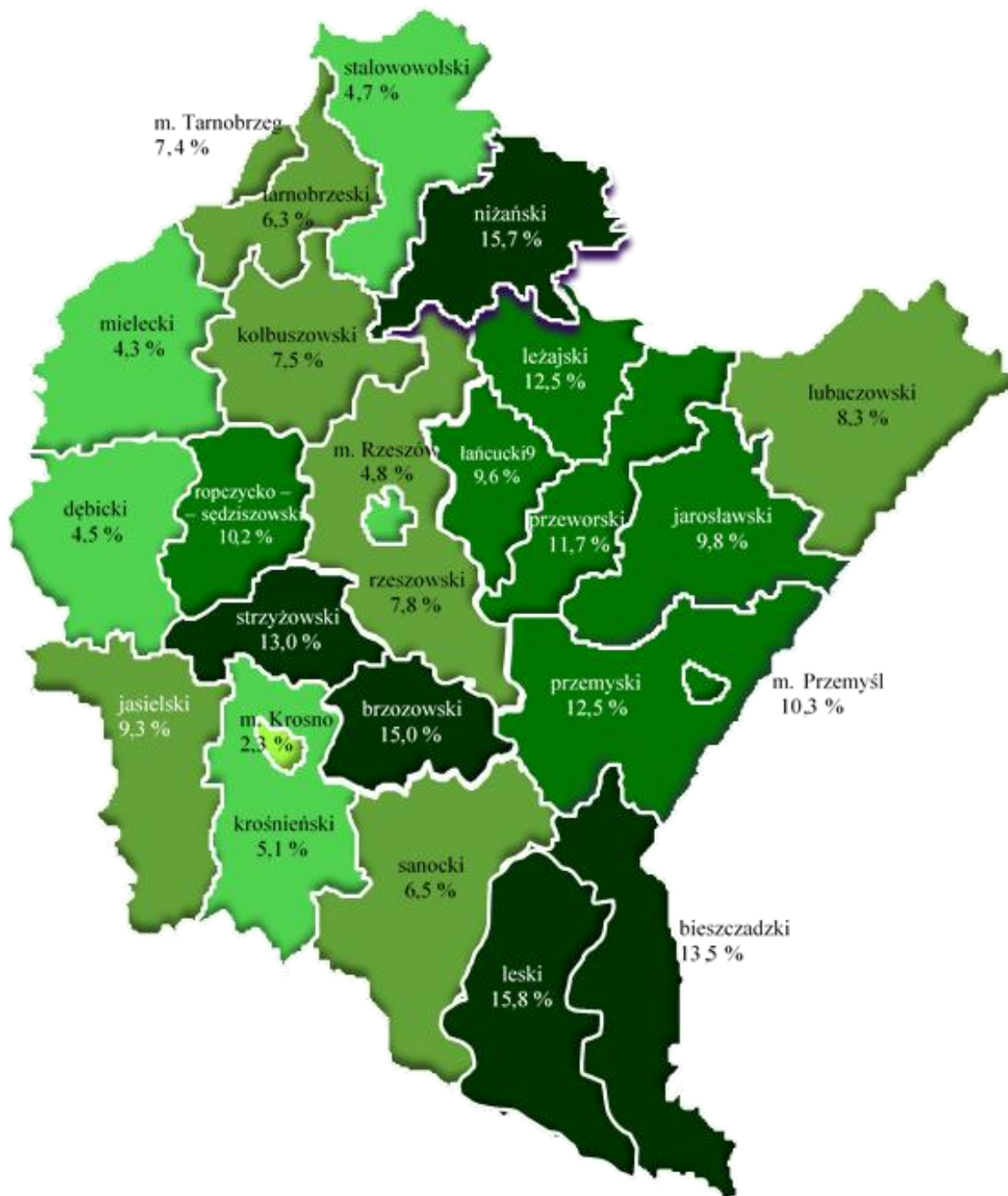
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów. Stan w końcu grudnia 2019 roku.

Wśród powiatów najwyższy wskaźnik bezrobocia w Polsce – 23,0% zanotował na koniec 2019 roku powiat szydlowiecki (woj. mazowieckie), natomiast najniższy wskaźnik – 1,0% odnotował powiat m. Katowice. Wśród 380 powiatów, dla których na koniec 2019 roku ustalona została stopa bezrobocia, 144 osiągnęły wartość wskaźnika na poziomie niższym od krajowego (5,2%), 4 powiaty osiągnęły stopę bezrobocia równą wskaźnikowi dla Polski (5,2%), natomiast 232 powiaty odnotowały stopę bezrobocia wyższą niż 5,2%. Powiat jarosławski na koniec 2019 roku zanotował bezrobocie na poziomie 9,8% i uplasował się równorzędnie z 7 innymi powiatami, na wysokiej 79 pozycji (wśród 380 powiatów) pod względem wysokości stopy bezrobocia (od wartości najwyższej do najniższej).

W województwie podkarpackim dominuje zjawisko wysokiego bezrobocia. Na obszarze 19 z 25 powiatów na koniec 2019 roku stopa bezrobocia przekraczała wskaźnik dla kraju (5,2%), z czego w 8 powiatach nawet dwukrotnie. Tylko w 6 powiatach

w województwie podkarpackim zanotowano stopę bezrobocia poniżej poziomu krajowego, tj. 5,2%. **Wśród 25 powiatów województwa podkarpackiego, powiat jarosławski ze stopą bezrobocia 9,8% uplasował się na 11 pozycji, co oznacza przesunięcie o 3 pozycje niżej, w porównaniu do 2018 roku (ranking od wartości stopy bezrobocia najwyższej do najniższej).**

Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2019 r.)

Źródło: WUP Rzeszów, Podkarpacki rynek pracy w liczbach 12.2019 r.

Najwyższą wartość stopy bezrobocia w województwie podkarpackim na koniec 2019 roku odnotowano w powiatach: leskim (15,8%), niżańskim (15,7%), brzozowskim (15,0%), bieszczadzkim (13,5%), strzyżowskim (13,0%), leżajskim (12,5%), przemyskim (12,5%), przeworskim (11,7%), miasto Przemysł (10,3%), ropczycko-sędziszowskim (10,2%),

jarosławskim (9,8%). Najniższą wartość tego wskaźnika osiągnęły na koniec 2019 roku miasta na prawach powiatu Krosno (2,3%) i Rzeszów (4,8%) oraz powiaty: mielecki (4,3%), dębicki (4,5%), stalowowolski (4,7%). Pozostałe powiaty województwa podkarpackiego odnotowały stopę bezrobocia na poziomie pomiędzy 5,1%, a 9,6%.

Analizując poziom stopy bezrobocia na przestrzeni 2019 roku, należy zwrócić uwagę na utrzymującą się tendencję spadkową względem roku poprzedniego.

Stopa bezrobocia w Polsce w okresie styczeń-grudzień 2019 roku kształtowała się na poziomie od 5,0% (październik) do 6,1% (styczeń, luty). **Wskaźnik stopy bezrobocia w Polsce na koniec roku 2019 – 5,2% był niższy o 0.6 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (5,8%).**

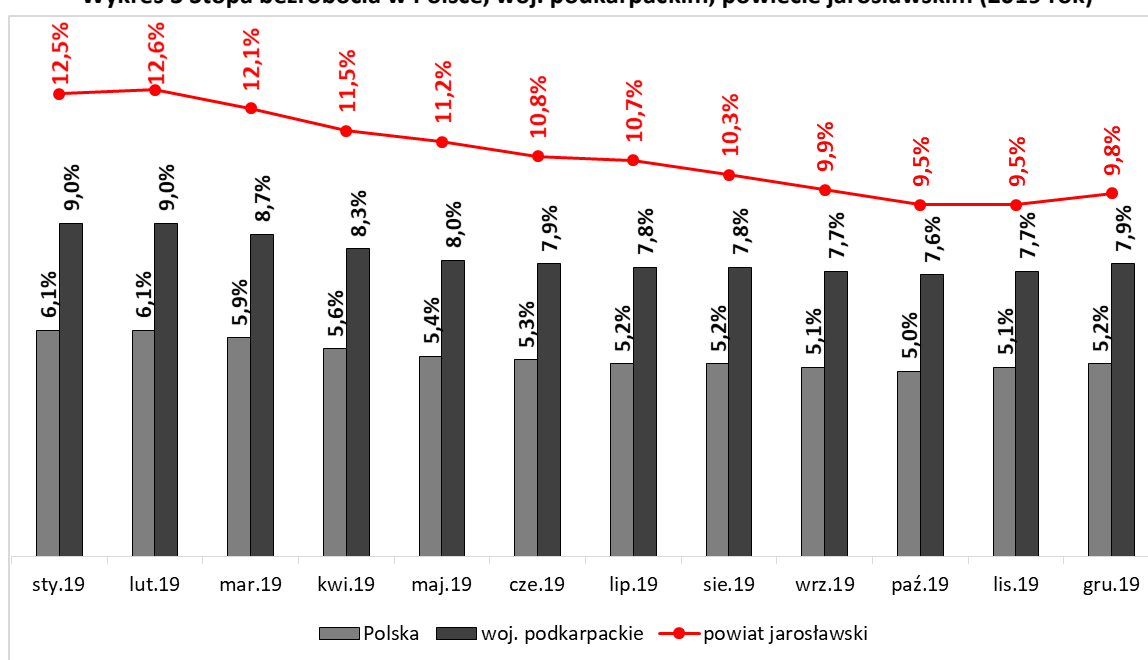
Na obszarze województwa podkarpackiego stopa bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2019 roku przyjmowała wartości od 7,6% (październik) do 9,0% (styczeń, luty). **Na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w województwie podkarpackim wyniosła 7,9% i była niższa o 0.8 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (8,7%).**

W powiecie jarosławskim wskaźnik stopy bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2019 roku przyjmował wartości od 9,5% (październik, listopad) do 12,6% (luty). **Na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 9,8% i była niższa aż o 2.3 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (12,1%).**

W poszczególnych miesiącach 2019 roku wskaźnik bezrobocia ustalany dla powiatu jarosławskiego przewyższał stopę bezrobocia dla Polski średnio o 5.4 punktu procentowego, co świadczy o dużym nasileniu zjawiska bezrobocia na obszarze powiatu. **Na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wynosząca 9,8% była wyższa o 1.9 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (7,9%) i o 4.6 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (5,2%).**

Kształtowanie się stopy bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim w 2019 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2019 rok)

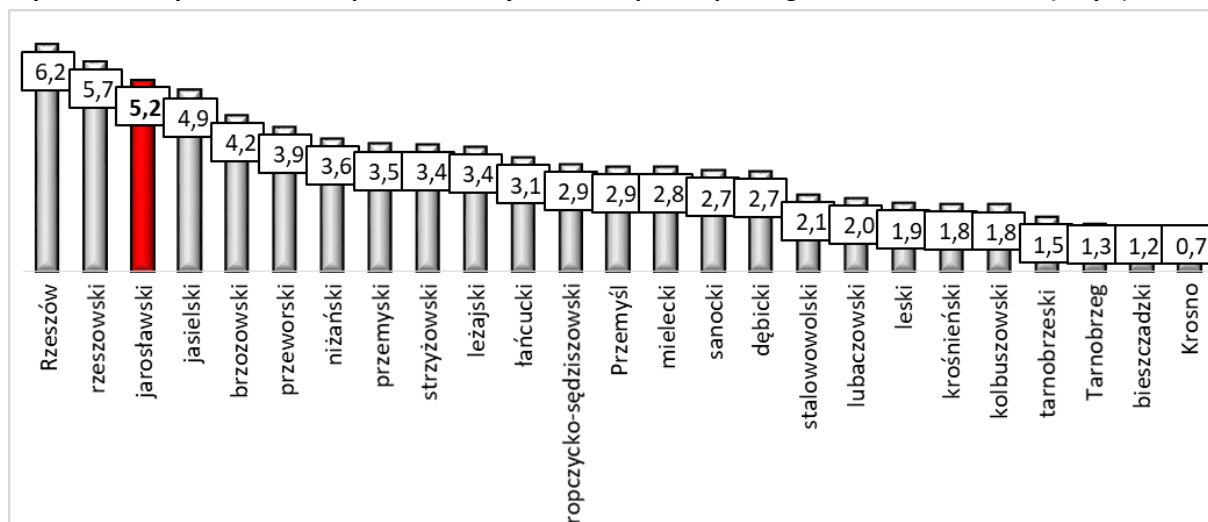
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

Nasilenie zjawiska bezrobocia jest cykliczne, stopa bezrobocia na każdym szczeblu, tj. kraju, województwa i powiatu wzrasta w pierwszych (styczeń, luty) i ostatnich (listopad, grudzień) miesiącach roku, natomiast w pozostałych miesiącach przyjmuje tendencję spadkową lub pozostaje bez zmian.

2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław

W województwie podkarpackim na koniec 2019 roku zarejestrowanych było 75 455 osób bezrobotnych, w tym 5 215 to osoby figurujące w ewidencji bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku w tut. Urzędzie stanowiła 6,9% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie podkarpackim, tj. o 1.0 punkt procentowy mniej niż na koniec 2018 roku (7,9%). Powiat jarosławski uplasował się na trzecim miejscu w województwie podkarpackim pod względem ilości zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób bezrobotnych.

Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2019 roku (w tys.)

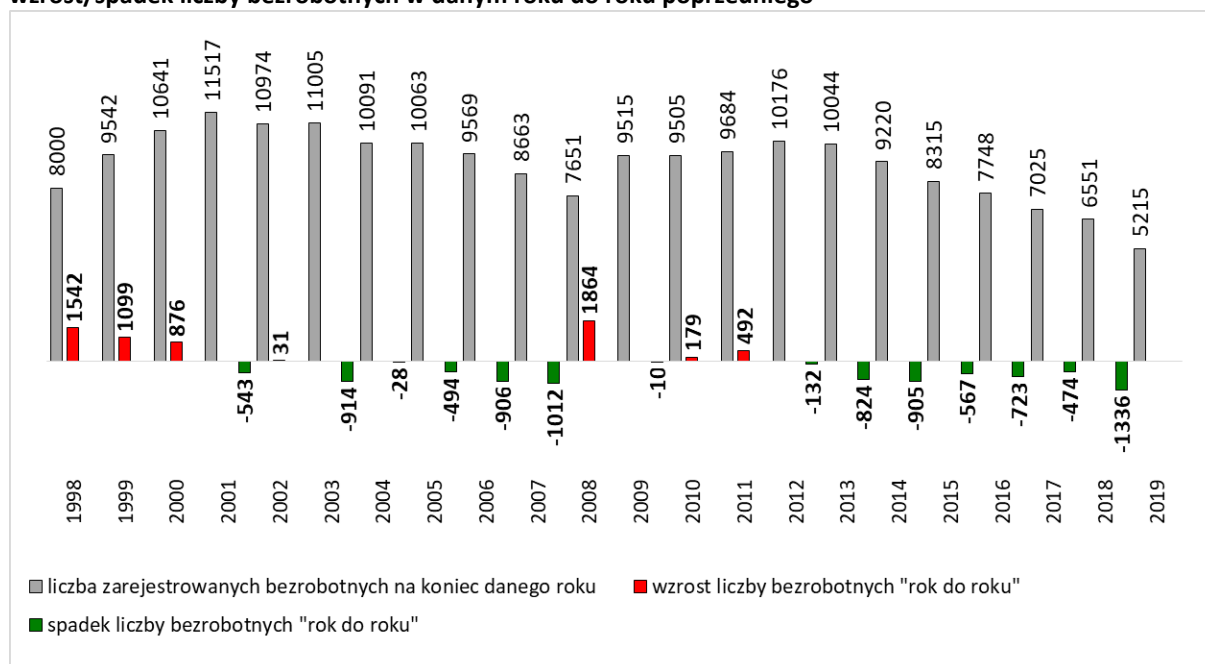
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu rejestrują się osoby bezrobotne z terenu miast Jarosław i Radymno, gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik oraz gmin: Jarosław, Radymno, Chłopice, Laszki, Pawłosiów, Roźwienica, Rokietnica, Wiązownica.

Na koniec grudnia 2019 roku na terenie powiatu jarosławskiego zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, tj. o 1 336 osób mniej niż w grudniu 2018 roku (6 551). Liczba kobiet w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2019 roku wyniosła 2 729 i była niższa o 731 osób względem 2018 roku (3 460). Kobiety na koniec 2019 roku stanowiły 52,3% ogółu zarejestrowanych (5 215), a ich udział w grupie osób bezrobotnych spadł o 0.5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2018 roku (52,8%).

Tak wysoki spadek liczby bezrobotnych (1 336 osób), jaki zanotowano na koniec 2019 roku w odniesieniu do roku poprzedniego, wystąpił w powiecie jarosławskim po raz pierwszy od 1998 roku. Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych w ujęciu wzrostowym i spadkowym w latach 1998-2019 przedstawiono na wykresie.

Wykres 5 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w PUP Jarosław w latach 1998-2019 oraz wzrost/spadek liczby bezrobotnych w danym roku do roku poprzedniego

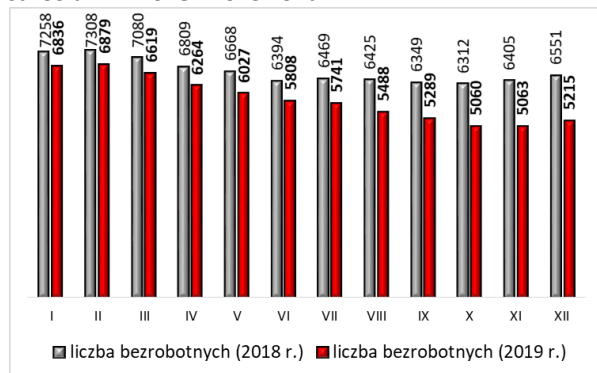
Źródło: GUS, Bank danych lokalnych, Rynek pracy, Bezrobocie rejestrowane, Bezrobotni zarejestrowani wg płci i typu

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec danego miesiąca 2019 roku była znacznie niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W 2019 roku najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec lutego – 6 879, natomiast najmniej na koniec października – 5 060. Największy spadek liczby bezrobotnych w 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o 1 342 osoby zanotowano w miesiącu listopad, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowały 5 063 osoby bezrobotne.

Najwięcej kobiet w 2019 roku zarejestrowanych było na koniec lutego – 3 602, natomiast najmniej na koniec czerwca – 2 664. Największy spadek liczby bezrobotnych kobiet w 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o 789 osób nastąpił w miesiącu listopad, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowały 2 664 kobiety.

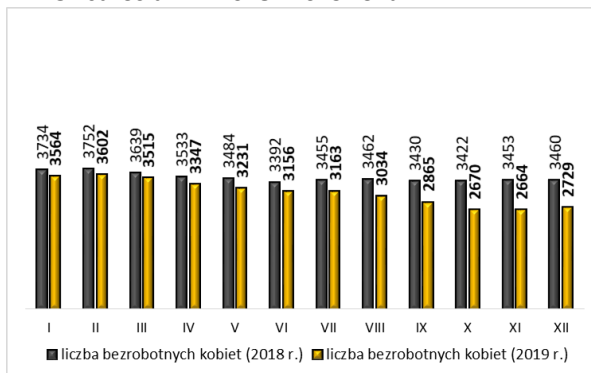
Rokrocznie wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych obserwowany jest w pierwszych miesiącach roku kalendarzowego, podobnie było w styczniu oraz lutym 2019 roku, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowało odpowiednio 6 836 oraz 6 879 osób. W kolejnych miesiącach, tj. od marca do października 2019 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszała się, głównie z powodu podejmowania zatrudnienia, niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz działań aktywizacyjnych realizowanych przez tut. Urząd. Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano dopiero w listopadzie i grudniu, jednak nie był on znaczny. Tendencja wzrostowa w liczbie osób bezrobotnych w ostatnich miesiącach roku kalendarzowego jest również zjawiskiem występującym cyklicznie. Ostatecznie na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet.

Wykres 6 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2018 i 2019 roku

Źródło: MRPiPS-01 za styczeń-grudzień 2018 r. i 2019 r., opracowanie własne

Wykres 7 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2018 i 2019 roku

Źródło: MRPiPS-01 za styczeń-grudzień 2018 r. i 2019r., opracowanie własne

Spadek liczby osób bezrobotnych na koniec grudnia 2019 roku w stosunku do analogicznego okresu roku 2018 zanotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego. Największy spadek liczby osób bezrobotnych w omawianym okresie zanotowało Miasto Jarosław (378 osób) oraz Gmina Radymno (180 osób), najmniejszy spadek zanotowała Gmina Rokietnica (35 osób).

W grupie bezrobotnych kobiet spadek na koniec 2019 roku względem 2018 roku odnotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego. Największy spadek bezrobotnych kobiet w omawianym okresie zanotowało Miasto Jarosław (223 kobiety) oraz Gmina Radymno (100 kobiet.), najmniejszy spadek zanotowała Gmina Chłopice (12 kobiet).

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie z roku na rok maleje, co jest pozytywnym przesłaniem z jarosławskiego rynku pracy. Jednakże należy pamiętać, że pomimo utrzymującego się od 2013 roku trendu spadku liczby bezrobotnych, w porównaniu do innych powiatów województwa podkarpackiego, w powiecie jarosławskim liczba ta nadal jest wysoka i generuje potrzebę kontynuacji działań aktywizujących.

Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (2018 i 2019 r.)

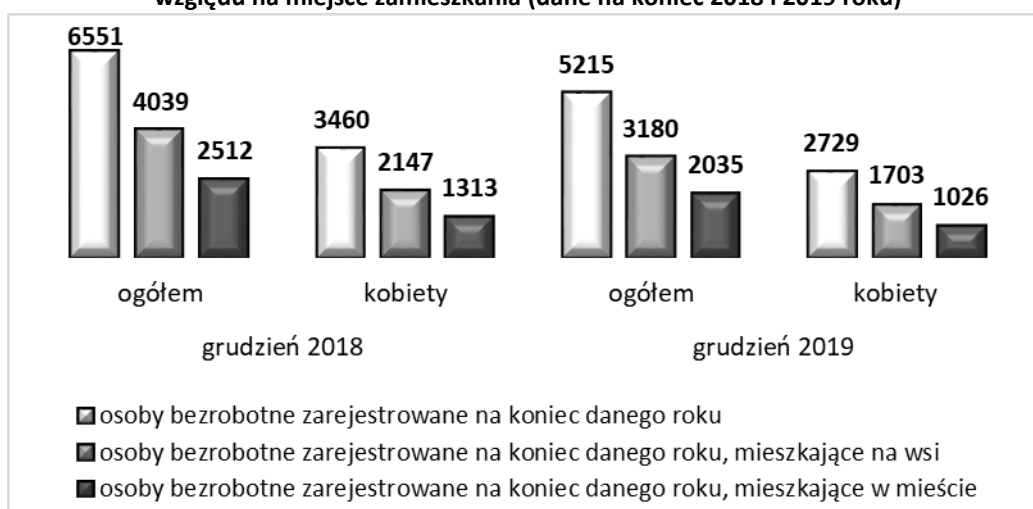
Miejscowość	Liczba bezrobotnych				wzrost↑/spadek↓ w ogółem bezrobotnych w stosunku do 2018	wzrost↑/spadek↓ w grupie bezrobotnych kobiet w stosunku do 2018
	XII 2018		XII 2019			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
Miasto Jarosław	1 969	1 014	1 591	791	-378↓	-223↓
Miasto Radymno	293	146	252	119	-41↓	-27↓
Gmina Chłopice	263	119	223	107	-40↓	-12↓
Gmina Jarosław	719	380	575	304	-144↓	-76↓
Gmina Laszki	427	227	355	194	-72↓	-33↓
Gmina Pawłosiów	444	243	347	187	-97↓	-56↓
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	651	386	505	297	-146↓	-89↓
Gmina Radymno	604	320	424	220	-180↓	-100↓
Gmina Rokietnica	209	116	174	91	-35↓	-25↓
Gmina Roźwienica	418	215	312	177	-106↓	-38↓
Gmina Wiązownica	554	294	457	242	-97↓	-52↓
powiat jarosławski	6 551	3 460	5 215	2 729	-1 336↓	-731↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród 5 215 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 3 180 osób, w tym 1 703 kobiety zamieszkiwało obszary wiejskie powiatu. W grudniu 2019 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2018 liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie zmalała o 859 osób (grudzień 2018 – 4 039). Na koniec grudnia 2019 roku osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 61,0% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.7 punktu procentowego mniej niż w grudniu 2018 roku.

Liczbę bezrobotnych pod względem miejsca zamieszkania (miasto/wieś) prezentuje poniższy wykres.

Wykres 8 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2018 i 2019 roku)

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Ważnym elementem analizy stanu bezrobocia w powiecie jest informacja o napływie osób bezrobotnych do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Liczbę rejestracji osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach oraz liczbę bezrobotnych na koniec danego miesiąca 2018 i 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2018 i 2019 roku

miesiąc	bezrobotni rejestrujący się w miesiącu				wzrost↑/spadek↓ w napływie ogółem bezrobotnych w 2019 r. względem roku poprzedniego	bezrobotni zarejestrowani na koniec miesiąca			
	2018 roku		2019 roku			2018 roku		2019 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	822	364	792	325	-30↓	7 258	3 734	6 836	3 564
luty	644	290	588	271	-56↓	7 308	3 752	6 879	3 602
marzec	582	259	580	269	-2↓	7 080	3 639	6 619	3 515
kwiecień	659	313	487	190	-172↓	6 809	3 533	6 264	3 347
maj	546	254	537	218	-9↓	6 668	3 484	6 027	3 231
czerwiec	531	265	469	234	-62↓	6 394	3 392	5 808	3 156
lipiec	722	366	685	332	-37↓	6 469	3 455	5 741	3 163
sierpień	602	287	563	275	-39↓	6 425	3 462	5 488	3 034
wrzesień	709	366	691	338	-18↓	6 349	3 430	5 289	2 865
październik	720	330	695	311	-25↓	6 312	3 422	5 060	2 670
listopad	642	286	582	273	-60↓	6 405	3 453	5 063	2 664
grudzień	744	334	568	253	-176↓	6 551	3 460	5 215	2 729
razem	7 923	3 714	7 237	3 289	-686↓				

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że **miesiącami największego napływu osób bezrobotnych w 2019 roku były:**

- **styczeń – zarejestrowano 792 osoby, w tym 325 kobiet;**
- **październik – zarejestrowano 695 osób, w tym 311 kobiet;**
- **wrzesień – zarejestrowano 691 osób, w tym 338 kobiet;**
- **lipiec – zarejestrowano 685 osób, w tym 332 kobiety.**

W liczbie osób bezrobotnych napływających do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w poszczególnych miesiącach 2019 roku nie odnotowano długookresowych tendencji spadkowych czy wzrostowych, najdłużej spadek w napływie bezrobotnych utrzymywał się od stycznia do kwietnia. Liczba rejestrujących się osób malała również w czerwcu, sierpniu, listopadzie i grudniu, natomiast w pozostałych miesiącach (maj, lipiec, wrzesień, październik) wzrastała.

W 2019 roku w odniesieniu do roku poprzedniego napływ osób bezrobotnych był niższy. W styczniu 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowały się 792 osoby bezrobotne, tj. o 30 osób mniej niż w analogicznym okresie 2018 roku (822). Jednocześnie styczeń był miesiącem największego napływu bezrobotnych w 2019 roku, podobnie jak styczeń w roku poprzednim. W lutym 2019 roku status bezrobotnego nabyło 588 osób, tj. o 56 mniej niż rok wcześniej. W marcu i kwietniu liczba osób rejestrujących się wyniosła odpowiednio 580 i 487, co oznacza, że do rejestrów tut. Urzędu napłynęło odpowiednio o 2 i 172 osoby bezrobotne mniej niż w marcu i kwietniu 2018 roku. W maju 2019 roku zarejestrowało się 537 osób bezrobotnych, tj. o 9 mniej niż w roku poprzednim. **Miesiącem najmniejszej liczby rejestracji w 2019 roku był czerwiec, do rejestrów bezrobotnych napłynęło wówczas 469 osób, tj. o 323 mniej niż w styczniu (kiedy napływ bezrobotnych był największy – 792 osoby) oraz 62 mniej niż w czerwcu 2018 roku.** W lipcu 2019 roku zarejestrowało się 685 osób bezrobotnych, tj. o 37 mniej niż rok wcześniej. W sierpniu 2019 roku do ewidencji napłynęły 563 osoby, tj. o 39 mniej niż w sierpniu 2018 roku. W kolejnych miesiącach nastąpił wzrost liczby rejestrujących się osób, we wrześniu i październiku napłynęło odpowiednio 691 oraz 695 osób bezrobotnych. Liczba rejestrujących się we wrześniu i październiku 2019 roku osób była niższa o 18 oraz 25 w porównaniu do analogicznych miesięcy 2018 roku. W miesiącach wrzesień i październik większy, niż w pozostałych miesiącach udział w rejestracjach, mają absolwenci szkół, osoby powracające z zagranicy oraz osoby wykonujące prace sezonowe. W listopadzie 2019 roku status osoby bezrobotnej nabyły 582 osoby, tj. o 60 mniej niż rok wcześniej, natomiast w grudniu 2019 roku do ewidencji tut. Urzędu włączono 568 osób, tj. o 176 mniej niż rok wcześniej (744 osoby).

Łącznie w 2019 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. Napływ bezrobotnych w 2018 roku był niższy o 686 osób w porównaniu z rokiem poprzednim (7 923), natomiast w grupie kobiet zarejestrowało się o 425 osób mniej niż w 2018 roku (3 714).

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2019 roku wyróżnić można osoby, które rejestrowały się po raz pierwszy – 1 198, w tym 572 kobiety oraz osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 6 039, w tym 2 717 kobiet. W strukturze napływu bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby rejestrowane po raz kolejny, stanowiąc w 2019 roku 83,4% ogółu rejestrujących się, tj. o 0.2 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (83,6%).

Do ewidencji osób bezrobotnych w 2019 roku włączono 4 636 osób mieszkających na terenach wiejskich powiatu jarosławskiego, w tym 2 100 kobiet. Napływ osób bezrobotnych mieszkających na wsi w 2019 roku (4 636), był niższy o 429 osób w porównaniu z rokiem poprzednim (5 065). Osoby mieszkające na wsi włączone w 2019 roku do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu stanowiły 64,1% ogółem rejestrujących się bezrobotnych (7 237), tj. o 0,2 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (63,9%).

2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, część bezrobotnych posiada prawo do pobierania zasiłku. **W 2019 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni, dla bezrobotnych spełniających określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kryteria jego przyznania.**

Na koniec grudnia 2019 roku liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych w tut. Urzędzie wyniosła 800 i była niższa o 144 w porównaniu do roku 2018, kiedy prawo do zasiłku miały 944 osoby bezrobotne. W grupie zarejestrowanych kobiet na koniec 2019 roku, zasiłek posiadało 418 osób, tj. o 55 mniej niż na koniec 2018 roku (473). **Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych na koniec 2019 roku wyniósł 15,3% i był wyższy o 0,9 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2018 (14,4%).** Udział osób z prawem do zasiłku w liczbie zarejestrowanych na koniec danego miesiąca 2019 roku bezrobotnych wynosił od 14,5% (maj) do 15,6% (lipiec) i był wyższy niż w roku 2018.

Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku

miesiąc 2019 r.	liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych		liczba osób z prawem do zasiłku		%udział osób z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych	%udział kobiet z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych kobiet
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	6 836	3 564	1 026	514	15,0%	14,4%
luty	6 879	3 602	1 035	533	15,0%	14,8%
marzec	6 619	3 515	997	525	15,1%	14,9%
kwiecień	6 264	3 347	929	501	14,8%	15,0%
maj	6 027	3 231	876	488	14,5%	15,1%
czerwiec	5 808	3 156	889	515	15,3%	16,3%
lipiec	5 741	3 163	895	521	15,6%	16,5%
sierpień	5 488	3 034	841	497	15,3%	16,4%
wrzesień	5 289	2 865	772	449	14,6%	15,7%
październik	5 060	2 670	740	409	14,6%	15,3%
listopad	5 063	2 664	757	412	15,0%	15,5%
grudzień	5 215	2 729	800	418	15,3%	15,3%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Najwięcej osób z prawem do zasiłku figurowało w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec stycznia i lutego 2019 roku, wówczas zarejestrowanych było odpowiednio 1 026 oraz 1 035 osób w omawianej kategorii. Najmniej osób, którym przysługiwało prawo do pobierania zasiłku zarejestrowanych było na koniec października i listopada 2019 roku, wówczas w ewidencji tut. Urzędu figurowało odpowiednio 740 oraz 757 osób z omawianej kategorii.

W 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 461 osób z prawem do zasiłku, w tym 757 kobiet. Dla porównania w 2018 roku do ewidencji tut. Urzędu napłynęły 1 503 osoby, w tym 748 kobiet, którym przyznano zasiłek dla bezrobotnych. **Osoby, którym w 2019 roku przyznano prawo do zasiłku stanowiły 20,2% ogółu rejestrowanych bezrobotnych (7 237).**

Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku wg zamieszkania (grudzień 2019 r.)

Miejscowość	bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2019 roku				wzrost↑/ spadek↓ osób z prawem do zasiłku w porównaniu do 2018 r.	%udział bezrobotnych z prawem do zasiłku	
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku			w ogóle bezrobotnych z prawem do zasiłku	wg miejsca zamieszkania
			ogółem	kobiety			
Miasto Jarosław	1 591	791	224	119	-45↓	28,0%	14,1%
Miasto Radymno	252	119	36	21	-1↓	4,5%	14,3%
Gmina Chłopice	223	107	45	22	9↑	5,6%	20,2%
Gmina Jarosław	575	304	83	45	-22↓	10,4%	14,4%
Gmina Laszki	355	194	62	34	10↑	7,8%	17,5%
Gmina Pawłosiów	347	187	56	30	-16↓	7,0%	16,1%
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	505	297	77	39	-26↓	9,6%	15,2%
Gmina Radymno	424	220	57	26	-1↓	7,1%	13,4%
Gmina Rokietnica	174	91	29	11	-4↓	3,6%	16,7%
Gmina Roźwienica	312	177	53	27	-16↓	6,6%	17,0%
Gmina Wiązownica	457	242	78	44	-16↓	9,8%	17,1%
powiat jarosławski	5 215	2 729	800	418	-144↓	100,0%	15,3%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

W większości gmin powiatu jarosławskiego nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych na koniec 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego. Mniej bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku na koniec 2019 roku, niż w analogicznym okresie 2018 roku zanotowały miasta Jarosław i Radymno, gminy: Jarosław, Pawłosiów, Radymno, Rokietnica, Roźwienica, Wiązownica oraz gmina miejsko-wiejska Pruchnik. Więcej bezrobotnych z prawem do zasiłku na koniec 2019 roku, niż w analogicznym okresie 2018 roku zanotowały gminy: Chłopice i Laszki.

Najwięcej osób posiadających prawo do zasiłku na koniec grudnia 2019 roku zamieszkiwało obszar: Miasta Jarosław – 224 osoby, spadek w porównaniu z 2018 r. o 45 osób, Gminy Jarosław – 83 osoby, spadek w porównaniu z 2018 r. o 22 osoby, Gminy Wiązownica – 78 osób, spadek w porównaniu z 2018 r. o 16 osób, Gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik – 77 osób, spadek w porównaniu z 2018 r. o 26 osób.

Najmniej osób posiadających prawo do zasiłku na koniec grudnia 2019 roku zamieszkiwało obszar: Gminy Rokietnica – 29 osób, spadek w porównaniu z 2018 r. o 4 osoby, Miasta Radymno – 36 osób, spadek w porównaniu z 2018 r. o 1 osobę, Gminy Chłopice – 45 osób, wzrost w porównaniu z 2018 r. o 9 osób.

2.3 Struktura osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, wieku oraz stażu pracy. Analiza struktury osób bezrobotnych wg podanych kryteriów pozwala dostrzec problemy poszczególnych grup osób bezrobotnych i kierować najbardziej adekwatne do danej sytuacji bezrobotnego usługi i instrumenty, w celu zmiany jego sytuacji i zwiększenia szans na trwałe wejście na rynek pracy. Poniżej dokonano analizy osób bezrobotnych ze względu na wiek, staż pracy, czas pozostawania bez pracy oraz wykształcenie.

2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek

Podział bezrobotnych wg „wieku” charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem liczebności osób w poszczególnych grupach wiekowych. **W kolejnych kwartałach 2019 roku (podobnie, jak w roku 2018) największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, tj. średnio 29% miały osoby w wieku 25-34 lata.**

Najwięcej bezrobotnych w wieku 25-34 lata, tj. 1 953, w tym 1 248 kobiet zarejestrowanych było w I kwartale 2019 roku. Natomiast **na koniec IV kwartału 2019 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 491 osób, w tym 952 kobiety w wieku 25-34 lata, tj. o 462 osoby mniej niż na koniec 2018 roku (1 953). Osoby w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec 2019 roku 28,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, tj. 1.2 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku.**

Drugą pod względem liczebności grupę w 2019 roku stanowiły osoby w wieku 35-44 lata. Na koniec roku 2019 w rejestrach tut. Urzędu figurowało 1 330 osób z ww. grupy wiekowej, tj. o 262 osoby mniej niż na koniec 2018 roku (1 592).

Najmniej w 2019 roku (podobnie, jak w roku 2018) zarejestrowanych było bezrobotnych w przedziałach wiekowych 55-59 lat i powyżej 60 roku życia. Na koniec 2019 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 526 osób w wieku 55-59 lat, tj. 10,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i 287 osób w wieku powyżej 60 lat, tj. 5,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

We wszystkich grupach wiekowych na koniec 2019 roku zanotowano spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z rokiem poprzednim. Najmniejszy spadek liczby bezrobotnych, tj. odpowiednio o 2 oraz 122 osoby zanotowano w grupach wiekowych 60 lat i więcej oraz 55-59 lat. Największy spadek liczby bezrobotnych, tj. o 462 osoby zanotowano w grupie wiekowej 25-34 lata.

Należy podkreślić, że od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w liczbie osób młodych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, maleje również udział osób w wieku 18-34 lata w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Ta sytuacja potwierdza zmiany demograficzne zachodzące na lokalnym rynku pracy.

W 2019 roku, podobnie, jak w latach poprzednich, nastąpił spadek liczby osób w grupie wiekowej powyżej 55 roku życia. Jednak należy podkreślić, że pomimo utrzymującego się już od kilku lat spadku liczebności w omawianej grupie bezrobotnych, procentowy udział osób starszych (powyżej 55 r. ż.) w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych

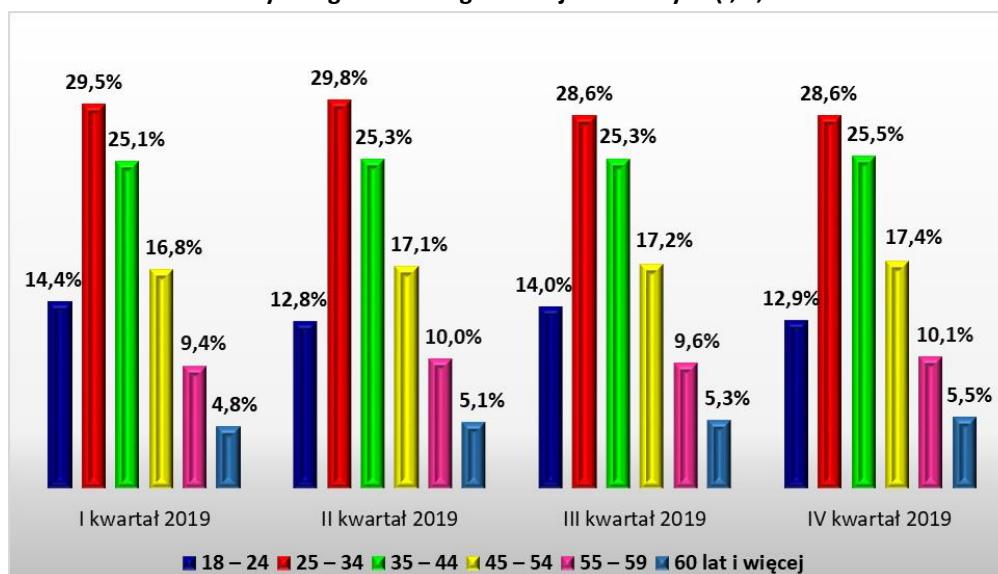
od kilku lat sukcesywnie wzrasta. Na koniec 2019 roku osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 15,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, dla porównania w 2018 roku było to 14,3%, w 2017 roku 14%, w 2016 roku 13,8%, a w 2015 roku 12,8%. Sytuacja ta jest odzwierciedleniem procesu starzenia się mieszkańców powiatu.

Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)

Kwartały	Wiek					
	18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 59	60 lat i więcej
IV kwartał 2018	967	1 953	1 592	1 102	648	289
I kwartał 2019	951	1 953	1 663	1 113	624	315
II kwartał 2019	745	1 729	1 467	991	579	297
III kwartał 2019	738	1 515	1 338	912	508	278
IV kwartał 2019	672	1 491	1 330	909	526	287

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy

W kategorii „staż pracy” w 2019 roku najliczniej reprezentowani byli bezrobotni posiadający staż pracy od 1 roku do 5 lat, ta grupa bezrobotnych dominowała również w poprzednich latach. W kolejnych kwartałach 2019 roku osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat stanowiły średnio 25% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 381 osób bezrobotnych pracujących dłużej niż 1 rok i krócej niż 5 lat, tj. 26,5% ogółu zarejestrowanych (5 215). Udział osób z doświadczeniem zawodowym od 1 do 5 lat na koniec 2019 roku był wyższy o 2.4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (24,1%).

Kolejną pod względem wielkości grupą bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu były osoby posiadające staż pracy do 1 roku, stanowiły one w kolejnych kwartałach 2019 roku średnio 21% ogółu zarejestrowanych. Na koniec 2019 roku w ewidencji Urzędu figurowało 1 075 osób posiadających doświadczenie zawodowe do 1 roku, stanowiły one 20,6% ogółu zarejestrowanych

bezrobotnych, a ich udział spadł o 0.7 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2018 (21,3%).

Bezrobotni bez stażu pracy w liczbie 853 stanowili na koniec 2019 roku 16,4% ogółu zarejestrowanych, tj. o 1.4 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku (17,8%).

Najmniej liczną grupą bezrobotnych w kategorii „staż pracy” były osoby posiadające doświadczenie zawodowe dłuższe niż 30 lat. Na koniec 2019 roku w tut. Urzędzie było zarejestrowanych 101 osób, które przepracowały więcej niż 30 lat i stanowiły one 1,9% ogółu bezrobotnych (5 215), tak jak rok wcześniej.

W 2019 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych w każdej z kategorii „staż pracy”. Największy spadek w porównaniu do 2018 roku, tj. o 322 osoby oraz o 311 osób nastąpił odpowiednio w grupie bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe do 1 roku oraz w grupie bezrobotnych nie posiadających stażu pracy. Najmniejszy spadek, tj. o 24 osoby nastąpił w grupie bezrobotnych mających ponad 30-letnie doświadczenie w pracy.

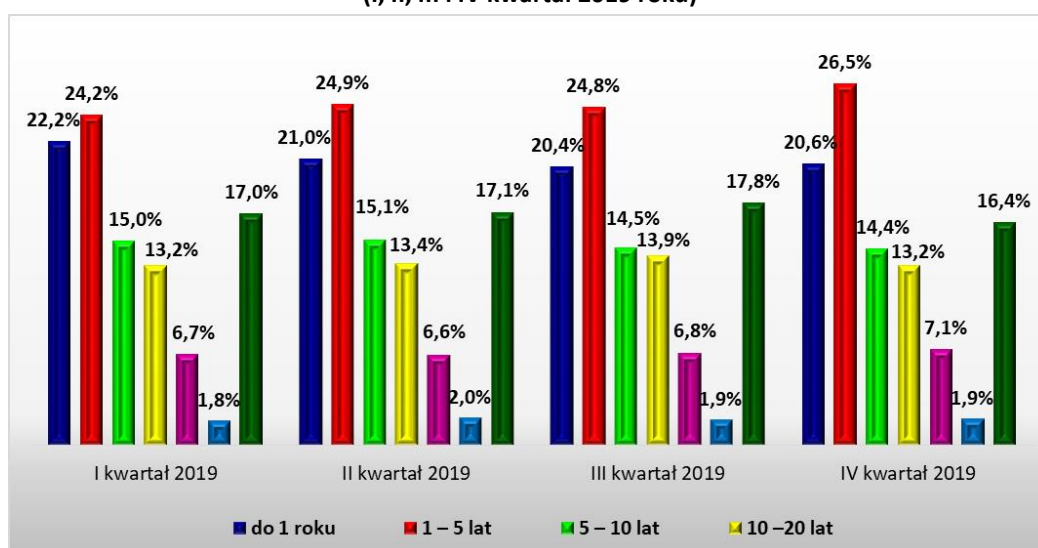
Z przedstawionych danych wynika, że nadal dużą grupę bezrobotnych stanowią osoby nie mające doświadczenia zawodowego lub posiadające niewielki staż pracy, co wciąż stanowi barierę w poszukiwaniu zatrudnienia. Ważne jest jednak to, że udział osób, które nie miały styczności z rynkiem pracy lub pracowały relatywnie krótko, w ogóle bezrobotnych stopniowo maleje.

Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)

Kwartały	Staż pracy						
	do 1 roku	1 – 5 lat	5 – 10 lat	10 – 20 lat	20-30 lat	30 i więcej	bez stażu
IV kwartał 2018	1 397	1 580	975	875	435	125	1 164
I kwartał 2019	1 471	1 601	991	871	444	116	1 125
II kwartał 2019	1 218	1 448	875	776	383	116	992
III kwartał 2019	1 078	1 310	767	735	360	99	940
IV kwartał 2019	1 075	1 381	750	687	368	101	853

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 10 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie

Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (podobnie, jak w latach poprzednich), to osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”. W kolejnych kwartałach 2019 roku osoby z ww. poziomem wykształcenia stanowiły średnio 29% zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszy w 2019 roku procentowy udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych, tj. ok. 11% miały osoby posiadające wykształcenie „średnie ogólnokształcące”.

Na koniec 2019 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowały 1 524 osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”, tj. 29,2% ogółu zarejestrowanych (5 215). Udział osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 roku spadł o 0.1 punktu procentowego w porównaniu do 2018 roku (29,3%).

Drugą pod względem liczebności bezrobotnych na koniec 2019 roku była grupa osób z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym”. Na koniec 2019 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 1 231 osób z ww. poziomem wykształcenia, co stanowi 23,6% ogółu zarejestrowanych. Udział bezrobotnych z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” w ogóle zarejestrowanych osób na koniec 2019 roku wzrósł w porównaniu do 2018 roku o 0.3 punktu procentowego.

Dużą grupę bezrobotnych stanowiły również osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”, na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały 1 123 osoby z ww. poziomem wykształcenia, co stanowi 21,5% ogółu zarejestrowanych (5 215). Udział osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” zarejestrowanych na koniec 2019 roku wzrósł o 0.1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim.

Najmniej na koniec 2019 roku było zarejestrowanych osób z wykształceniem „wyższym” i „średnim ogólnokształcącym”, ich liczba wyniosła odpowiednio 768 oraz 569. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem „wyższym” na koniec 2019 roku spadł o 0.1 punktu procentowego w porównaniu z 2018 rokiem (14,8%). Natomiast udział osób bezrobotnych z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” w ogóle zarejestrowanych na koniec 2019 roku w porównaniu z końcem 2018 roku spadł o 0.3 punktu procentowego.

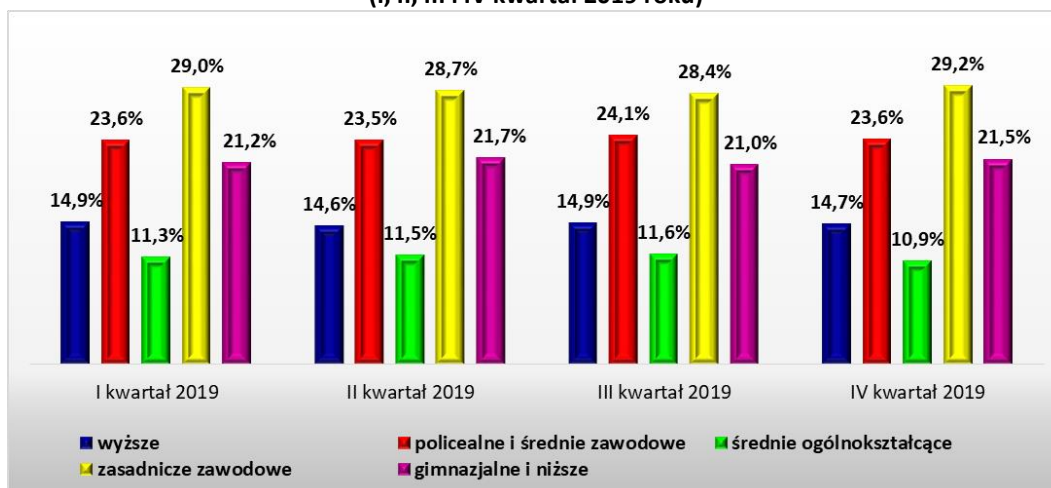
W 2019 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych na każdym poziomie wykształcenia. Największy spadek w porównaniu do 2018 roku, tj. o 393 osoby nastąpił w grupie bezrobotnych posiadających wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 166 osób nastąpił w grupie bezrobotnych mających wykształcenie „średnie ogólnokształcące”.

Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)

Kwartały	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i niższe
IV kwartał 2018	971	1 524	735	1 917	1 404
I kwartał 2019	989	1 559	745	1 922	1 404
II kwartał 2019	847	1 365	670	1 668	1 258
III kwartał 2019	786	1 273	616	1 504	1 110
IV kwartał 2019	768	1 231	569	1 524	1 123

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 11 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2019 roku figurowało 2 658 osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 51% ogółu zarejestrowanych. Udział osób bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy w ogóle zarejestrowanych na koniec 2019 nie zmienił się w porównaniu z końcem 2018 roku. Jednocześnie w grupie bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia ponad 12 miesięcy (2 658), aż 1 852 osoby zarejestrowane na koniec 2019 roku nie wykonywały pracy od ponad 24 miesięcy.

Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu stanowiły również osoby, które pozostają bez pracy od 1 do 3 miesięcy. Na koniec 2019 roku zarejestrowane były 784 osoby w ww. kategorii, tj. 15% ogółu bezrobotnych (5 215).

Duże grupy bezrobotnych stanowiły również osoby, które pozostają bez pracy od 6 do 12 miesięcy (698 osób) oraz od 3 do 6 miesięcy (611 osób).

Spadek liczby bezrobotnych na koniec 2019 roku w porównaniu do końca 2018 roku nastąpił w każdej grupie bezrobotnych sklasyfikowanych wg czasu pozostawania bez pracy. Największy spadek, tj. o 420 osób nastąpił w kategorii bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesiące, najmniejszy spadek, tj. o 36 osób nastąpił w kategorii bezrobotnych pozostających bez pracy do 1 miesiąca.

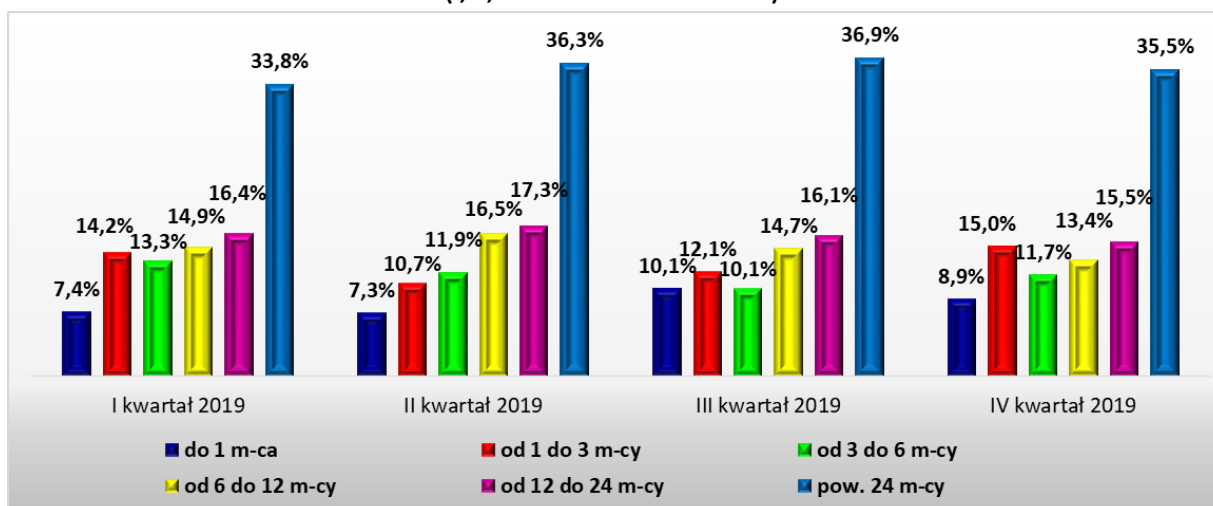
Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia jest niekorzystnym czynnikiem, który w bardzo dużym stopniu wpływa na realizację całego procesu aktywizacji osób bezrobotnych. Im osoby dłużej pozostają bez zatrudnienia, tym trudniej jest im powrócić na rynek pracy.

Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)

Kwartały	Czas pozostawania bez pracy w m-c					
	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24
IV kwartał 2018	500	976	812	925	1 066	2 272
I kwartał 2019	492	940	879	985	1 086	2 237
II kwartał 2019	424	623	692	956	1 007	2 106
III kwartał 2019	532	639	535	777	854	1 952
IV kwartał 2019	464	784	611	698	806	1 852

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 12 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019, poz. 1482 z późn. zm.) w art. 49 określa grupę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do ww. kategorii osób należą:

- ✓ bezrobotni do 30 roku życia;
- ✓ bezrobotni długotrwale;
- ✓ bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- ✓ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej;
- ✓ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- ✓ bezrobotni niepełnosprawni;
- ✓ poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (kategoria dodana od 1 lipca 2017 r.).

Przynależność osób bezrobotnych do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy związana jest z posiadaniem przez osobę zarejestrowaną cechy odpowiadającej danej kategorii osób bezrobotnych. Sytuacją często występującą jest zakwalifikowanie osoby bezrobotnej do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na nabycie lub posiadanie więcej niż jednej cechy, wówczas bezrobotny zaliczany jest do więcej niż jednej kategorii.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 4 611 osób bezrobotnych będących wg ustawy o promocji zatrudnienia (...) w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. o 1 205 mniej niż na koniec 2018 roku (5 816).

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2019 roku 88,4% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.4 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (88,8%). Bezrobotne kobiety w liczbie 2 497, zaliczane do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2019 roku 47,9% ogółu zarejestrowanych (5 215), tj. o 0.2 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (48,1%), 91,5% ogółu zarejestrowanych kobiet (2 729) oraz 54,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611).

Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2018 r., XII 2019 r.)

Grupa bezrobotnych	XII 2018		XII 2019		wzrost↑/ spadek↓ w porównaniu do 2018 roku	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	5 816	3 153	4 611	2 497	-1 205↓	-656↓
do 30 roku życia	1 898	1 081	1 407	806	-491↓	-275↓
długotrwale bezrobotni	4 062	2 303	3 169	1 811	-893↓	-492↓
powyżej 50 roku życia	1 473	552	1 242	448	-231↓	-104↓
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	219	160	196	138	-23↓	-22↓
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	1 294	1 051	1 069	896	-225↓	-155↓
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	16	6	14	8	-2↓	2↑
niepełnosprawni	211	86	220	98	9↑	12↑
ogółem zarejestrowani bezrobotni	6 551	3 460	5 215	2 729	-1 336↓	-731↓
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	88,8%	48,1%	88,4%	47,9%		

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

W większości grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku zanotowano spadek względem roku poprzedniego. Wyjątek stanowiła kategoria osób niepełnosprawnych, w której nastąpił wzrost o 9 osób w porównaniu z końcem 2018 roku. Największy spadek na koniec 2019 roku względem roku poprzedniego, tj. o 893 osoby zanotowano w grupie osób długotrwale bezrobotnych, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 2 osoby odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Liczba bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku (2 497) była niższa o 656 w porównaniu do końca 2018 roku (3 153). Wśród kobiet spadek na koniec 2019 roku w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w większości grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, z wyjątkiem kategorii osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – wzrost o 2 kobiety oraz kategorii osób niepełnosprawnych – wzrost o 12 kobiet. Największy spadek, tj. o 492 osoby w 2019 roku w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w grupie kobiet długotrwale bezrobotnych, najmniejszy, tj. o 22 osoby w grupie kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym 2019 roku przedstawiała się następująco:

Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2019 rok)

Grupa bezrobotnych	I kwartał 2019		II kwartał 2019		III kwartał 2019		IV kwartał 2019	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	5 858	3 173	5 171	2 869	4 748	2 630	4 611	2 497
do 30 roku życia	1 932	1 112	1 596	961	1 457	872	1 407	806
w tym do 25 roku życia	951	500	745	417	738	394	672	355
długotrwale bezrobotni	4 045	2 275	3 659	2 100	3 297	1 894	3 169	1 811
powyżej 50 roku życia	1 469	538	1 334	487	1 227	448	1 242	448
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	181	135	83	69	79	54	196	138
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	1 280	1 063	1 215	1 028	1 151	964	1 069	896
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	19	10	18	10	15	9	14	8
niepełnosprawni	219	95	215	94	208	96	220	98
ogółem zarejestrowani bezrobotni na koniec danego kwartału 2019 roku	6 619	3 515	5 808	3 156	5 289	2 865	5 215	2 729
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	88,5%	47,9%	89,0%	49,4%	89,8%	49,7%	88,4%	47,9%

Źródło: : Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, PUP Jarosław, opracowanie własne

Największą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym odnotowano w końcu I kwartału 2019 roku, do ww. kategorii należało 5 858 osób, w tym 3 173 kobiety. Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I kwartału 2019 roku była niższa o 417 osób w porównaniu do I kwartału 2018 roku (6 275).

Najniższą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2019 roku, do ww. kategorii należało 4 611 osób, w tym 2 497 kobiet. Zanotowana na koniec IV kwartału 2019 roku liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa o 1 205 w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku (5 816).

Najniższy udział osób w kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle bezrobotnych – 88,4% zanotowano na koniec IV kwartału 2019 roku, natomiast najwyższy – 89,8% zanotowano na koniec III kwartału 2019 roku.

Najwyższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu I kwartału 2019 roku, tj. 3 173 osoby. Kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły wówczas 90,3% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (3 515), 47,9% ogólnej liczby bezrobotnych (6 619) i 54,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (5 858).

Najniższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2019 roku, tj. 2 497 osób. Jednocześnie kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec IV kwartału 2019 roku 91,5% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (2 729), 47,9% ogólnej liczby bezrobotnych (5 215) i 54,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611).

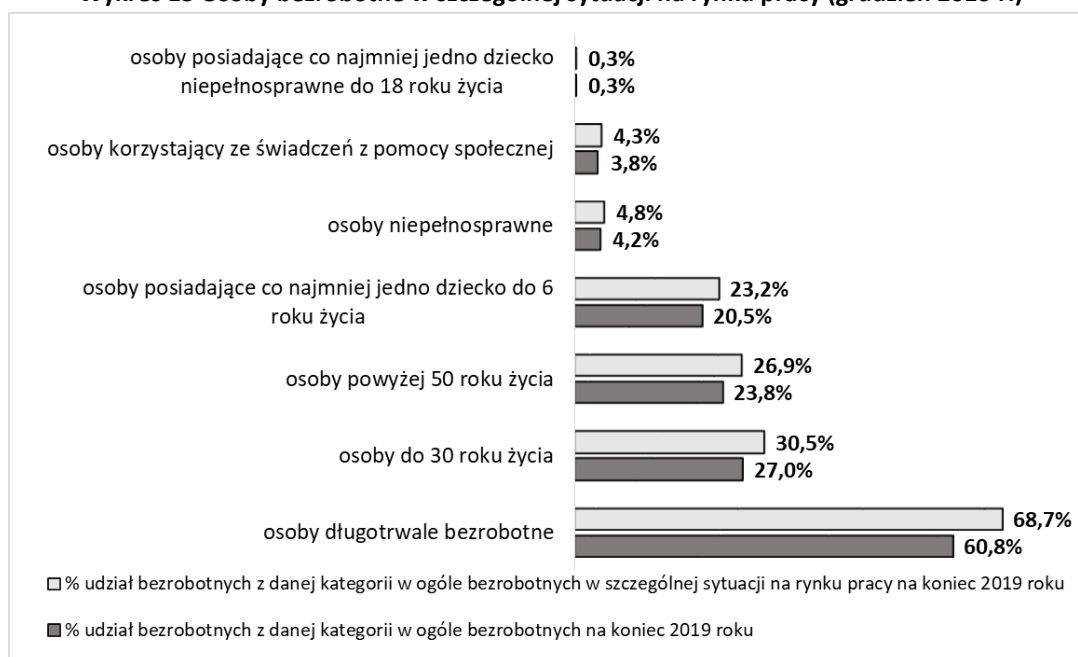
Największą grupę wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy od wielu lat stanowią długotrwale bezrobotni. Na koniec 2019 roku zarejestrowanych było 3 169 osób w ww. kategorii, tj. 68,7% ogółu osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611) i 60,8% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (5 215).

Drugą pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku (podobnie, jak w latach poprzednich) były osoby do 30 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 1 407 osób stanowili 30,5% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611) i 27% ogólnej liczby zarejestrowanych (5 215).

Kolejną pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku (podobnie, jak w latach poprzednich) były osoby powyżej 50 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 1 242 osób stanowili 26,9% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611) i 23,8% ogólnej liczby zarejestrowanych (5 215).

Najmniej liczną grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku (tak, jak w latach poprzednich) byli bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 14 osób stanowili 0,3% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611) i 0,3% ogólnej liczby zarejestrowanych (5 215).

Wykres 13 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2019 r.)

Źródło: : Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, PUP Jarosław, opracowanie własne

Bezrobotni należący do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to przeważnie osoby, które z uwagi na brak zatrudnienia oraz nawarstwiający się problemy i trudności zagrożone są wykluczeniem społecznym, wyuczoną bezradnością lub migracją zarobkową. Jest to zatem grupa osób, która powinna zostać otoczona szczególną opieką oraz wsparciem w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Jak wskazują przytoczone statystyki w powiecie jarosławskim znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych przynależy do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Dokonując analizy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy zwrócić uwagę na poszczególne kategorie, do których osoby bezrobotne przynależą. Jak już wcześniej wspomniano, osoba bezrobotna może należeć do jednej, dwóch lub nawet kilku kategorii. Liczba kategorii, do których możemy przypisać osobę bezrobotną może wskazywać na złożoność problemów, z jakimi spotyka się bezrobotny w staraniach wejścia lub powrotu na rynek pracy. Im więcej kategorii, do których należy osoba bezrobotna w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tym prawdopodobnie więcej barier, które musi pokonać w drodze do aktywizacji zawodowej. W zależności od złożoności sytuacji osoby bezrobotnej, mogą to być bariery zarówno wewnętrzne (często zależne od niej samej), jak i zewnętrzne (które mogą, ale nie muszą zależeć od niej). W dalszej części przedstawiono analizę poszczególnych grup osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2019 roku.

2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) osoby do 30 roku życia, zostały ujęte w kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ze względu na zjawiska zachodzące na rynku pracy, tj. wydłużający się okres kształcenia młodych ludzi, a tym samym późniejsze wkraczanie na rynek pracy oraz niekorzystną dla młodych osób sytuację na rynku pracy m. in. dużą konkurencyjność, panujące wśród pracodawców stereotypy, osoby do 30 roku życia są traktowane, jako grupa bezrobotnych, którym szczególnie trudno jest umiejscowić się na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 407 osób w wieku do 30 roku życia, tj. o 491 mniej niż na koniec 2018 roku (1 898).** Liczba kobiet do 30 roku życia na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu wyniosła 806 i była niższa o 275 w porównaniu z końcem 2018 roku (1 081). **Bezrobotni do 30 roku życia (1 407 osób) stanowili na koniec grudnia 2019 roku 27% ogółem zarejestrowanych osób (5 215) i 30,5% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611).** Udział osób do 30 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 roku (27%) był niższy o 2 punkty procentowe względem końca 2018 roku (29%).

W grupie osób do 30 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2019 roku (1 407) prawo do pobierania zasiłku posiadało 206 osób, w tym 125 kobiet. Osoby do 30 roku życia z prawem do zasiłku stanowiły 14,6% ogółu zarejestrowanych osób do 30 roku życia (1 407) oraz 25,8% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (800).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób do 30 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2018 i 2019 roku (dane porównawcze).

Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2018 i 2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni do 30 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych do 30 r. ż. w porównaniu do 2018 r.	
	2018		2019		2018		2019		2018	2019	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	7 258	3 734	6 836	3 564	2 177	1 185	2 049	1 143	30,0%	30,0%	-128↓	-42↓
II	7 308	3 752	6 879	3 602	2 175	1 188	2 059	1 159	29,8%	29,9%	-116↓	-29↓
III	7 080	3 639	6 619	3 515	2 039	1 127	1 932	1 112	28,8%	29,2%	-107↓	-15↓
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	1 920	1 079	1 786	1 048	28,2%	28,5%	-134↓	-31↓
V	6 668	3 484	6 027	3 231	1 896	1 073	1 718	1 014	28,4%	28,5%	-178↓	-59↓
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	1 778	1 038	1 596	961	27,8%	27,5%	-182↓	-77↓
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	1 836	1 068	1 570	965	28,4%	27,3%	-266↓	-103↓
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	1 836	1 076	1 483	917	28,6%	27,0%	-353↓	-159↓
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	1 859	1 091	1 457	872	29,3%	27,5%	-402↓	-219↓
X	6 312	3 422	5 060	2 670	1 836	1 074	1 378	795	29,1%	27,2%	-458↓	-279↓
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	1 863	1 082	1 362	774	29,1%	26,9%	-501↓	-308↓
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	1 898	1 081	1 407	806	29,0%	27,0%	-491↓	-275↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Przez większość miesięcy 2019 roku liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu przyjmowała tendencję spadkową. Wzrost liczby osób bezrobotnych w wieku do 30 lat względem poprzedniego miesiąca nastąpił w styczniu, lutym i grudniu. Spadek liczby osób bezrobotnych względem poprzedniego miesiąca wystąpił od marca do listopada. **Najwięcej osób w wieku do 30 r. ż. figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec lutego 2019 roku – 2 059, w tym 1 159 kobiet, natomiast najmniej osób do 30 r. ż. zanotowano w listopadzie 2019 roku – 1 362, w tym 774 kobiety.** Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2019 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych do 30 r. ż., tj. o 501 osób względem 2018 roku nastąpił w listopadzie. W grupie kobiet do 30 r. ż. największy spadek liczby bezrobotnych, tj. o 308 osób względem 2018 roku również nastąpił w listopadzie.

Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 26,9% (listopad) do 30% (styczeń) i był niższy niż w roku 2018.

Struktura osób bezrobotnych do 30 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. W dalszej części przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych do 30 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy
(XII 2019 rok)

bezrobotni do 30 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	188	84	wyższe	233	164	do 1 roku	545	294
1-3	332	143	policealne i średnie zawodowe	371	218	1-5	452	264
3-6	242	122	średnie ogólnokształcące	287	170	5-10	31	18
6-12	193	120	zasadnicze zawodowe	309	149	10-20	0	0
12-24	226	152	gimnazjalne i poniżej	207	105	20-30	x	x
pow. 24	226	185	x	x	x	30 lat i więcej	x	x
razem	1 407	806	x	x	x	bez stażu	379	230

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Jak już wcześniej wspomniano na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 407 osób do 30 roku życia, w tym 806 kobiet. **Wśród bezrobotnych do 30 roku życia, dominuje wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, które posiada 371 osób, w tym 218 kobiet. Osoby do 30 roku życia z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” stanowiły na koniec 2019 roku 26,4% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (1 407) oraz 31,1% ogółu osób zarejestrowanych na koniec 2019 roku z ww. poziomem wykształcenia (1 231).** Udział osób do 30 r. ż. posiadających wykształcenie „policealne i średnie zawodowe” w ogóle zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób do 30 r. ż. (26,4%) wzrósł o 1.2 punktu procentowego w porównaniu do 2018 roku.

Duża grupa bezrobotnych do 30 roku życia posiada wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, na koniec 2019 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 309 osób, w tym 149 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. Osoby do 30 r. ż. posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe” stanowiły na koniec 2019 roku 22% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (1 407) oraz 20,3% ogółu bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” (1 524). Udział osób do 30 r. ż. posiadających wykształcenie „zasadnicze zawodowe” w ogóle zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób do 30 r. ż. (22%) wzrósł o 0.9 punktu procentowego w porównaniu do 2018 roku.

Kolejną pod względem wielkości grupę osób do 30 r. ż. stanowili bezrobotni z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym”. Na koniec 2019 roku w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 287 osób, w tym 170 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. Udział osób do 30 r. ż. z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” w ogóle zarejestrowanych osób w wieku do 30 lat na koniec 2019 roku wyniósł 20,4% i był niższy o 0.3 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim. Jednocześnie osoby do 30 r. ż. stanowiły aż 50,4% ogółu osób z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” zarejestrowanych na koniec 2019 roku w tut. Urzędzie (569).

Wykształcenie „wyższe”, które jest wyznacznikiem długiego okresu kształcenia posiadały na koniec 2019 roku 233 osoby bezrobotne do 30 roku życia, w tym 164 kobiety. Osoby z wykształceniem „wyższym” stanowiły 16,6% ogółu zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób do 30 roku życia (1 407) oraz 30,3% ogółu osób z wykształceniem „wyższym” zarejestrowanych na koniec 2019 roku (768).

Najmniej bezrobotnych do 30 roku życia posiadało wykształcenie „gimnazjalne i poniżej”. Na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 207 osób, w tym 105 kobiet z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”.

Dane dotyczące wykształcenia osób bezrobotnych do 30 roku życia wskazują na lepszy poziom wykształcenia kobiet niż mężczyzn. Jednocześnie należy zauważyć, że poziom wykształcenia wśród osób młodych wzrasta. Jest to głównie spowodowane sytuacją na rynku pracy, wymaganiami stawianymi przez pracodawców, a także ciągle rosnącą popularnością tzw. kształcenia przez całe życie.

Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 379 osób, tj. 26,9% ogółu osób w ww. kategorii wiekowej nie posiada stażu pracy, co oznacza, że osoby te nie miały jeszcze styczności z rynkiem pracy. 545 osób bezrobotnych, w tym 294 kobiety posiadało niewielkie doświadczenie zawodowe, tj. pracowało krócej niż rok. Z zarejestrowanych na koniec 2019 roku bezrobotnych do 30 r. ż. 452 osoby, w tym 264 kobiety pracowały dłużej niż rok ale krócej niż 5 lat. Brak doświadczenia zawodowego nadal jest jedną z barier utrudniającą wejście na rynek pracy bezrobotnym w wieku do 30 roku życia.

Wśród osób do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 452 bezrobotnych pozostawało bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. 568 osób do 30 r. ż., w tym 409 kobiet figurujących na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu należało do grupy długotrwale bezrobotnych. Dane te wskazują na trudną sytuację osób młodych na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie zauważyć należy, że wśród osób do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec 2019 roku 421 bezrobotnych, w tym 389 kobiet posiadało co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

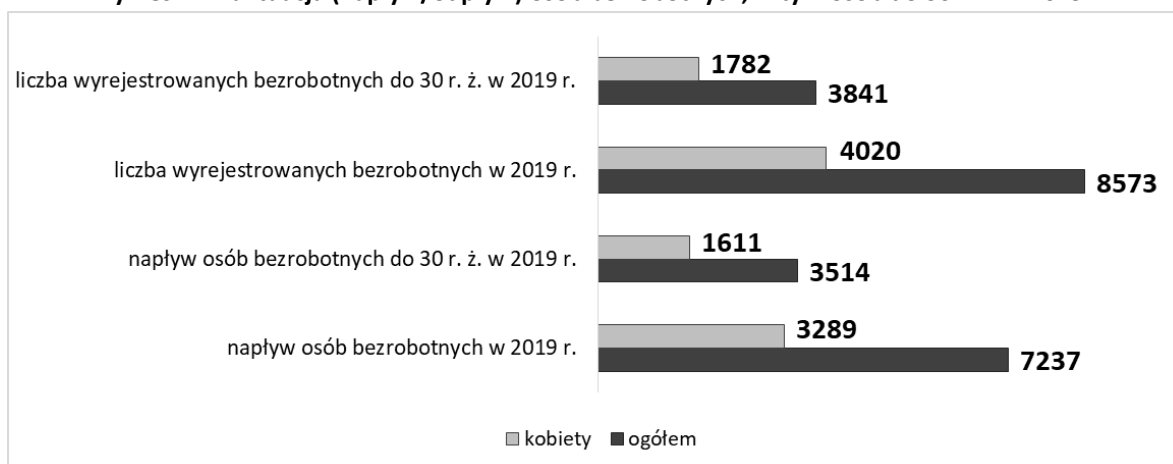
Wskazane w analizie grupy osób do 30 r. ż. czynniki, m.in.: wydłużający się okres kształcenia, niedopasowanie zawodowe, brak lub małe doświadczenie zawodowe, opieka nad osobami zależnymi, długotrwały brak aktywności zawodowej utrudniają wejście lub powrót na rynek pracy przedstawicielom ww. grupy osób bezrobotnych.

Bilans osób do 30 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się 3 514 osób, w tym 1 611 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.** Napływ osób do 30 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 558 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowały się 4 072 osoby w wieku do 30 lat. **W napływie bezrobotnych (7 237) osoby do 30 roku życia stanowiły w 2019 roku 48,6%, tj. o 2.8 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (51,4%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 3 841 osób, w tym 1 782 kobiety to bezrobotni do 30 roku życia.** Odpływ osób do 30 roku życia z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 244 w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 4 085 osób w wieku do 30 lat. **W odpływie ogółu bezrobotnych (8 573) w 2019 roku, osoby do 30 roku życia stanowiły 44,8%, tj. o 3.8 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (48,6%).**

Wykres 14 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573) 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419), 1 869 osób to bezrobotni w wieku do 30 roku życia, tj. 42,3% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 1 477 osób podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 392 osoby zostały skierowane do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej osób do 30 roku życia w 2019 roku zostało skierowanych do zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych – 102 bezrobotnych, w tym 44 kobiety (ogółem prace interwencyjne rozpoczęły 383 osoby).** Zatrudnienie na doposażonym/wyposażonym stanowisku pracy podjęło **81 osób do 30 r. ż., w tym 17 kobiet (łącznie skierowano do zatrudnienia 229 osób bezrobotnych).** Popularną formą aktywizacji wśród osób do 30 roku życia jest możliwość pozyskania środków na samozatrudnienie. W 2019 roku działalność gospodarczą po uzyskaniu dotacji Urzędu rozpoczęły 134 osoby, wśród których **53, w tym 17 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.** Ponadto w 2019 roku **33 osoby, w tym 17 kobiet do 30 roku życia skierowano do pracy w ramach robót publicznych (łącznie skierowano 185 osób), a 2 osoby do 30 roku życia skorzystały z prac społecznie użytecznych (łącznie skierowano 7 osób).** W związku z kontynuacją z lat poprzednich umów o **refundację pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia 46 osób z ww. grupy wiekowej podjęło w 2019 roku zatrudnienie.** Od kilku lat dużą popularnością wśród osób do 30 roku życia ciszą się **boni na zasiedlenie.** W 2019 roku **78 młodych osób korzystając z otrzymanego bonu na zasiedlenie weszło na rynek pracy, z czego 76 osób podjęło zatrudnienie, a 2 osoby założyły działalność gospodarczą.** Duże zainteresowanie bonami na zasiedlenie, jako formy skierowanej tylko do grupy osób do 30 r. ż. świadczy o mobilności młodych osób oraz otwartości na migrację zarobkową. Młodzi poszukują lepszych warunków zatrudnieniowych poza lokalnym rynkiem pracy, co jednak w konsekwencji zmniejsza liczbę aktywnych zawodowo osób na terenie powiatu jarosławskiego.

Ze względu na trudny start na lokalnym rynku pracy osoby do 30 roku życia wspierane są poprzez organizację stażu. W 2019 roku na ww. formę skierowano 458 osób bezrobotnych, w tym 283 kobiety z omawianej grupy wiekowej (ogółem skierowano

797 osób bezrobotnych). Młode osoby zarejestrowane w tut. Urzędzie chętnie podnoszą swoje kwalifikacje, **w 2019 roku na szkolenie skierowano 52 osoby, w tym 6 kobiet w wieku do 30 roku życia** (łącznie na szkolenie skierowano 92 osoby bezrobotne). **W ramach szkoleń 51 osób skorzystało z bonu szkoleniowego, jako formy dedykowanej dla osób w wieku do 30 lat.**

Najczęstszą przyczyną wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2019 roku było podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego). Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2019 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, w związku z czym status utraciło 1 327 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie 665 osób, w tym 227 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.** Dane te pokazują, że osoby młode często nie przywiązują uwagi do wynikających z posiadanego statusu bezrobotnego obowiązków, m.in. do stawiennictwa w wyznaczonym terminie.

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2019 roku z ww. powodu wyłączono 1 187 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 583 osoby, w tym 324 kobiety to bezrobotni w wieku do 30 lat.**

W 2019 roku 158 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 96 osób, w tym 37 kobiet to bezrobotni w wieku do 30 lat. **Osoby młode, które odmówiły aktywizacji stanowiły aż 60,8% ogółu osób, które zostały wyłączone z powodu odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia (158).**

Z pozostałych przyczyn, tj.: podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2019 roku wyłączono 586 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych 116 osób, w tym 70 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.

2.4.2 Bezrobotni długotrwale

Wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) bezrobotny długotrwale to osoba bezrobotna pozostająca w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Osoby długotrwale bezrobotne wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) zaliczane są do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy i w rejestrach tut. Urzędu od wielu lat stanowią najliczniejszą kategorię wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały osoby długotrwale bezrobotne, których liczba wyniosła 3 169, w tym 1 811 kobiet.**

Liczba osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2019 roku (3 169) była niższa o 893 w porównaniu z końcem 2018 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy

w Jarosławiu figurowały 4 062 osoby długotrwale bezrobotne. Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet na koniec 2019 roku (1 811) była niższa o 492 w porównaniu do liczby długotrwale bezrobotnych kobiet z końca 2018 roku (2 303). **Bezrobotni długotrwale (3 169) stanowili na koniec 2019 roku 60,8% ogółu zarejestrowanych (5 215) i 68,7% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611).** Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 roku (60,8%) był niższy o 1.2 punktu procentowego względem końca 2018 roku (62%).

W grupie 3 169 osób długotrwale bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2019 roku prawo do pobierania zasiłku posiadało 31 osób, w tym 27 kobiet. Osoby długotrwale bezrobotne z prawem do zasiłku stanowiły zaledwie 1% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (3 169) oraz 3,9% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (800).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2018 i 2019 roku (dane porównawcze).

Tabela 15 Bezrobotni długotrwale (2018 i 2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Długotrwale bezrobotni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych długotrwale w porównaniu do 2018 r.	
	2018		2019		2018		2019		2018	2019	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	7 258	3 734	6 836	3 564	4 434	2 422	4 090	2 311	61,1%	59,8%	-344↓	-111↓
II	7 308	3 752	6 879	3 602	4 449	2 420	4 107	2 312	60,9%	59,7%	-342↓	-108↓
III	7 080	3 639	6 619	3 515	4 392	2 402	4 045	2 275	62,0%	61,1%	-347↓	-127↓
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	4 294	2 339	3 910	2 209	63,1%	62,4%	-384↓	-130↓
V	6 668	3 484	6 027	3 231	4 197	2 314	3 763	2 153	62,9%	62,4%	-434↓	-161↓
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	4 082	2 266	3 659	2 100	63,8%	63,0%	-423↓	-166↓
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	4 050	2 277	3 566	2 065	62,6%	62,1%	-484↓	-212↓
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	4 057	2 303	3 417	1 984	63,1%	62,3%	-640↓	-319↓
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	4 053	2 307	3 297	1 894	63,8%	62,3%	-756↓	-413↓
X	6 312	3 422	5 060	2 670	4 031	2 295	3 184	1 811	63,9%	62,9%	-847↓	-484↓
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	4 045	2 303	3 140	1 791	63,2%	62,0%	-905↓	-512↓
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	4 062	2 303	3 169	1 811	62,0%	60,8%	-893↓	-492↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w miesiącach od marca do listopada 2019 roku malała. Niewielki wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych w 2019 roku nastąpił w miesiącach styczeń, luty i grudzień. **Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych w 2019 roku zarejestrowanych było na koniec lutego 2019 r. – 4 107 osób, w tym 2 312 kobiet, najmniej osób długotrwale bezrobotnych zanotowano na koniec listopada 2019 roku – 3 140 osób, w tym 1 791 kobiet.** W poszczególnych miesiącach 2019 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych była niższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku. Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych długotrwale, tj. o 905 osób względem 2018 roku nastąpił w listopadzie. W grupie długotrwale bezrobotnych kobiet największy spadek, tj. o 512 osób zanotowano również w listopadzie.

Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 59,7% (luty) do 63% (czerwiec), co świadczy o pozostawaniu bez pracy dłużej niż 12 miesięcy ponad połowy zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Długotrwale bezrobocie dotyka znaczną część osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu stwarzając jedną z największych barier w procesie powrotu do aktywności zawodowej. Długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia generuje szereg dodatkowych problemów (ekonomiczne, społeczne, prawne, uzależnienia), które skutkują marginalizacją społeczną osób dotkniętym długotrwałym bezrobociem. Czynniki warunkujące długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia można podzielić na zewnętrzne (niezależne od osoby bezrobotnej) oraz wewnętrzne (takie, na które osoba bezrobotna ma bezpośredni wpływ). Niestety skomplikowana sytuacja osobista i zawodowa, a także wieloletnie odizolowanie od rynku pracy, naraża osoby długotrwale bezrobotne na trwałe wykluczenie społeczne. Ze względu na złożoność problemów, z którymi stykają się osoby długotrwale bezrobotne, wejście lub powrót na rynek pracy osób z ww. grupy poprzedzone jest często długim procesem, w którym stosowane są różne rodzaje wsparć, w tym np. poradnictwo zawodowe, które ma przygotować osoby długo pozostające bez zatrudnienia do aktywizacji zawodowej.

Struktura osób długotrwale bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku oraz stażu pracy. W dalszej części opracowania przedstawiono, krótką analizę osób długotrwale bezrobotnych wg podanych kategorii.

Tabela 16 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok)

bezrobotni długotrwale ze względu na:								
wiek	ogółem		wykształcenie	ogółem		staż pracy	ogółem	
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
18-24	210	149	wyższe	394	289	do 1 roku	626	409
25-34	839	615	policealne i średnie zawodowe	707	466	1-5	750	437
35-44	889	540	średnie ogólnokształcące	316	228	5-10	489	258
45-54	618	319	zasadnicze zawodowe	973	456	10-20	437	221
55-59	389	188	gimnazjalne i poniżej	779	372	20-30	230	81
60 lat i więcej	224	x	x	x	x	30 lat i więcej	51	8
razem	3 169	1 811	x	x	x	bez stażu	586	397

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Wśród długotrwale bezrobotnych przeważają osoby w wieku 35-44 lata oraz 25-34 lata. Na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowanych było 889 osób długotrwale bezrobotnych, w tym 540 kobiet w kategorii wiekowej 35-44 lata oraz 839 osób, w tym 615 kobiet w kategorii wiekowej 25-34 lata. **Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 35-44 lata stanowiły na koniec 2019 roku 28,1% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii (3 169) i 17% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (5 215). Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec 2019 roku 26,5% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii (3 169) i 16,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (5 215).**

Długotrwale bezrobotne kobiety w wieku 25-34 lata (615) stanowiły najliczniejszą grupę kobiet w kategorii osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku. Udział długotrwale bezrobotnych kobiet w wieku 25-34 lata na koniec 2019 roku wyniósł 34% ogółu zarejestrowanych kobiet w tej kategorii (1 811), 22,5% ogółu zarejestrowanych kobiet (2 729) oraz 73,3% ogółu osób długotrwale bezrobotnych w wieku 25-34 lata (839). **W grupie osób w wieku 18-44 lata długotrwale bezrobocie częściej dotyka kobiet niż mężczyzn.**

Przytoczone dane pokazują problem długotrwałego bezrobocia wśród osób młodych. Pomimo lepszej koniunktury gospodarczej, osoby młode po ukończeniu kształcenia lub powrocie do kraju z zagranicy nie zostają wchłonięte przez rynek pracy, zatem rejestrują się w tut. Urzędzie oczekując wsparcia w aktywizacji zawodowej. Często jednak, w grupie tej pojawia się zniechęcenie do podejmowania pracy. Głównym czynnikiem obniżonej motywacji do aktywności zawodowej u młodych osób jest niesatysfakcjonujące, proponowane w większości ofert, minimalne wynagrodzenie. Niestety bezrobocie w grupie osób młodych ma bezpośrednie oddziaływanie na lokalny rynek pracy. Długotrwały okres pozostawania bez pracy, brak atrakcyjnych ofert pracy oraz względy ekonomiczne często są powodem decyzji młodych ludzi o migracji, co przyczynia się do wyludniania obszarów powiatu i postępującego procesu starzenia się społeczeństwa.

W grupie długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2019 roku dominuje wykształcenie „zasadnicze zawodowe” oraz „gimnazjalne i niższe”. Na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały 973 osoby, w tym 456 kobiet z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” oraz 779 osób, w tym 372 kobiety z wykształceniem „gimnazjalnym i niższym”. **Osoby długotrwale bezrobotne posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe” stanowiły na koniec 2019 roku 30,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych (3 169) oraz 63,8% ogółu bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” (1 524), natomiast osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” stanowiły na koniec 2019 roku 24,6% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (3 169) i 69,4% osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” (1 123).** Przedstawione dane dotyczące wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych wskazują jednoznacznie na niskie wykształcenie tej grupy osób. Jednocześnie wykształcenie „zasadnicze zawodowe” oraz „gimnazjalne i poniżej” występuje częściej w grupie długotrwale bezrobotnych mężczyzn niż kobiet. Niski poziom wykształcenia negatywnie wpływa na wizerunek osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy ograniczając dostęp do wykonywania wielu zawodów i stwarzając barierę w poszukiwaniu zatrudnienia. Pomimo braków kadrowych na rynku pracy w grupie tzw. fachowców, osoby długotrwale bezrobotne posiadające kwalifikacje w danym zawodzie, w tym wykształcenie „zasadnicze zawodowe” mają trudności ze znalezieniem pracy. Problem z umiejscowieniem na rynku pracy długotrwale bezrobotnych jest często związany z dezaktualizacją posiadanych przez te osoby kwalifikacji, której przyczyną jest długi okres pozostawania bez aktywności zawodowej. Niezbędnym narzędziem w ograniczaniu długotrwałego bezrobocia jest zatem rozpowszechnianie dostępu do edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji oraz stwarzania warunków do ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych między innymi poprzez stosowanie odpowiednich usług i instrumentów rynku pracy.

Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu stanowiły osoby długotrwale bezrobotne posiadające wykształcenie

„policjalne i średnie zawodowe”. Na koniec 2019 roku zarejestrowanych było 707 osób, w tym 466 kobiet z ww. poziomem wykształcenia.

Najmniej bezrobotnych długotrwale posiada wykształcenie „wyższe” oraz „średnie ogólnokształcące”. Na koniec grudnia 2019 roku zarejestrowane były 394 osoby, w tym 289 kobiet z wykształceniem „wyższym” oraz 316 osób, w tym 228 kobiet z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym”. W grupie osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem „wyższym”, „średnim ogólnokształcącym” oraz „policjalnym i średnim zawodowym” dominują kobiety, co oznacza, że pomimo wyższego poziomu wykształcenia kobietom trudniej jest wejść na lokalny rynek pracy i dłużej pozostają w ewidencji tut. Urzędu.

Analizując dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych wg stażu pracy, zauważyć należy, że w grupie tej od kilku lat dominują osoby posiadające doświadczenie zawodowe dłuższe niż rok, a krótsze niż 5 lat oraz osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego (stażu pracy) lub pracujące maksymalnie 1 rok.

Największą z wymienionych grup stanowią osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 750 osób, w tym 437 kobiet z doświadczeniem zawodowym powyżej 1 roku, a poniżej 5 lat. **Bezrobotni długotrwale z ww. stażem pracy stanowili na koniec 2019 roku 23,7% ogółu długotrwale bezrobotnych (3 169) i 54,3% ogółu osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 roku (1 381).**

Dużą grupę wśród bezrobotnych długotrwale stanowiły na koniec 2019 roku osoby nie mające styczności z rynkiem pracy lub posiadające niewielki staż pracy. Liczba bezrobotnych długotrwale bez doświadczenia zawodowego oraz ze stażem pracy do 1 roku na koniec 2019 roku wyniosła odpowiednio 586 osób, w tym 397 kobiet oraz 626 osób, w tym 409 kobiet. **Osoby długotrwale bezrobotne bez stażu pracy stanowiły na koniec 2019 roku 18,5% ogółu długotrwale bezrobotnych (3 169) oraz 68,7% ogółu osób nie posiadających doświadczenia zawodowego (853). Osoby długotrwale bezrobotne ze stażem pracy do 1 roku na koniec 2019 roku stanowiły 19,8% ogółu długotrwale bezrobotnych (3 169) oraz 58,2% ogółu osób ze stażem krótszym niż 1 rok (1 075).** Przedstawione dane wskazują na brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych, co również stwarza barierę w poszukiwaniu zatrudnienia.

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu długotrwale bezrobotni od wielu lat stanowią ponad połowę zarejestrowanych osób. Na koniec 2019 roku długotrwale bezrobotni stanowili 60,8% ogółu zarejestrowanych, co oznacza spadek o 1.2 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2018 roku. Wysoka skala długotrwałego bezrobocia stanowi poważny problem dla lokalnego rynku pracy i mieszkańców powiatu. Długotrwale bezrobocie niesie ze sobą wiele negatywnych skutków nie tylko dla samych bezrobotnych, ale również ich rodzin. **U osób długotrwale bezrobotnych można zaobserwować dwie postawy: aktywną i bierną.** W pierwszej grupie są osoby, którym brak pracy i bezczynność przeszkadza, konsekwentnie podejmują działania w celu zmiany swojej sytuacji pomimo napotykanym przeszkód i niepowodzeń. Ich poziom motywacji jest zmienny i często potrzebują wsparcia doradczego, jednak starają się utrzymywać aktywność w poszukiwaniu pracy. W drugiej grupie są osoby, które nie chcą zmiany swojej sytuacji, przyzwyczyły się do braku pracy, z upływem czasu stają się bierne i jednocześnie roszczeniowe, codzienne funkcjonowanie opierają na wsparciu oferowanym przez ośrodki pomocy społecznej.

Motywacja do zmiany swojej sytuacji u osób biernych jest niska, przedstawiciele tej grupy nie widzą potrzeby świadczenia pracy, nie radzą sobie z nawarstwiającymi się problemami. Aktywizacja osób, które „przyzwyczyły się” do bezrobocia jest wieloetapowa, w początkowej fazie ukierunkowana przede wszystkim na zmianę postawy z biernej na aktywną i wsparcie motywacyjne, w kolejnym etapie włączone zostaje wsparcie instrumentami rynku pracy.

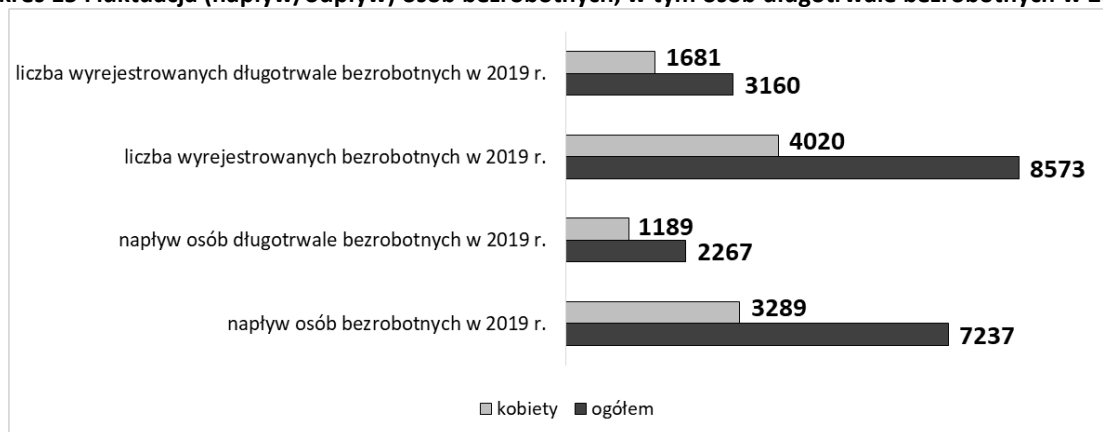
Wśród osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku ponad połowę – 57,1% stanowiły kobiety, co oznacza wzrost udziału kobiet długotrwale bezrobotnych w ogóle osób w tej kategorii o 0.4 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (56,7%). Jest wiele powodów trudnej sytuacji na rynku pracy długotrwale bezrobotnych kobiet. Jedną z przyczyn jest mała dostępność ofert pracy. Większość ofert zatrudnienia, którymi dysponuje tutaj, Urząd dotyczy zawodów wykonywanych głównie przez mężczyzn. Inną przyczyną jest pełnienie przez kobiety przypisywanych im ról społecznych, w szczególności opieki nad domem, rodziną, wychowaniem dzieci. **Z zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób długotrwale bezrobotnych (3 169), 681 posiadało co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. W grupie tej 606 osób, tj. 89% ogółu stanowiły kobiety.** Często świadoma rezygnacja kobiety z życia zawodowego na rzecz założenia rodziny, przez długie lata uniemożliwia jej powrót na rynek pracy. Decyzja kobiety o ponownym wejściu na rynek pracy po długiej nieobecności wiąże się natomiast z koniecznością pokonania powstałych w tym czasie barier, tj. dezaktualizacja wiedzy i umiejętności zawodowych. Kobiety przy powrocie do aktywności zawodowej potrzebują zarówno wsparcia usługami (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe), jak i instrumentami rynku pracy. Zdarza się także, że osoby długotrwale bezrobotne świadomie decydują się na pozostawanie w rejestrach Urzędu ze względu na niespełnienie przez pracodawcę oczekiwań dot. wysokości wynagrodzenia lub zagrożenie utratą wsparcia z ośrodków pomocy społecznej.

Bilans osób długotrwale bezrobotnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się 2 267 osób, w tym 1 189 kobiet to bezrobotni długotrwale.** Napływ długotrwale bezrobotnych w 2019 roku był niższy o 402 osoby w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowało się 2 669 osób, w tym 1 361 kobiet długotrwale bezrobotnych. **W 2019 roku w napływie bezrobotnych (7 237) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 31,3%, tj. o 2.4 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (33,7%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tutaj, Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 3 160 osób, w tym 1 681 kobiet, to bezrobotni długotrwale.** Odpływ osób długotrwale bezrobotnych w 2019 roku był wyższy o 185 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 2 975 osób, w tym 1 458 kobiet długotrwale bezrobotnych. **W odpływie bezrobotnych w 2019 roku (8 573) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 36,9%, tj. o 1.5 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (35,4%).**

Wykres 15 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573), 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419), 1 322 osoby to długotrwale bezrobotni, tj. 29,9% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród ww. grupy długotrwale bezrobotnych 1 018 osób podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 304 osoby zostały skierowane do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej długotrwale bezrobotnych w 2019 roku zostało skierowanych na prace interwencyjne – 106 osób, w tym 55 kobiet (łącznie skierowano 383 osoby) oraz na roboty publiczne – 86 osób, w tym 43 kobiety (łącznie skierowano 185 bezrobotnych).** Długotrwale bezrobotni podejmowali również w 2019 roku zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy na skierowanego bezrobotnego – 60 osób, w tym 22 kobiety (łącznie skierowano 229 osób) oraz **korzystali z bonu na zasiedlenie – 4 osoby (łącznie z bonu skorzystało 78 osób).** W ramach kontynuowanych z poprzednich lat umów na **refundację pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r. ż., pracę w 2019 roku podjęło 8 osób długotrwale bezrobotnych, w tym 4 kobiety (łącznie skierowano 46 osób), natomiast 40 osób, w tym 11 kobiet długotrwale bezrobotnych w 2019 roku otrzymało jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki przyznano dla 134 osób).**

Ze względu na długi okres pozostawania poza rynkiem pracy, osoby długotrwale bezrobotne często przygotowywane są do powrotu do aktywności zawodowej poprzez skierowanie na staż. **W 2019 roku staż zorganizowano dla 251 osób, w tym 181 kobiet długotrwale bezrobotnych (łącznie skierowano 797 osób bezrobotnych).** Ważną przy aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych formą jest szkolenie, które pozwala na uzupełnienie i dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. **Wśród 92 bezrobotnych skierowanych w 2019 roku na szkolenie, 20 osób, w tym 5 kobiet posiadało status osoby długotrwale bezrobotnej.** W 2019 roku skierowano 4 bezrobotnych długotrwale, w tym 1 kobietę do prac społecznie użytecznych (łącznie w tej formie aktywizacji uczestniczyło 7 osób).

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączania osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2019 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2019 roku było niepotwierdzenie

gotowości do pracy. Z ww. przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 327 osób, **wśród których 529 osób w tym 177 kobiet to długotrwale bezrobotni.**

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2019 roku z ww. powodu wyłączono 1 187 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 637 osób, w tym 436 kobiet posiadało status długotrwale bezrobotnych. W 2019 roku 158 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 56 osób, w tym 30 kobiet to bezrobotni długotrwale.**

Z pozostałych przyczyn, tj.: podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2019 roku wyłączono 586 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 341 osób, w tym 178 kobiet to długotrwale bezrobotni.

2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) bezrobotny powyżej 50 roku życia to bezrobotny, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowały 1 242 osoby w wieku powyżej 50 roku życia, w tym 448 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec 2019 roku (1 242) była niższa o 231 w porównaniu z końcem 2018 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowały 1 473 osoby powyżej 50 roku życia. Liczba kobiet w wieku powyżej 50 lat na koniec 2019 roku (448) była niższa o 104 w porównaniu do liczby kobiet z ww. grupy wiekowej w końcu 2018 roku (552). **Bezrobotni powyżej 50 roku życia (1 242 osoby) stanowili na koniec grudnia 2019 roku 23,8% ogółem zarejestrowanych osób (5 215) i 26,9% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611).** Udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2019 roku był wyższy o 1.3 punktu procentowego względem końca 2018 roku (22,5%).

W grupie osób powyżej 50 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2019 roku (1 242) prawo do pobierania zasiłku posiadały 174 osoby, w tym 60 kobiet. Osoby powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku stanowiły 14% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia (1 242) oraz 21,8% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (800). **Udział osób w wieku powyżej 50 lat zarejestrowanych z prawem do zasiłku na koniec 2019 roku, w grupie osób powyżej 50 roku życia (1 242) wzrósł o 0.6 punktu procentowego w porównaniu do końca 2018 roku (13,4%).**

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2018 i 2019 roku (dane porównawcze).

Tabela 17 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2018 i 2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni po. 50 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych pow. 50 r. ż. w porównaniu do 2018 r.	
	2018		2019		2018		2019		2018	2019	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	7 258	3 734	6 836	3 564	1 623	606	1 511	564	22,4%	22,1%	-112↓	-42↓
II	7 308	3 752	6 879	3 602	1 629	599	1 501	545	22,3%	21,8%	-128↓	-54↓
III	7 080	3 639	6 619	3 515	1 620	595	1 469	538	22,9%	22,2%	-151↓	-57↓
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	1 591	579	1 415	516	23,4%	22,6%	-176↓	-63↓
V	6 668	3 484	6 027	3 231	1 553	560	1 374	506	23,3%	22,8%	-179↓	-54↓
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	1 482	545	1 334	487	23,2%	23,0%	-148↓	-58↓
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	1 482	544	1 306	488	22,9%	22,7%	-176↓	-56↓
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	1 464	546	1 246	472	22,8%	22,7%	-218↓	-74↓
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	1 438	548	1 227	448	22,6%	23,2%	-211↓	-100↓
X	6 312	3 422	5 060	2 670	1 442	543	1 207	432	22,8%	23,9%	-235↓	-111↓
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	1 462	548	1 213	441	22,8%	24,0%	-249↓	-107↓
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	1 473	552	1 242	448	22,5%	23,8%	-231↓	-104↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPIPS-01, opracowanie własne

Liczba osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w okresie od lutego do października 2019 roku malała, wzrost w tej kategorii bezrobotnych zanotowano w styczniu, listopadzie oraz grudniu 2019 roku. **Najwięcej bezrobotnych powyżej 50 r. ż. było zarejestrowanych na koniec stycznia 2019 r. – 1 511 osób, w tym 564 kobiety, najmniej bezrobotnych powyżej 50 r. ż. zanotowano na koniec października 2019 roku – 1 207 osób, w tym 432 kobiety.** W poszczególnych miesiącach 2019 roku liczba osób powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku.

Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych powyżej 50 r. ż., tj. o 249 osób względem 2018 roku nastąpił w listopadzie. Najmniejszy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych powyżej 50 r. ż. w porównaniu do 2018 roku, tj. o 112 osób nastąpił w styczniu.

W kolejnych miesiącach 2019 roku liczba kobiet powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku. Wśród bezrobotnych kobiet powyżej 50 r. ż. największy spadek w 2019 roku względem roku poprzedniego, tj. o 111 osób zanotowano w październiku, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 42 osoby zanotowano w styczniu.

Udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 21,8% (luty) do 24% (listopad) i przez większość miesięcy był niższy niż w roku 2018. Sytuacja osób powyżej 50 r. ż. na lokalnym rynku pracy nie jest łatwa, pomimo notowanego od stycznia do sierpnia 2019 roku spadku udziału tych osób w ogóle bezrobotnych w porównaniu do analogicznego okresu 2018 roku, nadal bezrobotni w wieku powyżej 50 lat stanowią dużą grupę osób w ewidencji tut. Urzędu.

Struktura osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. W dalszej części opracowania przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 18 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok)

bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	Kobiety		ogółem	kobiety
do 1	71	26	wyższe	42	15	do 1 roku	93	31
1-3	132	45	policealne i średnie zawodowe	253	121	1-5	101	42
3-6	100	30	średnie ogólnokształcące	56	33	5-10	182	73
6-12	148	46	zasadnicze zawodowe	503	164	10-20	358	147
12-24	164	55	gimnazjalne i poniżej	388	115	20-30	313	106
pow.24	627	246	x	x	x	30 lat i więcej	100	19
razem	1 242	448	x	x	x	bez stażu	95	30

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby powyżej 50 roku życia to grupa bezrobotnych charakteryzująca się posiadaniem doświadczenia zawodowego. Na koniec 2019 roku 1 147 osób po 50 roku życia, tj. 92,4% ogółu zarejestrowanych w tym wieku osób (1 242) posiadało staż pracy. W grupie kobiet powyżej 50 roku życia doświadczenie zawodowe posiadało 418 osób, tj. 93,3% ogółu zarejestrowanych na koniec 2019 roku kobiet w tej grupie wiekowej (448).

Zaledwie 7,6% osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na koniec 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nie posiadało stażu pracy, tj. o 0.4 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku (8%).

Najliczniejsze na koniec 2019 roku grupy osób po 50 roku życia w kategorii stażu pracy, tj. 358 osób, w tym 147 kobiet oraz 313 osób, w tym 106 kobiet stanowili odpowiednio bezrobotni posiadający doświadczenie zawodowe powyżej 10, a poniżej 20 lat oraz powyżej 20, a poniżej 30 lat pracy.

Najmniej na koniec 2019 roku było zarejestrowanych osób ze stażem pracy krótszym niż 1 rok, tj. 93 osoby, w tym 31 kobiet oraz osób nie posiadających doświadczenia zawodowego, tj. 95 osób, w tym 30 kobiet.

Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia w porównaniu do bezrobotnych z pozostałych grup wiekowych posiadają niski poziom wykształcenia. Na koniec 2019 roku 388 osób po 50 roku życia, tj. 31,2% bezrobotnych w ww. kategorii wiekowej (1 242) posiadało wykształcenie „gimnazjalne i niższe”.

Dominującym w grupie osób powyżej 50 roku życia od wielu lat, jest wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 503 osoby z omawianej grupy wiekowej zarejestrowane na koniec 2019 roku. Bezrobotni powyżej 50 r. ż. z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” stanowili na koniec 2019 roku 40,5% ogółu

zarejestrowanych osób w ww. kategorii wiekowej (1 242) oraz 33% ogółu osób figurujących z ww. poziomem wykształcenia (1 524).

Na koniec 2019 roku wśród bezrobotnych powyżej 50 r. ż., 253 osoby, tj. 20,4% ogółu zarejestrowanych w tej grupie wiekowej bezrobotnych (1 242) posiadały wykształcenie „policalne i średnie zawodowe”.

Najmniejszą grupę wśród osób powyżej 50 roku życia stanowią bezrobotni z wykształceniem „wyższym” i „średnim ogólnokształcącym”. **Na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały 42 osoby po 50 roku życia posiadające wykształcenie „wyższe”, tj. 3,4% ogółu bezrobotnych mających więcej niż 50 lat (1 242) oraz 56 osób w wieku powyżej 50 lat posiadających wykształcenie „średnie ogólnokształcące”, tj. 4,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku w omawianej grupie wiekowej (1 242).**

Niskie wykształcenie oraz dominacja wykształcenia na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, to przede wszystkim sytuacja naturalna dla osób w tej grupie wiekowej. W latach 70-tych, 80-tych i 90-tych, kiedy obecnie zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia podejmowali pierwsze zatrudnienie, poziom wykształcenia nie odgrywał na rynku pracy tak istotnej roli, jak obecnie. Pracodawcy bardziej niż „dyplomy” cenili u kandydatów do zatrudnienia posiadane umiejętności i fachowość. Powstawało również wiele dużych zakładów, w których zatrudnienie znajdowali absolwenci szkół zawodowych. Zatem osoby, które obecnie są powyżej 50 roku życia świadomie wybierały szkoły zawodowe, których ukończenie dawało gwarancję zatrudnienia w bliskim miejscu zamieszkania zakładach. W grupie osób powyżej 50 roku życia są również bezrobotni, którzy nie mieli możliwości kontynuacji kształcenia po szkole podstawowej np. ze względów ekonomicznych rodziny, braku możliwości dojazdu do szkoły, konieczności pracy na gospodarstwie itp. Obecnie atutem osób powyżej 50 roku życia w zetknięciu z rynkiem pracy jest niewątpliwie wiedza i umiejętności praktyczne wynikające z posiadanego doświadczenia zawodowego.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni powyżej 50 roku życia, to w większości osoby długotrwale bezrobotne. **Wśród bezrobotnych mających więcej niż 50 lat zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2019 roku (1 242), 913 osób posiadało status osoby długotrwale bezrobotnej.** Jednocześnie na koniec 2019 roku **791 osób powyżej 50 roku życia, tj. 63,7% osób z ww. kategorii wiekowej (1 242) pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy.** Najmniejszą na koniec 2019 roku grupę wśród zarejestrowanych powyżej 50 roku życia, tj. 71 osób stanowili bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

Wśród osób powyżej 50 roku życia figurujących w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2019 roku, 99 bezrobotnych posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a 65 osób było beneficjentami pomocy społecznej.

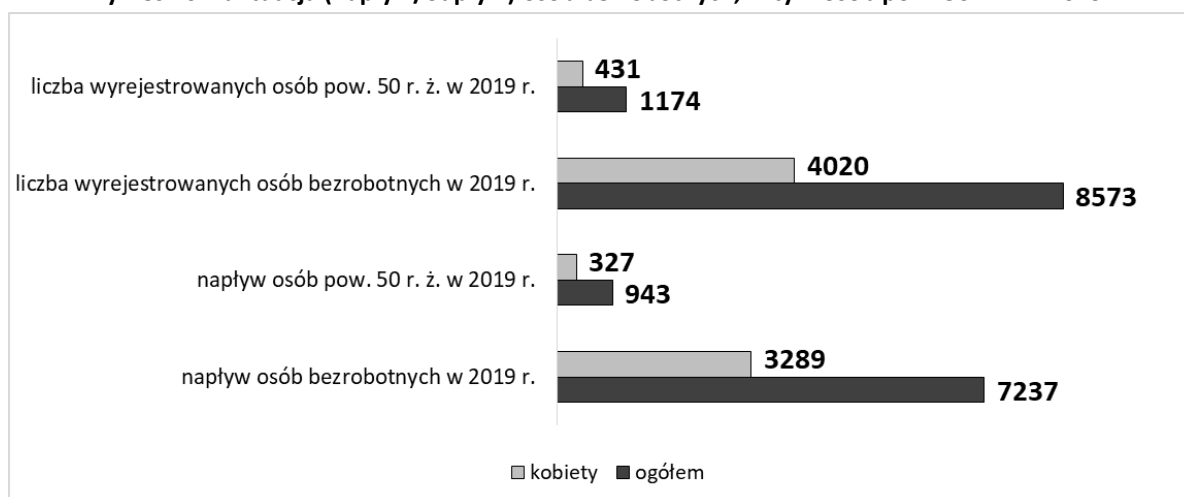
Przedstawione dane wskazują, że grupa osób powyżej 50 roku pomimo atutu jakim bez wątpienia jest „znajomość rzemiosła”, w procesie aktywizacji zawodowej mierzy się z wieloma problemami i panującymi stereotypami, które utrudniają wejście na rynek pracy. Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia dotknięte m.in.: długotrwałym bezrobociem, ograniczeniami zdrowotnymi, niskim wykształceniem wymagają szczególnego wsparcia w powrocie do aktywności zawodowej, dlatego też wiele instrumentów i usług realizowanych przez tut. Urząd kierowany jest do ww. grupy bezrobotnych.

Bilans osób powyżej 50 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się 943 osoby, w tym 327 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia.** Napływ osób powyżej 50 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 18 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowało się 961 osób w wieku powyżej 50 lat. **W napływie bezrobotnych (7 237) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły w 2019 roku 13%, tj. o 0.9 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (12,1%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 1 174 osoby, w tym 431 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia.** Odpływ osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2019 roku był wyższy o 119 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 1 055 osób, w tym 398 kobiet powyżej 50 roku życia. **W odpływie bezrobotnych w 2019 roku (8 573) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 13,7%, tj. o 1.1 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (12,6%).**

Wykres 16 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573), 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419 osób), 528 osób to bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia, tj. 11,9% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród osób powyżej 50 roku życia 390 podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 138 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej w 2019 roku osób powyżej 50 roku życia skierowano na roboty publiczne – 54 osoby, w tym 22 kobiety (łącznie skierowano 185 osób) oraz prace interwencyjne – 54 osoby, w tym 23 kobiety (łącznie skierowano 383 osoby).** **W 2019 roku zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego podjęły 23 osoby po 50 r. ż., w tym 3 kobiety (łącznie skierowano 229 bezrobotnych), natomiast 7 osób z omawianej grupy wiekowej w 2019 roku otrzymało jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki otrzymały 134 osoby).**

Grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia licząca 41 osób, w tym 20 kobiet w 2019 roku została skierowana na staż (łącznie skierowano 797 bezrobotnych). Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia 3 osoby zostały w 2019 roku skierowane na szkolenie (ogółem skierowano 92 osoby). W 2019 roku skierowano 4 osoby w wieku powyżej 50 lat do prac społecznie użytecznych (łącznie w tej formie aktywizacji uczestniczyło 7 osób).

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2019 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2019 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, z tej przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 327 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie 172 osoby, w tym 42 kobiety to bezrobotni powyżej 50 roku życia.**

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2019 roku z ww. powodu wyłączono 1 187 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 146 osób, w tym 73 kobiety miało powyżej 50 lat.**

W 2019 roku 158 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 6 osób było powyżej 50 roku życia.

W 2019 roku 104 osoby, w tym 55 kobiet zostały wyrejestrowane z ewidencji tut. Urzędu z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego.

Z pozostałych przyczyn, tj.: nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2019 roku wyłączono 482 osoby. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 170 osób, w tym 67 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia.

2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej należą do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2019 roku figurowało 196 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym 138 kobiet.**

Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2019 roku była niższa o 23 osoby w porównaniu do końca 2018 roku (219). Liczba bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec 2019 roku (138) była niższa o 22 osoby w porównaniu do końca 2018 roku, kiedy zarejestrowanych było 160 kobiet w ww. kategorii. **Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (196 osób) stanowili na koniec grudnia 2019 roku 3,8% ogółem zarejestrowanych osób (5 215) i 4,3% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611). Udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych**

bezrobotnych na koniec 2019 roku był wyższy o 0.5 punktu procentowego względem końca 2018 roku (3,3%).

W dalszej części przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2018 i 2019 roku (dane porównawcze).

Tabela 19 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych		Wzrost/spadek ↓ liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w porównaniu do 2018 r.	
	2018		2019		2018		2019		2018	2019	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	7 258	3 734	6 836	3 564	162	150	105	95	2,2%	1,5%	-57↓	-55↓
II	7 308	3 752	6 879	3 602	296	238	123	107	4,1%	1,8%	-173↓	-131↓
III	7 080	3 639	6 619	3 515	319	256	181	135	4,5%	2,7%	-138↓	-121↓
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	264	224	182	141	3,9%	2,9%	-82↓	-83↓
V	6 668	3 484	6 027	3 231	258	229	146	127	3,9%	2,4%	-112↓	-102↓
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	128	111	83	69	2,0%	1,4%	-45↓	-42↓
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	19	12	30	17	0,3%	0,5%	11↑	5↑
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	19	13	23	13	0,3%	0,4%	4↑	0↑↓
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	64	40	79	54	1,0%	1,5%	15↑	14↑
X	6 312	3 422	5 060	2 670	117	86	85	56	1,9%	1,7%	-32↓	-30↓
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	130	96	129	97	2,0%	2,5%	-1↓	1↑
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	219	160	196	138	3,3%	3,8%	-23↓	-22↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku częściej notowała wzrost niż spadek. **Najwięcej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej było zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 roku – 196 osób, w tym 138 kobiet. Najmniej osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zanotowano na koniec sierpnia 2019 roku – 23 osoby, w tym 13 kobiet.**

Analizując liczebność osób w kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej należy zwrócić uwagę na małą liczbę osób w tej kategorii w miesiącach od czerwca do października, co jest związane głównie z upływem terminu przyznanych świadczeń okresowych.

W miesiącach od stycznia do czerwca oraz od października do grudnia 2019 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była niższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku, natomiast w miesiącach od lipca do września 2019 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku.

Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 173 osoby względem 2018 roku nastąpił w lutym, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 1 osobę zanotowano w listopadzie.

Największy w 2019 roku wzrost liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 15 osób względem 2018 roku nastąpił we wrześniu.

W grupie kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej od stycznia do czerwca oraz w październiku i grudniu 2019 roku zarejestrowanych było mniej bezrobotnych niż w roku poprzednim. W miesiącach od lipca do września oraz w listopadzie 2019 roku liczba kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa lub taka sama, jak w analogicznych miesiącach 2018 roku.

Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 0,4% (sierpień) do 3,8% (grudzień).

W grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej dominują kobiety. Udział bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii w 2019 roku przyjmował wartości od 56,5% (sierpień) do 90,5% (styczeń). **Na koniec 2019 roku kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej (138) stanowiły 70,4% ogółu zarejestrowanych osób w ww. kategorii (196).**

Struktura osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono krótką analizę osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wg podanych kategorii.

Tabela 20 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok)

bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	4	3	wyższe	15	14	do 1 roku	41	28
1-3	8	5	policealne i średnie zawodowe	37	29	1-5	38	32
3-6	17	11	średnie ogólnokształcące	14	11	5-10	26	14
6-12	20	15	zasadnicze zawodowe	64	42	10-20	25	15
12-24	30	19	gimnazjalne i poniżej	66	42	20-30	13	5
pow.24	117	85	x	x	x	30 lat i więcej	3	1
razem	196	138	x	x	x	bez stażu	50	43

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej to grupa bezrobotnych, w której dominuje niski poziom wykształcenia – „gimnazjalne i poniżej” oraz „zasadnicze zawodowe”. Na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 196 osób będących beneficjentami pomocy społecznej, 33,7% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii posiadało wykształcenie „gimnazjalne i poniżej” (66 osób), 32,7% ogółem zarejestrowanych osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej posiadało wykształcenie „zasadnicze zawodowe” (64 osoby).

Zaledwie 7,7% osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zarejestrowanych na koniec 2019 roku miało wykształcenie „wyższe”. Niskie wykształcenie posiadane przez większość reprezentantów kategorii osób korzystających ze świadczeń

z pomocy społecznej może stanowić barierę w aktywizacji lub znacząco ograniczać szanse zatrudnieniowe na lokalnym rynku.

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, to w większości bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy. Na koniec grudnia 2019 roku 75% ogółu osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (147 osób, w tym 104 kobiety).

Grupa osób korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej charakteryzuje się również brakiem lub małym doświadczeniem zawodowym. Na koniec 2019 roku 50 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 25,5% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii nie posiadało stażu pracy, 41 osób, tj. 20,9% ogółu zarejestrowanych beneficjentów pomocy społecznej (196) posiadało doświadczenie w pracy krótsze niż 1 rok, a 38 bezrobotnych, tj. 19,4% ogółu zarejestrowanych osób w omawianej kategorii pracowało dłużej niż 1 rok, a krócej niż 5 lat.

Wśród bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej dominują osoby w wieku 35-44 lata, które na koniec roku 2019 stanowiły 30,6% (60 osób) ogółu bezrobotnych z ww. kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (196 osób). Duże grupy bezrobotnych będących beneficjentami pomocy społecznej stanowiły również osoby w wieku 25-34 lata oraz 45-54 lata. Na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 48 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w wieku od 25 do 34 lat oraz 41 osób w ww. kategorii w wieku od 45 do 54 lat.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej, to w większości osoby długotrwale bezrobotne. **Wśród beneficjentów ośrodków pomocy społecznej zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2019 roku (196), 170 osób posiadało status osoby długotrwale bezrobotnej.**

Jednocześnie w grupie bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej 65 osób, to bezrobotni w wieku powyżej 50 lat, co stanowi 33,2% ogółu zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób w omawianej kategorii (196).

52 bezrobotnych będących beneficjentami pomocy społecznej, tj. 26,5% ogółu zarejestrowanych w ww. kategorii (196) posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Natomiast 12 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec 2019 roku posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Osoby będące beneficjentami pomocy społecznej to trudna do aktywizacji zawodowej grupa. Dominują w niej kobiety, dla których mniej jest ofert zatrudnienia na lokalnym rynku, bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej mają niskie kwalifikacje i brakuje im doświadczenia zawodowego, często są bezradni, co stanowi bariery w znalezieniu zatrudnienia. Dodatkowo w omawianej kategorii osób znajdują się bezrobotni, dla których korzystanie z pomocy społecznej stało się sposobem na życie i przejawiają małą aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia. W grupie bezrobotnych będących beneficjentami pomocy społecznej są również osoby, które pomimo przeciwności i trudności, chcą zmienić swoją sytuację życiową, oczekując szerokiego wsparcia usługami i instrumentami rynku pracy.

Dane statystyczne dotyczące kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, którymi dysponuje tut. Urząd nie oddają w pełni rzeczywistej liczby osób, które są beneficjentami pomocy społecznej. Informacje te są na bieżąco weryfikowane i uzupełniane na podstawie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej przy użyciu

platformy elektronicznej SEPI. Aktualność tych danych w dużej mierze zależy od częstotliwości zasilania systemu SEPI przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

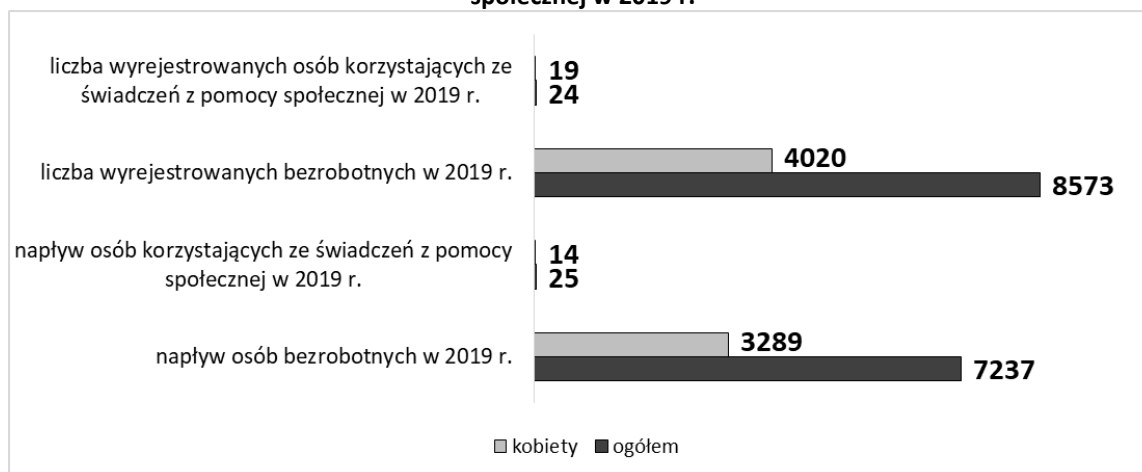
W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu na wnioski złożone przez Ośrodki Pomocy Społecznej wydał 7 208 zaświadczeń, co również obrazuje skalę bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej.

Bilans osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (napływ i odpływ)

Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się 25 osób, w tym 14 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej.** Napływ beneficjentów pomocy społecznej do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 6 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowało się 31 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. **W napływie bezrobotnych (7 237), osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2019 roku 0,3%, tj. o 0.1 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (0,4%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 24 osoby, w tym 19 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko utraty statusu bezrobotnego z tytułu zatrudnienia).** Odpływ beneficjentów pomocy społecznej z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 14 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 38 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). **W odpływie bezrobotnych (8 573) osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2019 roku 0,3%, tj. o 0.2 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku (0,5%).**

Wykres 17 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573), 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419 osób), 24 osoby, w tym 19 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej.** Udział osób korzystających ze świadczeń

z pomocy społecznej wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (24) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia (4 419) w 2019 roku wyniósł 0,5%, tj. o 0.1 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (0,6%).

2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Osoby bezrobotne, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to kategoria osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ujęta w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.). Osoby bezrobotne wychowujące dzieci narażone są na wiele trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Często spotykają się z niechęcią ze strony pracodawców z uwagi na ograniczoną dyspozycyjność. Niewystarczająca infrastruktura przedszkolna i możliwość zapewnienia opieki dziecku znacznie utrudnia tej grupie osób znalezienie zatrudnienia. Zdarza się, że bezrobotni z tej kategorii świadomie rezygnują z możliwości podjęcia pracy ze względu na zbyt niskie wynagrodzenie oferowane przez pracodawców, które nie spełnia ich oczekiwań, ponieważ nie stanowi rekompensaty za pozostawione pod opieką innych osób lub placówek szkolnych/przedszkolnych dziecko.

Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 069 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, w tym 896 kobiet oraz 14 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, w tym 8 kobiet.**

Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2019 roku (1 069) była niższa o 225 osób w porównaniu do końca 2018 roku, kiedy zarejestrowane były 1 294 osoby w ww. kategorii. Natomiast liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia na koniec 2019 roku (14), była niższa o 2 osoby w porównaniu z rokiem poprzednim.

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 069) stanowili na koniec grudnia 2019 roku 20,5% ogółem zarejestrowanych osób (5 215) i 23,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611). Udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych rokrocznie wzrasta. **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia są czwartą co do wielkości grupą w kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.**

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (14 osób) stanowili na koniec grudnia 2019 roku 0,3% ogółem zarejestrowanych osób (5 215) i 0,3% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (4 611). **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia są najmniej liczną kategorią osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.**

Tabela 21 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (XII 2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych z danej kategorii w ogóle zarejestrowanych w 2019 r.		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych z danej kategorii w porównaniu do 2018 r.			
	2018		2019		2018		2019		2018		2019		posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.		posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K			O	K	O	K
I	7 258	3 734	6 836	3 564	1 294	1 046	1 289	1 049	14	6	17	8	18,9%	0,2%	-5↓	3↑	3↑	2↑
II	7 308	3 752	6 879	3 602	1 311	1 053	1 309	1 065	16	8	19	10	19,0%	0,3%	-2↓	12↑	3↑	2↑
III	7 080	3 639	6 619	3 515	1 301	1 048	1 280	1 063	14	6	19	10	19,3%	0,3%	-21↓	15↑	5↑	4↑
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	1 267	1 042	1 240	1 031	15	6	14	8	19,8%	0,2%	-27↓	-11↓	-1↓	2↑
V	6 668	3 484	6 027	3 231	1 251	1 034	1 209	1 016	12	5	14	7	20,1%	0,2%	-42↓	-18↓	2↑	2↑
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	1 241	1 025	1 215	1 028	14	6	18	10	20,9%	0,3%	-26↓	3↑	4↑	4↑
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	1 252	1 048	1 214	1 026	13	5	19	9	21,1%	0,3%	-38↓	-22↓	6↑	4↑
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	1 252	1 042	1 184	994	16	6	16	8	21,6%	0,3%	-68↓	-48↓	0	2↑
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	1 252	1 037	1 151	964	14	5	15	9	21,8%	0,3%	-101↓	-73↓	1↑	4↑
X	6 312	3 422	5 060	2 670	1 246	1 043	1 087	905	15	6	13	8	21,5%	0,3%	-159↓	-138↓	-2↓	2↑
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	1 271	1 061	1 055	882	16	7	15	9	20,8%	0,3%	-216↓	-179↓	-1↓	2↑
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	1 294	1 051	1 069	896	16	6	14	8	20,5%	0,3%	-225↓	-155↓	-2↓	2↑

O-ogółem, K-kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną zdecydowanie dominują kobiety, które na koniec 2019 roku stanowiły 83,5% ogółu osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. o 2.8 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (80,7%). Dane te potwierdzają zakorzenioną w kulturze rolę kobiety, która częściej niż mężczyzna przyjmuje na siebie obowiązek wychowywania dzieci i prowadzenia domu.

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu przez większość miesięcy 2019 roku notowała spadek. Wzrost liczby osób z omawianej kategorii bezrobotnych wystąpił natomiast w lutym, czerwcu i grudniu 2019 roku. **Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. było zarejestrowanych na koniec lutego 2019 r. – 1 309 osób, w tym 1 065 kobiet, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. zanotowano na koniec listopada 2019 roku – 1 055 osób, w tym 882 kobiety.** Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2019 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 225 osób względem 2018 roku nastąpił w grudniu.

W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w kwietniu i maju oraz od lipca do grudnia 2019 roku notowano mniej osób niż w analogicznych miesiącach 2018 roku, natomiast od stycznia do marca oraz w czerwcu 2019

roku liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2018 roku. Największy w 2019 roku wzrost liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 15 osób względem 2018 roku nastąpił w marcu, natomiast największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 179 osób względem 2018 roku nastąpił w listopadzie.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 18,9% (styczeń) do 21,8% (wrzesień) i był wyższy niż w roku 2018. Udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku przyjmował wartości od 15,3% (styczeń) do 18,2% (wrzesień) i był wyższy niż w 2018 roku.

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku notowała zarówno spadek, jak i wzrost. **Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. było zarejestrowanych na koniec lutego, marca i lipca 2019 roku – 19 osób, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. zanotowano na koniec października 2019 roku – 13 osób.** Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w miesiącu kwiecień oraz od października do grudnia 2019 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach 2018 roku, natomiast w pozostałych miesiącach 2019 roku (od stycznia do marca oraz od maja do września) liczba bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. była wyższa lub taka sama, jak w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. **Największy w 2019 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 2 osoby względem 2018 roku nastąpił w październiku i grudniu, natomiast największy wzrost, tj. o 6 osób nastąpił w lipcu.**

W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2019 roku zarejestrowanych było więcej osób, niż w roku poprzednim. Największy w 2019 roku wzrost liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 4 osoby względem 2018 roku odnotowano w marcu, czerwcu, lipcu i wrześniu.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2019 roku przyjmował wartość od 0,2% do 0,3%.

Struktura osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wieku, wykształcenia oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 22 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (XII 2019 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia:										
wiek	ogółem		kobiety	wykształcenie			ogółem	kobiety	staż pracy	
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem			kobiety	
18-24	146	142		wyższe	256	229		do 1 roku	240	219
25-34	591	516		policealne i średnie zawodowe	279	238		1-5	382	315
35-44	312	230		średnie ogólnokształcące	162	144		5-10	170	119
45-54	20	8		zasadnicze zawodowe	195	142		10-20	58	37
55-59	0	0		gimnazjalne i poniżej	177	143		20-30	5	3
60 lat i więcej	0	0		x	x	x		30 lat i więcej	0	0
razem	1 069	896		x	x	x		bez stażu	214	203

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Tabela 23 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (XII 2019 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia:										
wiek	ogółem		kobiety	wykształcenie			ogółem	kobiety	staż pracy	
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem			kobiety	
18-24	0	0		wyższe	1	0		do 1 roku	2	1
25-34	3	2		policealne i średnie zawodowe	4	3		1-5	3	0
35-44	7	3		średnie ogólnokształcące	3	2		5-10	1	1
45-54	4	3		zasadnicze zawodowe	6	3		10-20	5	3
55-59	0	0		gimnazjalne i poniżej	0	0		20-30	0	0
60 lat i więcej	0	0		x	x	x		30 lat i więcej	0	0
razem	14	8		x	x	x		bez stażu	3	3

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w przeważającej części osoby młode. 55,3% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu, to osoby w wieku od 25 do 34 lat (591 osób). 29,2% bezrobotnych w ww. kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy figurujących na koniec 2019 roku, to osoby w wieku od 35 do 44 lat (312 osób), natomiast 13,7% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku to osoby w wieku 18-24 lata (146 osób).

W grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia dominowali na koniec 2019 roku bezrobotni w wieku od 35 do 44 lat (7 osób) stanowiąc 50% ogółu zarejestrowanych osób w omawianej kategorii (14). 28,6% bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, to osoby w wieku od 45 do 54 lat (4 osoby), natomiast 21,4% osób z ww. kategorii to osoby w wieku od 25 do 34 lat (3 osoby).

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, to w większości osoby, które posiadają niewielkie doświadczenie zawodowe lub nigdy nie pracowały. 35,7% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż 1 rok i krótsze niż 5 lat (382 osoby). 22,5% bezrobotnych z ww. kategorii pracowało krócej niż rok (240 osób), a 20% osób posiadających dziecko do 6 roku życia nie miało jeszcze styczności z rynkiem pracy (214 osób).

Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 35,7% osób pracowało dłużej niż 10 lat a krócej niż 20 lat (5 osób).

21,4% osób posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż rok a krótsze niż 5 lat (3 osoby) oraz 21,4% osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia nie miało jeszcze styczności z rynkiem pracy (3 osoby).

W grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia dominują osoby młode, dlatego też wielu bezrobotnych nigdy nie było zatrudnionych lub mają krótki staż pracy, jednocześnie opieka nad osobą zależną stanowi dla wielu osób z ww. kategorii barierę w znalezieniu zatrudnienia.

Wśród osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia dominuje wykształcenie „policjalne i średnie zawodowe” oraz „wyższe”, duża grupa osób w ww. kategorii posiada wykształcenie „zasadnicze zawodowe”. Na koniec 2019 roku 26,1% osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (279 osób) miało wykształcenie „policjalne i średnie zawodowe”, wykształcenie „wyższe” miało 23,9% osób z ww. kategorii (256 osób), natomiast wykształcenie „zasadnicze zawodowe” 18,2% osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (195 osób). Najmniej osób w tej kategorii, tj. 162 posiadało wykształcenie „średnie ogólnokształcące”.

W grupie osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia przeważa wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które na koniec 2019 roku posiadało 49,9% osób (6). Wykształcenie „policjalne i średnie zawodowe” oraz „średnie ogólnokształcące” miały na koniec 2019 roku odpowiednio 4 oraz 3 osoby w kategorii bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, natomiast 1 osoba posiadała wykształcenie „wyższe”.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w większości osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia.

Na koniec 2019 roku wśród 1 069 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, aż 617 osób, tj. 57,7% ogółu zarejestrowanych w ww. kategorii pozostawało w ewidencji tut. Urzędu dłużej niż 12 miesięcy.

Na koniec 2019 roku na 14 bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 4 osoby, tj. 28,6% zarejestrowanych w ww. kategorii pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Najmniejszą grupę wśród omawianych kategorii stanowią bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

Znaczna grupa osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (681 osób) oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (7 osób) należy również do kategorii bezrobotnych długotrwale, co jednocześnie stanowi barierę w ich aktywizacji. Dodatkowo bezrobotni opiekujący się osobą zależną mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia, ponieważ oczekują wynagrodzenia, które choć w części pokrywałoby koszty powierzenia osobom trzecim/instytucjom opieki nad osobą zależną. Jednocześnie dostępna na terenie powiatu jarosławskiego infrastruktura wspierająca opiekę nad osobami zależnymi wciąż jest niewystarczająca względem potrzeb, co powoduje konieczność sprawowania samodzielnej opieki.

Proces aktywizacji osób sprawujących opiekę nad osobą zależną jest długotrwały i wymaga wsparcia różnymi instrumentami i usługami rynku pracy. Osoby z ww. kategorii bezrobotnych często mają bariery wewnętrzne ograniczające ich aktywność w poszukiwaniu

zatrudnienia, ponieważ nie chcą pozostawiać najbliższych im osób pod opieką instytucji lub osób trzecich. Niestety, im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym bardziej ich sytuacja zawodowa jest niekorzystna.

Bilans osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (napływ i odpływ)

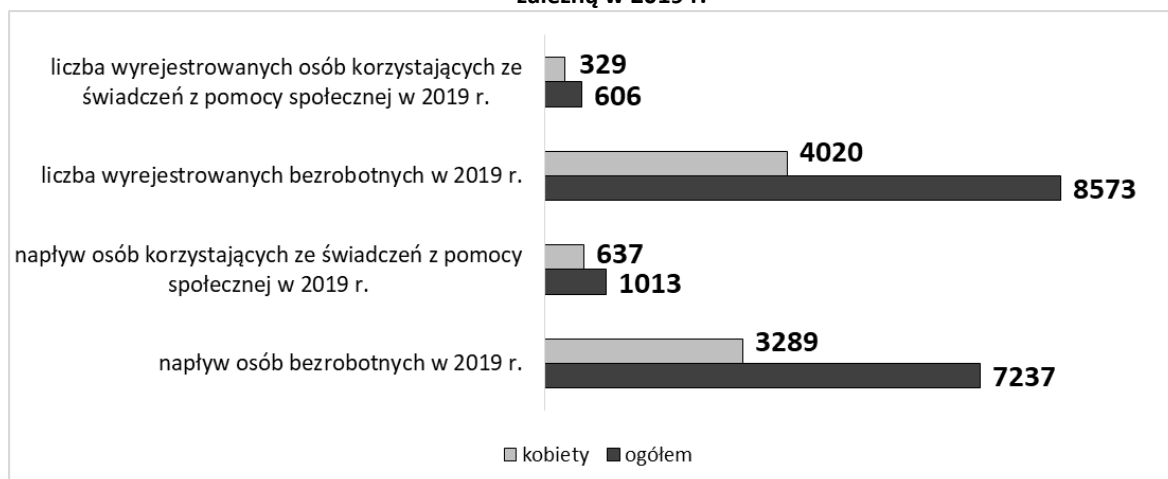
Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się 987 osób, w tym 621 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 26 osób, w tym 16 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.** Napływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (987) do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był niższy o 111 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowało się 1 098 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Natomiast napływ osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (26) do ewidencji tut. Urzędu w 2019 roku był wyższy o 14 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy zarejestrowało się 12 osób z ww. kategorii.

W napływie bezrobotnych (7 237) w 2019 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 14% tak, jak w 2018 roku.

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 593 osoby, w tym 327 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 13 osób, w tym 2 kobiety to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (dane dotyczą tylko utraty statusu bezrobotnego z tytułu zatrudnienia).** Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (593) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2018 roku był niższy o 9 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 602 osoby z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (13) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku był wyższy o 7 osób w porównaniu do 2018 roku, kiedy wyrejestrowano 6 osób z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia).

W odpływie bezrobotnych (8 573) w 2019 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 7,1%, tj. o 0.1 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku (7,2%).

Wykres 18 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573), 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419), 606 osób, w tym 329 kobiet to bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną.** Udział osób sprawujących opiekę nad osobą zależną wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (606) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia (4 419) w 2019 roku wyniósł 13,7%, tj. o 3.3 punktu procentowego więcej niż w 2018 roku (10,4%).

2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Osoby bezrobotne niepełnosprawne w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r, poz. 1482 z późn. zm.) uznane zostały za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 5 215 osób bezrobotnych, w tym 2 729 kobiet. **Wśród bezrobotnych figurujących na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu, 220 osób, w tym 98 kobiet posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2019 roku (220) była wyższa o 9 osób w porównaniu z końcem roku 2018 (211). Natomiast liczba niepełnosprawnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2019 roku (98) wzrosła o 12 w porównaniu do 2018 roku (86). **Osoby niepełnosprawne stanowiły na koniec grudnia 2019 roku 4,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (5 215), tj. o 1 punkt procentowy więcej niż w analogicznym okresie 2018 roku (3,2%).**

Wśród osób niepełnosprawnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2019 roku prawo do pobierania zasiłku posiadało 50 osób, w tym 23 kobiety. **Osoby niepełnosprawne z prawem do zasiłku stanowiły 22,7% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych (220) oraz 6,3% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (800).**

W dalszej części przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2018 i 2019 roku.

Tabela 24 Bezrobotni niepełnosprawni (2018 i 2019 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni niepełnosprawni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w porównaniu do 2018 r.	
	2018		2019		2018		2019		2018	2019	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	7 258	3 734	6 836	3 564	219	96	220	93	3,0%	3,2%	1↑	-3↓
II	7 308	3 752	6 879	3 602	216	93	210	89	3,0%	3,1%	-6↓	-4↓
III	7 080	3 639	6 619	3 515	216	90	219	95	3,1%	3,3%	3↑	5↑
IV	6 809	3 533	6 264	3 347	210	87	211	89	3,1%	3,4%	1↑	2↑
V	6 668	3 484	6 027	3 231	202	82	210	91	3,0%	3,5%	8↑	9↑
VI	6 394	3 392	5 808	3 156	207	84	215	94	3,2%	3,7%	8↑	10↑
VII	6 469	3 455	5 741	3 163	206	81	221	102	3,2%	3,8%	15↑	21↑
VIII	6 425	3 462	5 488	3 034	205	82	212	100	3,2%	3,9%	7↑	18↑
IX	6 349	3 430	5 289	2 865	201	79	208	96	3,2%	3,9%	7↑	17↑
X	6 312	3 422	5 060	2 670	196	80	212	94	3,1%	4,2%	16↑	14↑
XI	6 405	3 453	5 063	2 664	195	83	221	97	3,0%	4,4%	26↑	14↑
XII	6 551	3 460	5 215	2 729	211	86	220	98	3,2%	4,2%	9↑	12↑

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych na przestrzeni 2019 roku ulegała zarówno spadkom, jak i wzrostom, jednak nie były to duże zmiany. **Najwięcej bezrobotnych z omawianej grupy figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec lipca i listopada 2019 roku – 221 osób, najmniej bezrobotnych ze stopniem niepełnosprawności zanotowano we wrześniu 2019 roku – 208 osób.** W grupie niepełnosprawnych kobiet, najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec lipca 2019 roku – 102 kobiety, najmniej na koniec lutego i kwietnia 2019 roku – 89 kobiet. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w poszczególnych miesiącach 2019 roku była wyższa niż w roku 2018, z wyjątkiem lutego 2019 roku, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowało 210 osób, tj. o 6 osób niepełnosprawnych mniej niż rok wcześniej (luty 2018 – 216 osób). Największy w 2019 roku wzrost liczby bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. o 26 osób względem 2018 roku nastąpił w listopadzie.

Największy udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych osób w 2019 roku, tj. 4,4% zanotowano w listopadzie, natomiast najmniejszy udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych osób, tj. 3,1% wystąpił w lutym.

Struktura osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy. W dalszej części przeprowadzono analizę osób bezrobotnych niepełnosprawnych pod względem ww. kategorii.

Tabela 25 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (XII 2019 rok)

bezrobotni niepełnosprawni ze względu na:											
wiek	O		K		czas pozostawania bez pracy w m-c		staż pracy		wykształcenie		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
18-24	9	3	do 1	15	7	do 1 roku	26	15	wyższe	18	8
25-34	46	25	1-3	34	11	1-5	41	19	policealne i średnie zawodowe	56	29
35-44	34	12	3-6	24	14	5-10	27	11	średnie ogólnokształcące	16	11
45-54	62	38	6-12	48	20	10-20	50	22	zasadnicze zawodowe	93	42
55-59	39	20	12-24	31	19	20-30	30	12	gimnazjalne i poniżej	37	8
60 lat i więcej	30	0	pow. 24	68	27	30 lat i więcej	11	3	x	x	x
razem	220	98	x	220	98	bez stażu	35	16	x	220	98

O – ogółem, K - kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Analizując dane pod względem wieku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2019 roku należy zauważyć, że w tej kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy dominują bezrobotni w wieku 45-54 lata – 62 osoby, w tym 38 kobiet, co stanowi 28,2% ogółu osób niepełnosprawnych (220).

Kolejne najbardziej liczne grupy bezrobotnych niepełnosprawnych tworzą osoby w wieku 25-34 lata – 46 osób, w tym 25 kobiet oraz osoby w wieku 55-59 lat – 39 osób, w tym 20 kobiet. Najmniej osób z orzeczeniem niepełnosprawności na koniec 2019 roku, tj. 9 należało do grupy wiekowej 18-24 lata, stanowiąc 4,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (220). Spadek liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2019 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2018 roku nastąpił w grupach wiekowych: 18-24 lata – spadek o 7 osób, 35-44 lata – spadek o 11 osób oraz 55-59 lat – spadek o 2 osoby, w pozostałych grupach wiekowych zanotowano w 2019 roku wzrost liczby osób niepełnosprawnych względem 2018 roku.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, 99 osób pozostawało bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy. W grupie figurujących na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu bezrobotnych niepełnosprawnych, 124 osoby, w tym 54 kobiety posiadały również status osób długotrwale bezrobotnych. Udział osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy na koniec 2019 roku wyniósł 45% i wzrósł o 0.5 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2018 (44,5%). Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych w 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia do 1 miesiąca – spadek o 7 osób oraz w grupie osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 a poniżej 24 miesięcy – spadek o 4 osoby, w pozostałych grupach zanotowano wzrost w porównaniu do 2018 roku.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych dobrze wygląda sytuacja pod względem posiadanego stażu pracy, 84,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. 185 osób posiada doświadczenie zawodowe (staż pracy), natomiast pozostałe 15,9% ogółu niepełnosprawnych, tj. 35 osób nie miało kontaktu z rynkiem pracy. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiadających staż pracy w ogóle osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku, wzrósł o 3.1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2018 (81%).

W grupie osób niepełnosprawnych posiadających doświadczenie zawodowe będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2019 roku 159 osób pracowało dłużej niż rok, natomiast zaledwie 26 osób niepełnosprawnych posiadało staż pracy krótszy niż 1 rok. Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych posiadających doświadczenie zawodowe dłuższe niż 5 lat, a krótsze niż 10 lat – spadek o 5 osób, posiadających doświadczenie zawodowe do 1 roku – spadek o 5 osób oraz w grupie osób bez stażu pracy – spadek o 5 osób. W pozostałych grupach w 2019 roku nastąpił wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim.

W analizowanej grupie bezrobotnych niepełnosprawnych w 2019 roku (tak, jak w roku poprzednim) przeważały osoby posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, na koniec 2019 roku liczba osób z ww. poziomem wykształcenia wyniosła 93, w tym 42 kobiety. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych osób niepełnosprawnych na koniec 2019 roku (220) wyniósł 42,3% i wzrósł o 8.7 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2018 roku (33,6%).

Drugą pod względem liczebności grupą osób niepełnosprawnych na koniec 2019 roku byli bezrobotni z wykształceniem „policealne i średnie zawodowe”. Na koniec 2019 roku grupa bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „policealne i średnie zawodowe” liczyła 56 osób, w tym 29 kobiet i była niższa o 1 osobę w porównaniu z rokiem poprzednim (57 osób). Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „policealne i średnie zawodowe” w ogóle osób niepełnosprawnych na koniec 2019 roku wyniósł 25,5% i był niższy o 1.5 punktu procentowego względem roku 2018 (27%).

Grupa niepełnosprawnych z wykształceniem „gimnazjalne i poniżej” na koniec 2019 roku liczyła 37 osób, w tym 8 kobiet i była niższa o 9 w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2019 roku 18 osób posiadało wykształcenie „wyższe”, tj. o 2 więcej niż na koniec 2018 roku.

Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje występujące u osób posiadających stopień niepełnosprawności, które mogły wpływać na proces kształcenia, w porównaniu z innymi grupami osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy bezrobotni niepełnosprawni mają dobry poziom wykształcenia.

Ze względu na stopień niepełnosprawności w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2019 roku zarejestrowanych było:

- ✓ **101 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności**, tj. 45,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (220), wzrost liczby osób w ww. grupie na koniec 2019 roku w porównaniu z końcem 2018 roku o 5 osób;
- ✓ **105 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności**, tj. 47,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (220), wzrost liczby osób w ww. grupie na koniec 2019 roku w porównaniu z końcem 2018 roku o 5 osób;
- ✓ **14 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności**, tj. 6,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (220), spadek liczby osób w ww. grupie na koniec 2019 roku w porównaniu z końcem 2018 roku o 1 osobę.

Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu były:

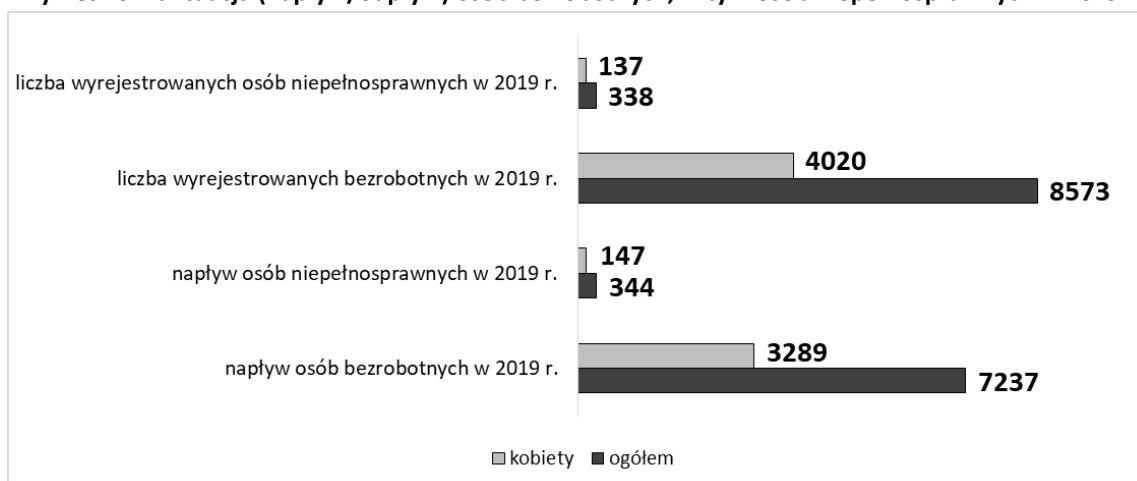
- ✓ choroby psychiczne – 42 osoby;
- ✓ choroby neurologiczne – 37 osób;
- ✓ upośledzenie narządu ruchu – 36 osób;
- ✓ inne (schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwionośnego, choroby nowotworowe, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenie) – 36 osób;
- ✓ zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – 16 osób;
- ✓ choroby układu oddechowego i układu krążenia – 16 osób;
- ✓ choroby narządu wzroku – 15 osób.

Bilans osób bezrobotnych niepełnosprawnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet. **Wśród rejestrujących się w 2019 roku, 344 osoby, w tym 147 kobiet to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** W 2019 roku zarejestrowano o 44 osoby niepełnosprawne więcej niż w roku 2018 (300), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet zarejestrowało się natomiast o 5 osób więcej niż w 2018 roku (142). **Bezrobotne osoby niepełnosprawne w 2019 roku stanowiły 4,8% ogółu rejestrujących się osób (7 237).** Udział osób niepełnosprawnych w napływie bezrobotnych w 2019 roku był wyższy o 1 punkt procentowy w porównaniu do roku 2018 (3,8%).

Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 338 osób, w tym 137 kobiet to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** W 2019 roku wyrejestrowano o 42 osoby niepełnosprawne więcej niż w 2018 roku (296), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wyrejestrowano o 12 osób mniej niż w 2018 roku (149). **W odpływie bezrobotnych (8 573) w 2019 roku osoby niepełnosprawne stanowiły 3,9%, tj. o 0.4 punktu procentowego więcej w porównaniu z rokiem 2018 (3,5%).**

Wykres 19 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (8 573), 4 419 osób podjęło zatrudnienie, co stanowi 51,5% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (4 419 osób), 157 osób to bezrobotni niepełnosprawni, tj. 3,6% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród ww. grupy bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności 114 osób (42 kobiety) podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 43 osoby (16 kobiet) zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej osób niepełnosprawnych w 2019 roku zostało skierowanych na prace interwencyjne – 13 bezrobotnych, w tym 6 kobiet (łącznie skierowano 383 osoby), roboty publiczne – 11 osób, w tym 6 kobiet (łącznie skierowano 185 osób) oraz zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego – 11 bezrobotnych, w tym 3 kobiety (łącznie skierowano 229 osób bezrobotnych, w tym 4 ze środków PFRON).** **W 2019 roku 2 osoby niepełnosprawne otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki otrzymały 134 osoby).** **Ponadto w 2019 roku osoby niepełnosprawne skierowano na staż – 23 bezrobotnych, w tym 11 kobiet (łącznie skierowano 797 osób) oraz szkolenie – 1 bezrobotny (łącznie skierowano 92 osoby).**

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2019 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2019 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, z tej przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 327 osób. Bezrobotni mają również możliwość dobrowolnej rezygnacji z rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2019 roku z ww. powodu wyłączono 1 187 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie lub zrezygnowali z pomocy świadczonej przez Urząd 37 osób, w tym 16 kobiet to bezrobotni posiadający stopień niepełnosprawności.**

W 2019 roku 158 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. **Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych 2 osoby w tym 1 kobieta posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.**

Z pozostałych przyczyn, tj.: podjęcie nauki, osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2019 roku wyłączono 586 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 64 osoby, w tym 22 kobiety posiadały stopień niepełnosprawności. **Ponadto w 2019 roku 54 osoby, w tym 28 kobiet utraciło status osoby niepełnosprawnej.**

2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy od dnia 14 czerwca 2019 roku zniosła profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych. Do czasu rezygnacji z profilowania, pracownik Urzędu pełniący funkcję doradcy klienta przeprowadzał z osobą bezrobotną wywiad przy pomocy „Kwestionariusza” i na podstawie zebranych informacji ustalał profil pomocy, który określał zakres form pomocy właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego oraz opracowywał Indywidualny Plan Działania.

Od dnia wprowadzenia profilowania pomocy, tj. 27 maja 2014 roku do dnia rezygnacji z profilowania, tj. 14 czerwca 2019 roku przeprowadzono 58 006 wywiadów, w tym 11 780 wywiadów przeprowadzono do końca 2014 roku, 9 481 wywiadów przeprowadzono w 2015 roku, 12 864 wywiady przeprowadzono w 2016 roku, 10 296 wywiadów przeprowadzono w 2017 roku, 9 592 wywiady przeprowadzono w 2018 roku, **natomiast 3 993 wywiady przeprowadzono w 2019 roku (do dnia 14.06.2019 r.)**.

Z przeprowadzonych w latach 2014-2019 wywiadów:

- ✓ 380, tj. 0,7% ogólnej liczby wywiadów (58 006) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 37 258, tj. 64,2% ogólnej liczby wywiadów (58 006) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 20 368, tj. 35,1% ogólnej liczby wywiadów (58 006) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Z przeprowadzonych w 2019 roku (do dnia 14.06.2019 r.) wywiadów:

- ✓ 29, tj. 0,7% ogólnej liczby wywiadów (3 993) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 3 365, tj. 84,3% ogólnej liczby wywiadów (3 993) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 599, tj. 15,0% ogólnej liczby wywiadów (3 993) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Ostatnie zgromadzone dane statystyczne, którymi dysponuje tut. Urząd w zakresie liczby osób bezrobotnych z wyznaczonym profilem pomocy przedstawiają stan na koniec maja 2019 roku, wówczas w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 6 015 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym:

- ✓ 17 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 2 658 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 3 340 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem III profilu pomocy.

Tabela 26 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 rok)

	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (do 14 VI 2019)	razem (2014-2019)
profil I	231	55	36	6	23	29	380
profil II	8 696	7 342	7 418	5 484	4 953	3 365	37 258
profil III	2 853	2 084	5 410	4 806	4 616	599	20 368
ogółem	11 780	9 481	12 864	10 296	9 592	3 993	58 006
	liczba osób z ustalonym profilem pomocy						
	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.	XII 2017 r.	XII 2018 r.	V 2019 r.	
profil I	130	20	7	3	18	17	
profil II	6 217	5 324	3 201	2 068	2 193	2 658	
profil III	2 511	2 948	4 529	4 939	4 327	3 340	
ogółem	8 858	8 292	7 737	7 010	6 538	6 015	

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Monitoring 2014 r., Sprawozdanie MRPIPS-01 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r.

Najwięcej bezrobotnych na koniec maja 2019 roku – 3 340 osób, tj. 55,5% ogólnej liczby bezrobotnych z określonym profilem pomocy (6 015) miało wyznaczony III profil pomocy. Na koniec 2014 i 2015 roku w ewidencji tut. Urzędu dominowały osoby bezrobotne z wyznaczonym II profilem pomocy, na koniec 2016, 2017 oraz 2018 roku większość stanowiły osoby z wyznaczonym III profilem. Przeważająca liczba osób bezrobotnych z III profilem pomocy świadczyła o tym, że tut. Urząd ma coraz trudniejszych, wymagających większego zaangażowania i większej uwagi klientów. Aktywizacja tej grupy osób wiązała się głównie z pracą nad zmianą biernej zazwyczaj postawy względem poszukiwania zatrudnienia, wzmocnieniem motywacji i chęci do działania.

Na koniec maja 2019 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 658 osób z ustalonym II profilem pomocy. Głównie dla tej grupy bezrobotnych, stanowiących 44,2% ogólnej liczby osób z wyznaczonym profilem pomocy (6 015) tut. Urząd starał się pozyskiwać środki wpierające aktywizację zawodową.

Najmniejszą grupę, tj. 17 osób stanowili na koniec maja 2019 roku bezrobotni z wyznaczonym I profilem pomocy. Do grupy tej kwalifikowane były osoby, które wykazywały wysoki poziom aktywności i radzenia sobie na rynku pracy.

Rezygnacja z profilowania pomocy dla osób bezrobotnych nie oznacza, że różnego rodzaju problemy i bariery, które dotyczyły osoby bezrobotne w procesie aktywizacji zawodowej zniknęły. Bezrobotni nadal we współpracy z doradcami klienta identyfikują trudności, z jakimi mierzą się przy próbie wejścia lub powrotu na rynek pracy, a w celu dopasowania jak najefektywniejszej ścieżki wsparcia są opracowywane Indywidualne Plany Działania.

W 2019 roku doradcy klienta przygotowali 7 699 Indywidualnych Planów Działania. Na koniec grudnia 2019 roku Indywidualne Plany Działania realizowało 5 247 osób bezrobotnych.

2.6 Osoby wyłączane z ewidencji osób bezrobotnych

Od stycznia do grudnia 2019 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyrejestrowano łącznie 8 573 osoby, w tym 4 020 kobiet. Odpływ bezrobotnych w 2019 roku był wyższy o 176 osób, w porównaniu z rokiem 2018 (8 397), natomiast w grupie kobiet wyrejestrowano o 145 osób więcej niż w 2018 roku (3 875).

Liczba wyrejestrowanych w 2019 roku osób zamieszkujących na terenach wiejskich wyniosła 5 495, w tym 2 544 kobiety. Odpływ osób mieszkających na wsi w 2019 roku (5 495) był wyższy o 129 osób w porównaniu z rokiem poprzednim (5 366). **Osoby bezrobotne mieszkające na terenach wiejskich wyrejestrowane w 2019 roku stanowiły 64,1% ogółu wyłączonych osób (8 573).**

Największą liczbę wyłączeń z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku zanotowano w miesiącach: październik – wyrejestrowano 924 osoby, w tym 506 kobiet; wrzesień – wyrejestrowano 890 osób, w tym 507 kobiet; kwiecień – wyrejestrowano 842 osoby, w tym 358 kobiet oraz marzec – wyrejestrowano 840 osób, w tym 356 kobiet.

Najmniejszy odpływ bezrobotnych w 2019 roku zanotowano w miesiącach grudzień – wyłączono w 416 osób, w tym 188 kobiet; styczeń – wyłączono 507 osób, w tym 221 kobiet; luty – wyłączono 545 osób, w tym 233 kobiety oraz listopad – wyłączono 579 osób, w tym 279 kobiet. **Z wyrejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku 4 419 osób, tj. 51,5% ogółu**

wylączonych z ewidencji (8 573) podjęło zatrudnienie. Liczbę osób wyrejestrowanych z ewidencji Urzędu w roku 2019 w ujęciu miesięcznym, z uwzględnieniem wyłączeń osób mieszkających na obszarach wiejskich przedstawia poniższa tabela.

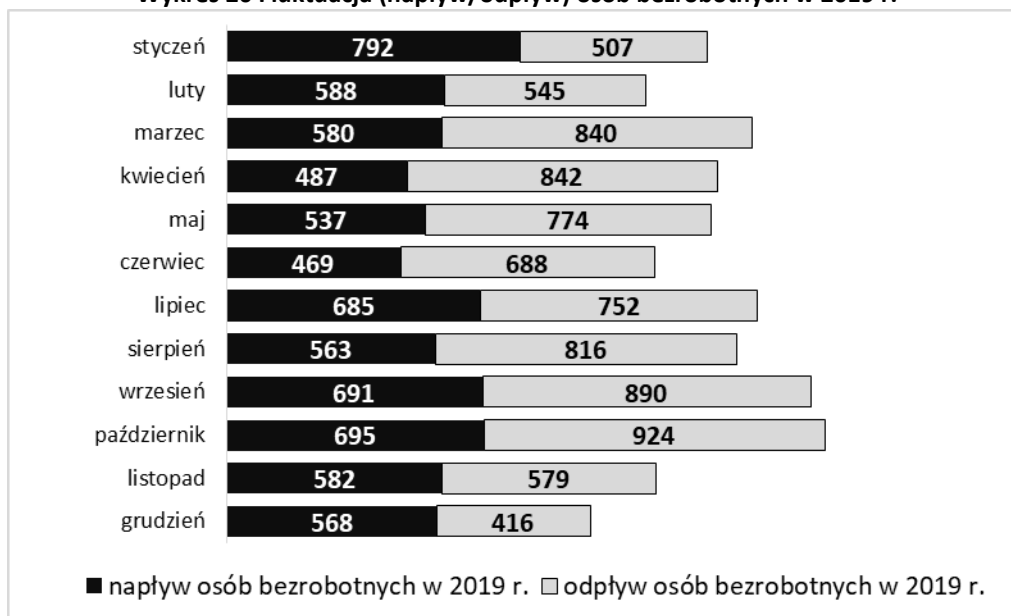
Tabela 27 Osoby bezrobotne wyłączone z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2018 i 2019 roku

miesiąc	2018 rok		2019 rok		zamieszkali na wsi			
					2018 rok		2019 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	589	251	507	221	385	161	314	133
luty	594	272	545	233	368	156	345	142
marzec	810	372	840	356	529	229	560	228
kwiecień	930	419	842	358	628	268	565	241
maj	687	303	774	334	427	183	502	221
czerwiec	805	357	688	309	499	206	435	198
lipiec	647	303	752	325	416	196	509	213
sierpień	646	280	816	404	417	182	505	248
wrzesień	785	398	890	507	509	252	565	320
październik	757	338	924	506	469	209	576	303
listopad	549	255	579	279	340	158	373	181
grudzień	598	327	416	188	379	216	246	116
ogółem wyłączeni	8 397	3 875	8 573	4 020	5 366	2 416	5 495	2 544

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Fluktuację osób bezrobotnych (napływ i odpływ) w 2019 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych w 2019 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Powodów wyrejestrowań z ewidencji Urzędu jest wiele, najczęściej są to: podjęcie pracy (niesubsydiowanej, subsydiowanej), niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego. W dalszej części, w tabeli przedstawiono szczegółowo powody odpływu osób bezrobotnych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2018 i 2019 roku (dane porównawcze).

Tabela 28 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2018 i 2019 roku wg przyczyn wyłączeń

przyczyna wyrejestrowania	2018 r.	2019 r.		udział osób wyrejestrowanych w ogóle wyłączeń w 2019 r.	wzrost↑/spadek↓ w porównaniu do 2018 roku
	ogółem	ogółem	kobiety		
podjęcie pracy ogółem	4 825	4 419	2 004	51,5%	-406↓
niesubsydiowanej, w tym:	3 874	3 364	1 552	39,2%	-510↓
podjęcie działalności gospodarczej	119	121	25	1,4%	2↑
subsydiowanej, w tym:	951	1 055	452	12,3%	104↑
prace interwencyjne	216	383	195	4,5%	167↑
roboty publiczne	232	185	102	2,2%	-47↓
podjęcie działalności gospodarczej, w tym	121	136	34	1,6%	15↑
w ramach bonu na zasiedlenie	5	2	1	0,0%	-3↓
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	160	200	57	2,3%	40↑
rozpoczęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	69	76	38	0,9%	7↑
inne*	153	75	26	0,9%	-78↓
rozpoczęcia szkolenia**	103	92	14	1,1%	-11↓
w tym w ramach bonu szkoleniowego**	51	51	6	0,6%	0
rozpoczęcia stażu**	450	797	534	9,3%	347↑
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych**	4	7	1	0,1%	3↑
w tym w ramach PAI**	4	0	0	0,0%	-4↓
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	119	158	64	1,8%	39↑
niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 817	1 327	399	15,5%	-490↓
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	549	1 187	688	13,8%	638↑
podjęcie nauki	48	56	37	0,7%	8↑
osiągnięcia wieku emerytalnego	93	104	55	1,2%	11↑
nabywanie praw emerytalnych lub rentowych	48	41	10	0,5%	-7↓
nabywanie praw do świadczenia przedemerytalnego	44	41	27	0,5%	-3↓
inne powody	297	344	187	4,0%	47↑
ogółem	8 397	8 573	4 020	100,0%	176↑

*inne – doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy z projektów konkursowych, doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy w ramach PFRON, jednorazowe środki na działalność gospodarczą z PFRON, zatrudnienie osób do 30 r. ż. w ramach art. 150 f

**wyłączenia statystyczne (bez utraty statusu bezrobotnego)

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01, PUP Jarosław, opracowanie własne

Najczęściej występującą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu było w 2019 roku podjęcie zatrudnienia. **Łączna liczba osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy wyniosła 4 419, co stanowi 51,5% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych (8 573).** Liczba kobiet wyrejestrowanych w 2019 z powodu podjęcia zatrudnienia wyniosła 2 004, tj. 45,3% ogółu osób wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (4 419), 49,9% liczby wyrejestrowanych kobiet (4 020) i 23,4% ogólnej liczby wyrejestrowanych osób bezrobotnych (8 573). **Liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu podjęcia pracy w 2019 roku była niższa o 406 w porównaniu do 2018 roku, w grupie kobiet liczba wyrejestrowanych była niższa o 250.** Udział osób, które podjęły pracę w ogóle wyrejestrowanych bezrobotnych w 2019 roku (51,5%) spadł o 6% w porównaniu z rokiem poprzednim (57,5%). **Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku, 3 364 osoby (1 552 kobiety)**

podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, co stanowi 76,1% liczby wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy (4 419). Poprzez zatrudnienie subsydiowane Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2019 roku zaktywizował 1 055 osób bezrobotnych, w tym 452 kobiety. Liczba osób, która skorzystała z zatrudnienia subsydiowanego w 2019 roku była wyższa o 104 w porównaniu do 2018 roku (951).

Drugą co do częstotliwości występowania przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych w 2019 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, **z ww. powodu z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 1 327 osób, w tym 399 kobiet.** Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy była niższa o 490 w porównaniu do 2018 roku (1 817). **Wyrejestrowania z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy stanowiły 15,5% ogólnej liczby wyrejestrowań w 2019 roku (8 573).**

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, **w 2019 roku z ww. przyczyny wyłączono 1 187 osób, w tym 688 kobiet.** Wyrejestrowania z tytułu dobrowolnej rezygnacji stanowiły **w 2019 roku 13,8% ogólnej liczby wyrejestrowań.** Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku z tytułu rezygnacji ze statusu bezrobotnego była wyższa o 638 w porównaniu do 2018 roku (549).

Ponadto w 2019 roku wyłączono 158 osób, w tym 64 kobiety z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy. W 2019 roku osoby bezrobotne częściej niż w roku poprzednim odmawiały przyjęcia propozycji pracy. W 2019 roku z powodu odmowy wyłączono o 39 osób więcej niż rok wcześniej (2018 rok – 119 osób).

Z pozostałych przyczyn, tj.: „podjęcie nauki”, „osiągnięcie wieku emerytalnego”, „nabycie praw emerytalnych lub rentowych”, „nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego”, „inne powody (np. zgon, podjęcie stażu/szkolenia w innym podmiocie niż PUP, przyznanie zasiłku stałego, niezdolność do pracy)” w 2019 roku wyłączono 586 osób, w tym 316 kobiet, tj. o 56 więcej niż w 2018 roku (530).

Według danych statystycznych w 2019 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono **ponadto 896 osób, w tym 549 kobiet z powodu rozpoczęcia:**

- ✓ prac społecznie użytecznych – 7 osób, w tym 1 kobieta;
- ✓ szkolenia – 92 osoby, w tym 14 kobiet;
- ✓ stażu – 797 osób, w tym 534 kobiet.

Osoby kierowane przez Urząd do uczestnictwa w szkoleniu, stażu, pracach społecznie użytecznych nadal figurują w Urzędzie jako osoby bezrobotne, jednak w statystykach ujmowane są jako osoby wyłączone z ewidencji (tzw. wyłączenia statystyczne).

2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy

Z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oprócz osób posiadających status bezrobotnego korzystają również osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy.

Na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu zarejestrowanych było 105 osób poszukujących pracy, w tym 45 kobiet. Liczba osób poszukujących pracy na koniec 2019 roku była niższa o 38 w porównaniu z końcem 2018 roku (143 osoby), natomiast liczba

kobiet poszukujących pracy na koniec 2019 roku była niższa o 10 w porównaniu do końca 2018 roku (45).

W poszczególnych miesiącach 2019 roku notowano zarówno wzrosty, jak i spadki w liczbie poszukujących pracy zarejestrowanych w tut. Urzędzie, w stosunku do analogicznych miesięcy 2018 roku. Kształtowanie się liczby osób poszukujących pracy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2018 i 2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29 Liczba osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku

miesiąc	poszukujący pracy zarejestrowani na koniec danego miesiąca				wzrost↑/spadek↓ w stosunku do 2018 roku	
	2018 roku		2019 roku		ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	151	61	139	53	-12↓	-8↓
luty	144	58	145	54	1↑	-4↓
marzec	141	57	141	53	0	-4↓
kwiecień	138	56	146	53	8↑	-3↓
maj	132	52	145	57	13↑	5↑
czerwiec	131	52	141	55	10↑	3↑
lipiec	134	54	132	50	-2↓	-4↓
sierpień	134	54	127	49	-7↓	-5↓
wrzesień	132	55	129	51	-3↓	-4↓
październik	133	53	117	45	-16↓	-8↓
listopad	130	51	111	45	-19↓	-6↓
grudzień	143	55	105	45	-38↓	-10↓

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01, opracowanie własne

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku w tut. Urzędzie zarejestrowało się 158 osób poszukujących pracy, w tym 60 kobiet. Napływ osób poszukujących pracy do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (158) był wyższy o 10 osób w porównaniu do 2018 roku (148). W 2019 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 20, w tym 4 kobiety zarejestrowało się w lutym, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 3 zarejestrowało się w listopadzie.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 196 osób poszukujących pracy, w tym 70 kobiet. Odpływ osób poszukujących pracy z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2019 roku (196) był wyższy o 46 osób w porównaniu do 2018 roku (150). W 2019 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 21, w tym 10 kobiet wyrejestrowano w miesiącu styczeń, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 9 wyrejestrowano w listopadzie.

Kształtowanie się napływu osób poszukujących pracy oraz wyrejestrowań ww. grupy osób w 2018 i 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 30 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku

miesiąc	poszukujący pracy rejestrujący się w danym miesiącu				poszukujący pracy wyłączani w danym miesiącu			
	2018 roku		2019 roku		2018 roku		2019 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	14	4	17	8	8	2	21	10
luty	12	3	20	4	19	6	14	3
marzec	13	6	9	4	16	7	13	5
kwiecień	8	3	19	8	11	4	14	8
maj	8	2	17	7	14	6	18	3
czerwiec	12	7	16	5	13	7	20	7

lipiec	9	4	10	3	6	2	19	8
sierpień	16	6	14	4	16	6	19	5
wrzesień	12	7	12	7	14	6	10	5
październik	13	3	7	2	12	5	19	8
listopad	9	3	3	2	12	5	9	2
grudzień	22	7	14	6	9	3	20	6
razem	148	55	158	60	150	59	196	70

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01, opracowanie własne

Główne przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2019 roku, to:

- ✓ **dobrowolna rezygnacja z usług tut. Urzędu – wyłączono 87 osób**, tj. 44,4% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (196);
- ✓ **niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie – wyłączono 56 osób**, tj. 28,6% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (196);
- ✓ **„inne powody”, m.in. utrata zasiłku po pracy za granicą, podjęcie stażu – wyłączono 51 osób**, tj. 26% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (196).

Tabela 31 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku

przyczyna wyłączenia	2018 rok		2019 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
podjęcie pracy	2	0	2	1
rozpoczęcie szkolenia	0	0	0	0
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0
niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie	30	15	56	21
niepodjęcie lub przerwanie uczestnictwa w oferowanym działaniu	0	0	0	0
dobrowolna rezygnacja	47	21	87	30
inne powody	71	23	51	18
ogółem	150	59	196	70

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01, opracowanie własne

Według danych statystycznych w 2019 roku osoby poszukujące pracy skierowano na:

- ✓ **doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy w ramach środków PFRON – 1 osoba**, w tym 1 kobieta;
- ✓ **staż w ramach środków PFRON – 5 osób**, w tym 3 kobiety.

Ponadto 1 osoba poszukująca pracy otrzymała jednorazowe środki z PFRON na założenie działalności gospodarczej.

3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy)

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu ma na celu aktywizowanie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie. Niezbędnym elementem tych działań jest współpraca z pracodawcami, którzy mają możliwość złożenia w Urzędzie Pracy oferty zatrudnienia, mogą również korzystać ze środków będących w dyspozycji Urzędu Pracy wspierających proces włączania na rynek pracy osób bezrobotnych. Pracodawcy chętnie wnioskują o wsparcie oferowane przez Urząd przy zatrudnianiu osób bezrobotnych, powodem są przede wszystkim względy ekonomiczne, ale równie istotna dla pracodawców jest możliwość znalezienia w Urzędach Pracy odpowiednich dla swojej branży pracowników.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu 3 642 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, tj. o 320 mniej niż w 2019 roku (3 962). 2 oferty zostały w 2019 roku anulowane ze względu na rezygnację pracodawcy z ich realizacji, dla porównania w 2018 roku anulowano 1 ofertę.

Ostatecznie w 2019 roku tut. Urząd realizował 3 640 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 321 mniej niż w 2018 roku (3 961). 49,8% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do realizacji, tj. 1 814 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego. Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2019 roku wzrósł o 17,4 punktu procentowego w porównaniu do 2018 roku (32,4%). Oznacza to, że w 2019 roku pracodawcy rzadziej, niż w latach poprzednich (2016-2018) zgłaszali oferty zatrudnienia z własnych środków, natomiast częściej korzystali ze wsparcia Urzędu.

W 2019 roku wpłynęło do realizacji 921 miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 913 w ramach organizacji stażu oraz 8 w ramach organizacji prac społecznie użytecznych. Miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2019 roku stanowiły 25,3% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), tj. o 12,6 punktu procentowego więcej niż w roku 2018 (12,7%).

W 2019 roku pracodawcy zgłosili 44 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej przeznaczonych dla osób posiadających stopień niepełnosprawności. Oferty dla osób niepełnosprawnych stanowiły 1,2% ogółem zgłoszonych do realizacji w 2019 roku ofert pracy (3 640), tj. o 1,2 punktu procentowego mniej niż na koniec 2018 roku (2,4%).

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu realizował 1 826 ofert ogólnodostępnych oraz 1 814 ofert subsydiowanych i wolnych miejsc aktywizacji zawodowej, w tym:

- ✓ prac interwencyjnych – 410 ofert, tj. o 187 więcej niż w 2018 r. (223),
- ✓ robót publicznych – 198 ofert, tj. o 39 mniej niż w 2018 r. (237),
- ✓ refundacji kosztów wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy – 232 oferty, tj. o 45 więcej niż w 2018 r. (187),
- ✓ refundacji kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia – 53 oferty, tj. o 79 mniej niż w 2018 r. (132),
- ✓ stażu – 913 miejsc stażu, tj. o 412 mniej niż w 2018 r. (501),
- ✓ prac społecznie użytecznych – 8 ofert, tj. o 4 mniej niż w 2018 r. (4).

Analizując zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oferty pracy, należy również zwrócić uwagę na wynagrodzenie proponowane przez pracodawców, które między innymi świadczy o kondycji firm działających na lokalnym rynku. W zgłaszanych w 2019 roku ofertach pracy (bez ofert stażu i prac społecznie użytecznych) pracodawcy proponowali następujące wynagrodzenia:

- 2250 zł - 63,2% zgłoszonych ofert pracy (2 719);
- 2250 zł – 3000 zł - 26,6% zgłoszonych ofert (2 719);
- 3000 zł – 5000 zł - 8,7% zgłoszonych ofert (2 719);
- powyżej 5000 zł - 1,5% zgłoszonych ofert (2 719).

Dane te pokazują niski poziom wynagrodzenia proponowany przez pracodawców z terenu powiatu jarosławskiego, co jest czynnikiem demotywującym w poszukiwaniu zatrudnienia.

Tabela 32 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2018 i 2019 rok)

miesiąc	wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem		oferty subsydiowane		miejsca aktywizacji zawodowej *		staż		oferty dla osób niepełnosprawnych	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
styczeń	232	236	38	113	14	59	14	59	5	3
luty	376	412	121	150	30	79	26	79	6	3
marzec	468	319	215	237	132	152	132	145	0	0
kwiecień	419	383	82	225	30	116	30	115	9	4
maj	318	406	138	206	52	122	52	122	3	2
czerwiec	528	235	165	147	105	74	105	74	8	0
lipiec	371	429	184	230	79	123	79	123	7	19
sierpień	440	313	155	139	52	38	52	38	12	2
wrzesień	284	458	62	154	1	61	1	61	14	4
październik	194	255	38	148	1	85	1	85	3	4
listopad	185	96	48	44	1	11	1	11	3	2
grudzień	147	100	39	23	9	1	9	1	25	1
ogółem zgłoszone oferty	3 962	3 642	1 285	1816	506	921	502	913	95	44
oferty anulowane	1	2	1	2	1	x	1	x	x	x
oferty do realizacji	3 961	3 640	1 284	1 814	505	921	501	913	95	44

*oferta stażu, przygotowania zawodowego, prac społecznie użytecznych

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w 2018 i 2019 roku sklasyfikowane wg rodzaju prowadzonej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu 2018 i 2019 rok

sekcja PKD	oferty pracy w 2018 r.		oferty pracy w 2019 r.		wzrost↑/spadek↓ ofert w stosunku do 2018 r.	
	ogółem	subsydiowane	ogółem	subsydiowane	ogółem	subsydiowane
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	33	19	24	12	-9↓	-7↓
Górnictwo i wydobywanie	0	0	4	2	4↑	2↑
Przetwórstwo przemysłowe	589	142	514	187	-75↓	45↑
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	12	11	55	55	43↑	44↑
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	19	10	34	23	15↑	13↑
Budownictwo	1 241	149	828	239	-413↓	90↑
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	655	288	724	441	69↑	153↑
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	136	63	201	119	65↑	56↑
Transport i gospodarka magazynowa	153	30	117	49	-36↓	19↑
Informacja i komunikacja	21	6	21	12	0	6↑
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	25	11	26	20	1↑	9↑
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	7	10	9	-2↓	2↑
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	82	44	92	79	10↑	35↑
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	268	6	263	15	-5↓	9↑
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	188	180	203	201	15↑	21↑
Edukacja	154	90	131	75	-23↓	-15↓
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	129	98	134	108	5↑	10↑
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	34	24	36	32	2↑	8↑

Pozostała działalność usługowa	206	89	223	136	17↑	47↑
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	4	0	0	0	-4↓	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0
Ogółem	3 961	1 267	3 640	1 814	-321↓	547↑

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 2, opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej ofert pracy w okresie styczeń-grudzień 2019 roku złożyli pracodawcy działający w sektorach:

- „**budownictwo**” – wpłynęło 828 ofert pracy, co stanowi 22,7% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „budownictwo” wpłynęło 239 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 6,6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2018 liczba ofert pracy w sektorze „budownictwo” spadła w roku 2019 o 413. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 158 osób, w tym 171 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- „**handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle**” – wpłynęły łącznie 724 oferty, co stanowi 19,9% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” wpłynęło 441 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 12,1% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2018 liczba ofert pracy w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” wzrosła w roku 2019 o 69. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 148 osób bezrobotnych, w tym 717 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”;

- „**przetwórstwo przemysłowe**” – wpłynęło 514 ofert pracy, co stanowi 14,1% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” wpłynęło 187 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 5,1% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2018 liczba ofert pracy w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” spadła w roku 2019 o 75. Jednocześnie od stycznia do grudnia 2019 roku napłynęło 939 osób, w tym 321 kobiet pracujących przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w sekcji „przetwórstwo przemysłowe”;

- „**działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca**” – wpłynęły 263 oferty pracy, co stanowi 7,2% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” wpłynęło 15 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 0,4% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2018 liczba ofert pracy w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” spadła w roku 2019 o 5. Jednocześnie w roku 2019 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowały się 424 osoby bezrobotne, w tym 176 kobiet pracujące przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- „**pozostała działalność usługowa**” – wpłynęły 223 oferty pracy, co stanowi 6,1% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „pozostała działalność usługowa” wpłynęło 136 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 3,7% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2018 liczba ofert pracy w sektorze „pozostała działalność usługowa” wzrosła w roku 2019 o 17. Jednocześnie w roku 2019 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 277 osób bezrobotnych, w tym 197 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji.

Przedstawione dane potwierdzają, że na terenie powiatu jarosławskiego od kilku lat najprężniej działają firmy w branżach: handel, przetwórstwo i usługi (szczególnie w zakresie budownictwa).

Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że najwięcej ofert pracy w roku 2019 wpłynęło w zawodach:

- **pomocniczy robotnik budowlany** – zgłoszono 307 ofert pracy, co stanowi 8,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 118; w 2019 r. zarejestrowało się 121 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie pomocniczy robotnik budowlany;

- **sprzedawca** – zgłoszono 283 oferty pracy, co stanowi 7,8% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 205; w 2019 r. zarejestrowały się 354 osoby bezrobotne posiadające doświadczenie w zawodzie sprzedawca;

- **pracownik prac dorywczych** – zgłoszono 182 oferty pracy, co stanowi 5% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 2; w 2019 r. zarejestrowały się 3 osoby bezrobotne posiadające doświadczenie w zawodzie pracownik prac dorywczych;

- **robotnik gospodarczy** – zgłoszono 149 ofert pracy, co stanowi 4,1% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 134; w 2019 r. zarejestrowało się 91 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie robotnik gospodarczy;

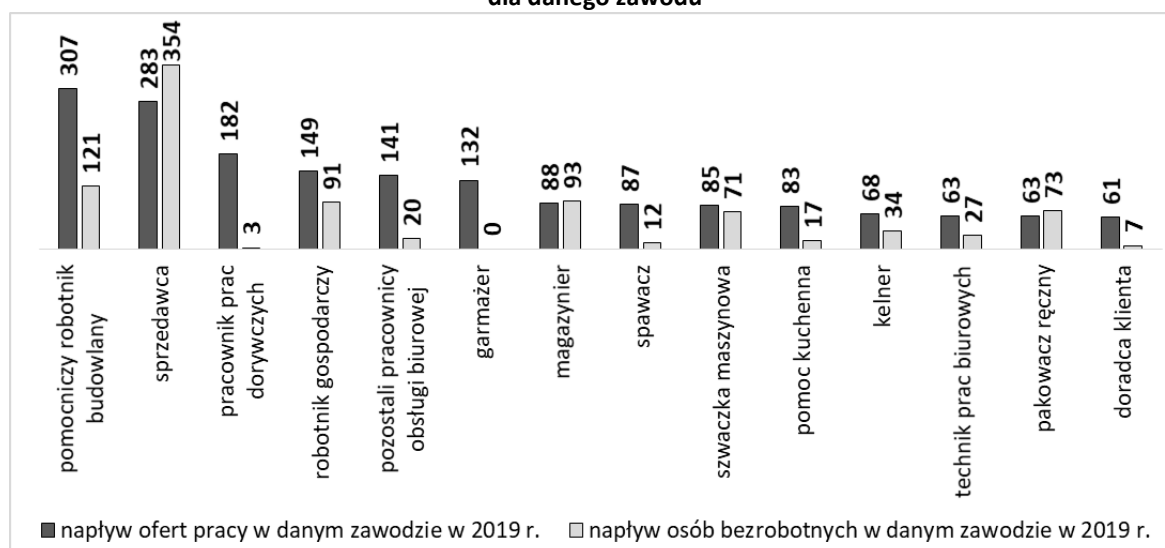
- **pozostali pracownicy obsługi biurowej** – zgłoszono 141 ofert pracy, co stanowi 3,9% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 72; w 2019 r. zarejestrowało się 20 osób, które pracowały w zawodzie pozostali pracownicy obsługi biurowej;

- **garmażer** – zgłoszono 132 oferty pracy, co stanowi 3,6% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), nie zgłoszono ofert pracy subsydiowanej w tym zawodzie; w 2019 r. nie zarejestrowały się osoby bezrobotne pracujące w zawodzie garmażer;

- **magazynier** – zgłoszono 88 ofert pracy, co stanowi 2,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 64; w 2019 r. zarejestrowały się 93 osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu magazynier;

- **spawacz** – zgłoszono 87 ofert pracy, co stanowi 2,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 5; w 2019 r. zarejestrowało się 12 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie spawacz;
- **szwaczka maszynowa** – zgłoszono 85 ofert pracy, co stanowi 2,3% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 26; w 2019 r. zarejestrowało się 71 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie szwaczka maszynowa;
- **pomoc kuchenna** – zgłoszono 83 oferty pracy, co stanowi 2,3% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 52; w 2019 r. zarejestrowało się 17 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie pomoc kuchenna;
- **kelner** – zgłoszono 68 ofert pracy, co stanowi 1,9% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 39; w 2019 r. zarejestrowały się 34 osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje w zawodzie kelner;
- **technik prac biurowych** – zgłoszono 63 oferty pracy, co stanowi 1,7% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 60; w 2019 r. zarejestrowało się 27 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie technik prac biurowych;
- **pakowacz ręczny** – zgłoszono 63 oferty pracy, co stanowi 1,7% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 9; w 2019 r. zarejestrowały się 73 osoby bezrobotne posiadające doświadczenie w zawodzie pakowacz ręczny;
- **doradca klienta** – zgłoszono 61 ofert pracy, co stanowi 1,7% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (3 640), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 20; w 2019 r. zarejestrowało się 7 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu doradca klienta.

Wykres 21 Najliczniej wpływające w 2019 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPIPS-01 Załącznik 3, opracowanie własne

3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim

Zgodnie z metodologią monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wprowadzoną w 2015 roku Urzędy Pracy mają opracowywać:

- ✓ informację sygnałną za I i II półrocze danego roku;
- ✓ informację roczną za dany rok.

W dalszej części opracowania przedstawiono „Informację sygnałną za I półrocze 2019 r.” oraz „Informację sygnałną za II półrocze 2019 r.”, w których wyszczególnione zostały zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim wg grup elementarnych. Tabele zawierające dane przygotowane przez MRPiPS są również dostępne na stronie internetowej <http://mz.praca.gov.pl>.

Tabela 34 Informacja sygnałna za I półrocze 2019 r. dla powiatu jarosławskiego

DEFICYT	
zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw finansowych; Nauczyciele szkół specjalnych; Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok; Optometryści; Gońcy, bagażowi i pokrewni; Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów; Audiofonolodzy i logopedzi; Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej; Wydawcy posiłków
zawód deficytowy	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste; Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej; Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; Asystenci nauczycieli; Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani; Sekretarki (ogólne)
RÓWNOWAGA	
zawód zrównoważony	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości; Fizjoterapeuci
NADWYŻKA	
zawód nadwyżkowy	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni; Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym; Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych; Nauczyciele kształcenia zawodowego
zawód maksymalnie nadwyżkowy	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni; Mistrzowie produkcji w budownictwie; Filozofowie, historycy i politolodzy; Kaletnicy, rymarze i pokrewni; Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani; Kierownicy do spraw strategii i planowania; Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów; Operatorzy urządzeń energetycznych; Robotnicy budowy dróg; Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni; Pośrednicy handlowi

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS

Tabela 35 Informacja sygnałna za II półrocze 2019 r. dla powiatu jarosławskiego

DEFICYT	
zawód maksymalnie deficytowy	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center); Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji; Lekarze weterynarii specjaliści; Prezentery radiowi, telewizyjni i pokrewni; Kierownicy do spraw finansowych; Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów; Wydawcy posiłków; Audiofonolodzy i logopedzi
zawód deficytowy	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym; Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; Asystenci nauczycieli; Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste; Lektorzy języków obcych; Tynkarze i pokrewni; Zaopatrzeniowcy; Specjaliści do spraw ochrony środowiska; Fizjoterapeuci
RÓWNOWAGA	
zawód zrównoważony	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru; Technicy analityki medycznej
NADWYŻKA	
zawód nadwyżkowy	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni; Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani; Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy; Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska; Inżynierowie telekomunikacji; Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani; Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani; Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych; Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji; Opiekunowie dziecięcy
zawód maksymalnie nadwyżkowy	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów; Rolnicy upraw polowych; Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani; Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych; Pośrednicy handlowi

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS, opracowanie własne

„Informacja sygnałna za 2019 rok” oraz opracowanie roczne „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w 2019 roku” zawierające informacje szczegółowe w powyższym temacie, zgodnie z wytycznymi MRPiPS zostaną opublikowane na stronie urzędu <http://jaroslaw.praca.gov.pl> do końca czerwca 2020 roku.

W 2019 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotował raport w ramach ogólnopolskiego badania „Barometr zawodów”, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników. Wyniki badań dla powiatu jarosławskiego oraz innych obszarów Polski dostępne są na stronie internetowej <https://barometrzwodow.pl>.

W wyniku przeprowadzonego badania na obszarze powiatu jarosławskiego wyodrębniono zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone, w aspekcie zapotrzebowania na pracowników w 2020 roku.

Tabela 36 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2020 r.

DEFICYT
architekci i urbaniści; archiwiści i muzealnicy; asystenci w edukacji; blacharze i lakiernicy samochodowi; cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani; dentyści; diagności samochodowi; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; farmaceuci; fizjoterapeuci i masażyści; fryzjerzy; geodeci i kartografowie; graficy komputerowi; inspektorzy nadzoru budowlanego; inżynierowie budownictwa; kelnerzy i barmani; kierowcy autobusów; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; kierownicy budowy; kucharze; lekarze; logopedzi i audiofonolodzy; masarze i przetwórcy ryb; mechanicy pojazdów samochodowych; monterzy elektroniki; monterzy instalacji budowlanych; murarze i tynkarze; nauczyciele języków obcych i lektorzy; nauczyciele praktycznej nauki zawodu; nauczyciele przedmiotów zawodowych; nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych; operatorzy obrabiarek skrawających; operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej; pielęgniarce i położne; pracownicy ds. budownictwa drogowego; pracownicy ds. rachunkowości i księgowości; pracownicy ochrony fizycznej; pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie; pracownicy socjalni; pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy; pracownicy usług pogrzebowych; przedstawiciele handlowi; psychologowie i psychoterapeuci; recepcjoniści i rejestratorzy; robotnicy leśni; robotnicy obróbki drewna i stolarze; rolnicy i hodowcy; samodzielni księgowi; spedytorzy i logiści; szefowie kuchni; ślusarze; wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych; betoniarze i zbrojarze; brukarze; lakiernicy; monterzy konstrukcji metalowych; robotnicy budowlani; spawacze
RÓWNOWAGA
administratorzy stron internetowych; agenci ubezpieczeniowi; animatorzy kultury i organizatorzy imprez; cukiernicy; floryści; fotografowie; gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy; instruktorzy nauki jazdy; instruktorzy rekreacji i sportu; inżynierowie elektrycy i energetycy; inżynierowie inżynierii środowiska; inżynierowie mechanicy; kamieniarze; kierowcy samochodów osobowych; kierownicy ds. logistyki; kierownicy ds. produkcji; kierownicy ds. usług; kierownicy sprzedaży; kierownicy w instytucjach społecznych i kultury; kosmetyczki; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; listonosze i kurierzy; magazynierzy; monterzy okien i szklarze; nauczyciele nauczania początkowego; nauczyciele przedszkoli; obuwnicy; ogrodnicy i sadownicy; operatorzy aparatury medycznej; operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych; opiekunki dziecięce; optycy i pracownicy wytwarzający protezy; piekarze; pomoce w gospodarstwie domowym; pozostali specjaliści edukacji; pracownicy ds. techniki dentystrycznej; pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych; pracownicy myjni, pralni i prasowni; pracownicy poczty; pracownicy poligraficzni; pracownicy przetwórstwa metali; pracownicy sprzedaży internetowej; pracownicy zajmujący się zwierzętami; projektanci i administratorzy baz danych, programiści; ratownicy medyczni; robotnicy obróbki skóry; specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; sprzętacze i pokojowe; tapicerzy; weterynarze; zaopatrzeniowcy i dostawcy
NADWYŻKA
analicy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych; bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej; biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy; dziennikarze i redaktorzy; ekonomiści; filolodzy i tłumacze; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; inżynierowie chemicy i chemicy; kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu; mechanicy maszyn i urządzeń; meteorolodzy, geolodzy, geografowie; monterzy maszyn i urządzeń; nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; operatorzy maszyn włókienniczych; pedagodzy; plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków; pomoce kuchenne; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; pracownicy ds. jakości; pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp; pracownicy przetwórstwa spożywczego; prawnicy; rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych; sekretarki i asystenci; socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych; specjaliści administracji publicznej; specjaliści ds. finansowych; specjaliści ds. organizacji produkcji; specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży; specjaliści ds. rynku nieruchomości; specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji; specjaliści rolnictwa i leśnictwa; specjaliści technologii żywności i żywienia; specjaliści telekomunikacji; sprzedawcy i kasjerzy; technicy budownictwa; technicy informatyki; technicy mechanicy

Źródło: <https://barometr.zawodow.pl>, „Barometr zawodów” opracowany przez WUP Rzeszów na zlecenie MRPiPS

Zawody lub grupy zawodów wyodrębnione w „Informacjach sygnałnych” oraz w badaniu „Barometr zawodów” mogą ulegać zmianom pod wpływem oddziaływania systemu edukacji i innych czynników rynku pracy.

4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu oferuje wsparcie w wejściu lub powrocie na rynek pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez zastosowanie różnych form i działań aktywizacyjnych oraz wykorzystanie instrumentów i usług rynku pracy. Poniższe zestawienie zawiera wszystkie formy kierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy mające na celu umiejscowienie osób zarejestrowanych w Urzędzie na rynku pracy.

Tabela 37 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2009-2019

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Szkolenia											
Liczba osób skierowanych na szkolenie (bezrobotni i poszukujący pracy)	404	471	52	261	369	361	122	79	100	103	92
w tym w ramach bonu szkoleniowego	-	-	-	-	-	-	36	38	41	51	51
Prace interwencyjne											
Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych	349	331	220	271	285	138	260	169	170	216	383
Roboty publiczne											
Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach robót publicznych	201	406	141	388	312	302	374	442	440	232	185
Staż											
Liczba osób skierowanych na staż (bezrobotnych i poszukujących pracy)	695	1189	283	1033	1025	1001	1146	834	738	458	802
w tym w ramach bonu stażowego	-	-	-	-	-	41	-	-	-	-	-
Przygotowanie zawodowe											
Liczba osób skierowanych na przygotowanie zawodowe	15	29	2	5	21	0	-	-	-	-	-
Prace społecznie użyteczne, w tym w ramach PAI											
Liczba osób skierowanych na prace społecznie użyteczne	118	151	0	77	90	0	10	7	18	4	7
Podjęcie działalności gospodarczej, w ramach jednorazowych środków na założenie działalności gospodarczej oraz bonu na zasiedlenie											
Liczba osób, które podjęły działalność gospodarczą (bezrobotni i poszukujący pracy)	129	190	52	177	110	204	233	260	213	122	137
Wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy w tym ze środków PFRON											
Liczba zatrudnionych osób (bezrobotnych i poszukujących pracy)	170	312	153	242	165	397	327	324	302	183	230
Bon na zasiedlenie											
Liczba osób, które podjęły pracę	-	-	-	-	-	3	36	67	93	69	76
Dofinansowanie pracodawcy lub przedsiębiorcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż.											
Liczba zatrudnionych bezrobotnych	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f)											
Liczba zatrudnionych bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	283	406	131	46
Liczba osób, którym udzielono wsparcia	2 081	3 079	903	2 454	2 377	2 407	2 509	2 465	2 480	1 518	1 958

Źródło: Dane PUP Jarosław, opracowanie własne

W 2019 roku ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w postaci aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. szkoleń, staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, jednorazowych środków na założenie działalności gospodarczej, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, bonu na zasiedlenie skorzystało 1 958 osób, w tym:

- ✓ **1 951 osób bezrobotnych;**
- ✓ **7 osób poszukujących pracy.**

Łącznie w 2019 roku na formy aktywizacji skierowano 440 osób więcej, niż w roku poprzednim (1 518).

Z przedstawionych danych wynika, że od lat najczęściej stosowaną formą wsparcia aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych jest staż. Jednocześnie pracownicy tut. Urzędu zaobserwowali, że pomimo utrzymującego się wśród pracodawców dużego zainteresowania organizacją stażu, ta forma aktywizacji cieszy się coraz mniejszą popularnością wśród osób bezrobotnych. Doradcom klienta coraz trudniej jest znaleźć osoby chętne do odbycia stażu. Główne przyczyny spadku zainteresowania osób bezrobotnych stażem upatrywane są w niskiej kwocie stypendium stażowego oraz większymi niż w latach ubiegłych możliwościami znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. W 2019 roku ze względu na duże zainteresowanie pracodawców organizacją stażu dla osób bezrobotnych oraz możliwością rozdysponowania na realizację tej formy aktywizacji znacznych środków finansowych ze źródeł FP, EFS i PFRON, na staż skierowano więcej osób bezrobotnych, niż w roku poprzednim. **Łącznie w 2019 roku do odbycia stażu skierowano 802 osoby, w tym 797 osób bezrobotnych i 5 osób poszukujących pracy.**

Kolejną formą, której celem jest umiejscowienie bezrobotnego na rynku pracy, i która w 2019 roku cieszyła się dużym zainteresowaniem pracodawców były prace interwencyjne. **Łącznie w 2019 roku zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych podjęły 383 osoby bezrobotne, tj. o 167 więcej niż w roku poprzednim (216).**

W 2019 roku pracodawcy chętnie korzystali z możliwości refundacji kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. **W ramach ww. formy zatrudnienie podjęło 230 osób, w tym 229 osób bezrobotnych oraz 1 osoba poszukująca pracy. Liczba osób, które podjęły w 2019 roku pracę w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (230) była wyższa o 47 w porównaniu z rokiem poprzednim.** Refundacja kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy w 2019 roku finansowana była ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz PFRON.

W związku z organizacją robót publicznych w 2019 roku zatrudnienie podjęło 185 osób bezrobotnych, tj. o 47 mniej niż w roku poprzednim.

W 2019 roku tut. Urząd wspierał samozatrudnienie bezrobotnych. 135 osób założyło firmę po uzyskaniu jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, natomiast 2 osoby rozpoczęły działalność po otrzymaniu bonu na zasiedlenie. Źródłem dotacji na założenie firmy w 2019 roku były środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego, które otrzymały 134 osoby bezrobotne oraz środki PFRON, które otrzymała 1 osoba poszukująca pracy. Łącznie w 2019 roku przy wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu działalność gospodarczą rozpoczęło 137 osób (w tym w ramach otrzymanej dotacji 136 osób i w ramach bonu na zasiedlenie 2 osoby), tj. o 15 więcej niż w roku poprzednim.

Ponadto w celu nabycia lub poszerzenia kwalifikacji w **2019 roku skierowano na szkolenie 92 osoby**, tj. 11 osób mniej niż w roku 2018 (103). Wśród osób kierowanych w 2019 roku na szkolenie, **51 bezrobotnych skorzystało z możliwości podniesienia kwalifikacji w ramach bonu szkoleniowego**.

W 2019 roku 76 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie, tj. o 7 więcej niż w 2018 roku (69), natomiast 2 osoby w ramach bonu na zasiedlenie rozpoczęło działalność gospodarczą.

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu kontynuował rozpoczętą w 2016 roku realizację formy aktywizacji kierowanej do osób bezrobotnych do 30 r. ż., która zyskała duże zainteresowanie wśród pracodawców. **W ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) skierowano do pracy w 2019 roku 46 osób**, tj. o 85 mniej niż w 2018 roku (131 osób). Osoby bezrobotne kierowano do pracy w ramach ww. formy na zwalniane stanowisko pracy (tzw. podmiana) w celu kontynuacji zawartych w latach poprzednich umów. W 2018 i 2019 roku nie zawierano nowych umów w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), gdyż zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy umowy mogły być zawierane w okresie od stycznia 2016 roku do grudnia 2017 roku.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2019 roku realizował prace społecznie użyteczne. Na ww. formę skierowano 7 osób bezrobotnych, tj. o 3 więcej niż w 2018 roku.

Oprócz wsparcia przy zatrudnianiu pracowników, **do pracodawców w 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu skierował środki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego** – formy wprowadzonej od dnia 27 maja 2014 roku znowelizowaną ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Przy realizacji ww. formy wsparcia dla pracowników i pracodawców w 2019 roku obowiązywały następujące priorytety wydatkowania środków KFS:

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia.

Dodatkowo Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania rezerwy KFS w 2019 roku:

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy.

W 2019 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wpłynęło od Pracodawców 107 wniosków o przyznanie środków w ramach KFS, podpisano 86 umów/porozumień, tj. o 37 więcej niż w 2018 roku (49).

Łącznie w ramach zawartych w 2019 roku umów przeszkolono 36 pracodawców oraz 590 pracowników, w tym 340 kobiet (ogółem 626 osób). Dla porównania w 2018 roku z KFS skorzystało 237 pracowników i 15 pracodawców (ogółem 252 osoby), w 2017 roku 512 pracowników i 23 pracodawców (ogółem 535 osób), w 2016 roku objęto kształceniem 844 pracowników i 31 pracodawców (ogółem 875 osób), natomiast w 2015 roku objęto kształceniem 844 pracowników i 51 pracodawców (ogółem 895 osób).

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2019 roku sfinansowano:

- ✓ kursy dla 36 pracodawców i 578 pracowników, w tym 330 kobiet,
- ✓ studia podyplomowe dla 1 pracodawcy i 12 pracowników, w tym 10 kobiet.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej otrzymał na 2019 rok limit środków w kwocie 1.100.000,00 zł, tj. 716.600,00 zł więcej niż w 2018 roku (383.400,00 zł).

Zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2019 r. wynosiło 1.099.350,00 zł.

Dane dotyczące wykorzystania środków w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2015-2019 prezentuje tabela.

Tabela 38 Krajowy Fundusz Szkoleniowy w latach 2015-2019

Rok	Limit środków KFS	wzrost↑/spadek↓ w stosunku do poprzedniego roku	Zaangażowanie środków na 31.12 danego roku	wykorzystanie środków z limitu w %
2015	2.200.000,00 zł	-	2.156.384,44 zł	98,0%
2016	1.200.000,00 zł	-1 000 000,00 zł↓	1.193.043,12 zł	99,4%
2017	973.000,00 zł	-227 000,00 zł↓	867.815,97 zł	89,2%
2018	383.400,00 zł	-589 600,00 zł↓	382.685,35 zł	99,8%
2019	1.100.000,00 zł	716 600,00 zł↑	1.099.350,00 zł	99,9%

Źródło: Dane PUP Jarosław – Referat Obsługi Klienta Instytucjonalnego, opracowanie własne

5 Podsumowanie

Powiat jarosławski od 2010 roku notuje spadek liczby mieszkańców, który wg danych prognostycznych GUS będzie utrzymywał się w kolejnych latach. **Ludność powiatu na koniec grudnia 2018 r. (brak danych na koniec 2019 r.) wyniosła 120 714 osób, tj. o 266 osób mniej niż na koniec 2017 r. (120 980 osób).** Wg prognoz w ciągu najbliższych kilkunastu lat liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego spadnie do około 116 tys. osób (2030 rok - 115 757 osób). Głównymi przyczynami obniżenia liczby ludności w powiecie jest postępujący proces starzenia się społeczeństwa, niski wskaźnik przyrostu naturalnego, wysoki wskaźnik umieralności oraz migracje (wewnętrzne i zewnętrzne).

Wraz z liczbą ludności powiatu jarosławskiego zmienia się jej struktura:

- ✓ spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (2010 – 20,6%; 2018 – 18%);
- ✓ spada liczba osób w wieku produkcyjnym (2010 – 63,8%; 2017 – 62,3%);
- ✓ wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (2010 – 15,7%; 2017 – 19,7%).

Zmiany w strukturze ludności powiatu wpływają na zmiany w strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu.

W powiecie jarosławskim w 2019 roku zarejestrowano 836 podmiotów gospodarczych, tj. o 29 więcej niż w 2018 roku (807), natomiast wyrejestrowano 550 podmiotów, tj. o 91 mniej niż w roku 2018 (641). Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2019 roku wyniosła 9 201 i była wyższa o 225 w porównaniu do grudnia 2018 roku (8 976). Najwięcej podmiotów na terenie powiatu na koniec 2019 roku działało w sektorach: handel (2 532), budownictwo (1 510), przetwórstwo przemysłowe (751) i usługi (730).

W poziomie stopy bezrobocia oraz liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec 2019 roku w powiecie jarosławskim utrzymała się tendencja spadkowa względem lat poprzednich.

Na koniec grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 9,8% i była wyższa o 1.9 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (7,9%) i o 4.6 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (5,2%).

Pod względem wysokości stopy bezrobocia, biorąc pod uwagę wartości od najwyższej do najniższej (im wyższa wartość wskaźnika, tym trudniejsza sytuacja gospodarcza regionu, im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja gospodarcza regionu) powiat jarosławski uplasował się na koniec 2019 roku na 11 miejscu wśród 25 powiatów województwa podkarpackiego, co oznacza przesunięcie o 3 pozycje niżej względem 2018 roku. Pomimo niższej stopy bezrobocia w powiecie jarosławskim niż w latach poprzednich, nadal znacznie przewyższa ona poziom bezrobocia w Polsce, co wskazuje na utrzymującą się trudną sytuację na lokalnym rynku pracy.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec roku 2019 wyniosła 5 215 i była niższa o 1 336 w stosunku do grudnia 2018 roku (6 551). Kobiety figurujące na koniec 2019 roku w ewidencji tut. Urzędu (2 729) stanowiły 52,3% ogółu zarejestrowanych (5 215), a ich udział w grupie osób bezrobotnych spadł o 0.5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2018 roku

(52,8%). **Powiat jarosławski jest na trzecim miejscu w województwie podkarpackim pod względem ilości zarejestrowanych na koniec 2019 roku osób bezrobotnych.**

W 2019 roku nastąpił spadek liczby rejestrujących się osób bezrobotnych oraz wzrost liczby osób wyłączanych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Łącznie w 2019 roku zarejestrowano w tut. Urzędzie 7 237 osób bezrobotnych, w tym 3 289 kobiet, tj. o 686 osób mniej niż w 2018 roku (7 923). Liczba osób wyrejestrowanych w 2019 roku wyniosła 8 573, w tym 4 020 kobiet, tj. o 176 więcej niż w 2018 roku (8 397). Głównym powodem wyrejestrowań z ewidencji tut. Urzędu Pracy było podjęcie zatrudnienia. Łącznie w roku 2019 z tytułu podjęcia pracy zostało wyłączonych 4 419 osób bezrobotnych (51,5% ogółu wyrejestrowanych osób), tj. o 406 osób mniej niż w 2018 roku (4 825).

W 2019 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni. Na koniec grudnia 2019 roku w ewidencji Urzędu figurowało 800 osób, którym przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych, tj. o 144 mniej niż na koniec 2018 roku (944). Wysoka liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku to wynik wydłużonego okresu przysługiwania prawa do pobierania świadczenia (365 dni) oraz ciągłego napływu do ewidencji tut. Urzędu osób z doświadczeniem zawodowym, co może wskazywać na nie najlepszą sytuację na lokalnym rynku pracy (zwalnianie wykwalifikowanych pracowników).

Na koniec 2019 roku największą grupę bezrobotnych stanowiły:

- ✓ osoby w wieku 25-34 lata – 1 491 bezrobotnych (28,6% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby ze stażem pracy powyżej 1 roku, a poniżej 5 lat – 1 381 bezrobotnych (26,5% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” – 1 524 bezrobotnych (29,2% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 m-cy – 2 658 bezrobotnych (51% ogółu zarejestrowanych osób).

W strukturze osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nadal utrzymuje się wysoka liczba bezrobotnych kwalifikujących się do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli osób, dla których powrót lub wejście na rynek pracy jest szczególnie trudne i w znacznym stopniu uwarunkowane od pomocy różnych instytucji, w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Na koniec grudnia 2019 roku liczba osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 4 611, w tym 2 497 kobiet. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2019 roku stanowiły 88,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (5 215), tj. o 0.4 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku. Bezrobotne kobiety zaliczane do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2019 roku 47,9% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.2 punktu procentowego mniej niż w 2018 roku.

Najliczniejsze grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2019 roku, to:

- ✓ bezrobotni długotrwale – 3 169 osób, w tym 1 811 kobiet (68,7% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ bezrobotni do 30 roku życia – 1 407 osób, w tym 806 kobiet (30,5% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ bezrobotni powyżej 50 roku życia – 1 242 osoby, w tym 448 kobiet (26,9% ogółu zarejestrowanych).

Problemy osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, warunkujące aktywność zawodową tych osób są często złożone, a ich rozwiązanie wymaga szerokiego, długotrwałego i zindywidualizowanego wsparcia płynącego ze strony Urzędu, instytucji i pracodawców.

W 2019 roku nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostało zniesione profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.

Do chwili odejścia od profilowania, tj. do 14 czerwca 2019 roku przeprowadzono 3 993 wywiady, na podstawie których ustalano profil pomocy dla osób bezrobotnych.

W celu efektywnego dopasowania wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej w 2019 roku doradcy klienta we współpracy z osobami bezrobotnymi opracowywali Indywidualne Plany Działania. Zawierały one najbardziej adekwatne i możliwe do zastosowania w odniesieniu do sytuacji osoby bezrobotnej usługi i instrumenty aktywizacji.

W roku 2019 doradcy klienta przygotowali 7 699 Indywidualnych Planów Działania, tj. o 1 588 mniej niż w 2018 roku (9 287). Na koniec grudnia 2019 roku Indywidualne Plany Działania realizowało 5 247 osób bezrobotnych.

W 2019 roku nastąpił spadek w napływie ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. **W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku pracodawcy zgłosili do realizacji 3 640 ofert, tj. o 321 mniej niż w analogicznym okresie roku 2018.** 49,8% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do tut. Urzędu, tj. **1 814 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego.** Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2019 roku wzrósł o 17,4 punktu procentowego w porównaniu z 2018 rokiem (32,4%). Zatem, **pracodawcy w 2019 roku rzadziej niż rok wcześniej oferowali osobom bezrobotnym zatrudnienie z własnych środków.** Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 913 dotyczyło organizacji stażu, 8 ofert dotyczyło organizacji prac społecznie użytecznych. **W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku pracodawcy zgłosili 44 oferty dla osób niepełnosprawnych, tj. o 51 mniej niż w 2019 roku (95).**

Najwięcej ofert pracy w 2019 roku wpłynęło w zawodach:

- ✓ pomocniczy robotnik budowlany ;
- ✓ sprzedawca;
- ✓ pracownik prac dorywczych;
- ✓ robotnik gospodarczy;
- ✓ pozostali pracownicy obsługi biurowej;
- ✓ garmażer;
- ✓ magazynier;
- ✓ spawacz;
- ✓ szwaczka maszynowa;
- ✓ pomoc kuchenna;
- ✓ kelner;
- ✓ technik prac biurowych;
- ✓ pakowacz ręczny;
- ✓ doradca klienta.

Utrzymuje się duże zainteresowanie pracodawców wsparciem Urzędu przy zatrudnianiu pracowników. Pracodawcy starając się o uzyskanie środków w ramach zatrudnienia subsydiowanego chcą utrzymać prawidłowe funkcjonowanie firmy lub wspierać jej rozwój. Niestety wynagrodzenie oferowane przez pracodawców odbiega znacznie od poziomu przeciętnego wynagrodzenia, co zniechęca osoby bezrobotne do aktywności

zawodowej (często wskazują niskie zarobki, jako czynnik demotywujący do podjęcia zatrudnienia). W 2019 roku w ponad połowie zgłoszonych ofert pracy proponowane wynagrodzenie było równe kwocie minimalnego wynagrodzenia, tj. 2 250 zł, w około 26% zgłoszonych ofert pracodawcy proponowali wynagrodzenie w przedziale od 2 250 zł do 3 000 zł, niewiele ponad 8% zgłoszonych ofert zawierało wynagrodzenie na poziomie od 3000 zł do 5 000 zł., natomiast w 1% zgłoszonych ofert wynagrodzenie przekraczało 5 000 zł. Brak lub zbyt mała ilość ofert pracy oraz niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców to jedne z najczęściej wymienianych przez osoby bezrobotne barier w podjęciu zatrudnienia.

W 2019 roku formami wspomagającymi wejście na rynek pracy objęto 1 958 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, tj. o 440 więcej niż w 2018 roku (1 518). Najwięcej osób skierowano na: staż – 802 osoby (w tym 5 osób poszukujących pracy), prace interwencyjne – 383 osoby, zatrudnienie w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy (ze środków FP, EFS i PFRON) – 230 osób (w tym 1 osoba poszukująca pracy), roboty publiczne – 185 osób, zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. – 46 osób. Ponadto 135 osób (w tym 1 poszukująca pracy) skorzystało ze wsparcia w postaci jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (przyznawano środki z FP, EFS i PFRON), a 2 osoby założyły firmę po otrzymaniu bonu na zasiedlenie. 92 osoby zostały skierowane w 2019 roku na szkolenie, a 76 osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie.

Wszystkie działania podejmowane przez tut. Urząd mają na celu ograniczanie negatywnych skutków bezrobocia, a zainteresowanie zarówno pracodawców, jak i osób bezrobotnych oferowanym wsparciem z roku na rok jest coraz większe, co świadczy o potrzebie kontynuacji podejmowanych inicjatyw.

W 2019 roku pracodawcy chętnie korzystali ze środków w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, umożliwiających kształcenie ustawiczne pracodawcy i pracowników. **Na kursy i studia podyplomowe dla pracodawców i ich pracowników oraz promocję KFS wydatkowano w 2019 roku kwotę 1.099.350,00 zł. Wsparciem objęto 36 pracodawców oraz 590 pracowników, w tym 340 kobiet.** Przez realizację działań w ramach KFS potencjał kadrowy wielu firm działających na jarosławskim rynku pracy został wzmocniony, co umożliwi dalszy rozwój przedsiębiorczości na obszarze powiatu.

Wskaźniki płynące z jarosławskiego rynku pracy w ostatnich latach wskazują na pozytywne zmiany i polepszającą się sytuację w regionie, jednak rynek ten nadal wymaga podejmowania wielu działań w celu jego dalszego rozwoju i ożywienia. Pomimo spadku liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie w roku 2019, nadal ta liczba jest wysoka (5 215 osób bezrobotnych na koniec grudnia 2019 roku), a wielu bezrobotnych przez długi czas, bezskutecznie poszukuje zatrudnienia (3 169 osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2019 roku). Pozostawanie w rejestracjach tut. Urzędu dużej liczby osób bezrobotnych jest wynikiem niespełniania przez znaczą część bezrobotnych oczekiwań pracodawców, którzy coraz częściej poszukują wykwalifikowanej specjalistycznej kadry pracowników, o którą na lokalnym rynku jest coraz trudniej. Jednocześnie pracodawcy nie spełniają oczekiwań bezrobotnych, dla których oferowane niskie wynagrodzenie jest nieadekwatne do zakresu pracy wykonywanej w zawodzie.

Zmiany zachodzące w ostatnich latach na rynku pracy, przekształcanie w tzw. „rynek pracownika” powoduje konieczność dopasowania oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu do oczekiwań zarówno bezrobotnych, jak i pracodawców. Działania tut. Urzędu ukierunkowane są na podnoszenie jakości współpracy z pracodawcami, pozyskiwanie atrakcyjnych ofert pracy, jak najlepszy dobór odpowiednich kandydatów do pracy oraz wspieranie pracodawców poprzez zatrudnienie subsydiowane. Osobom bezrobotnym świadczona jest pomoc w zdiagnozowaniu problemów zawodowych, co stanowi kluczowy elementem w dalszym procesie aktywizacji zawodowej. Pracownicy tut. Urzędu dokładają wszelkich starań, aby umożliwić osobom bezrobotnym trwałe lub czasowe umiejscowienie na rynku pracy, poprzez zastosowanie najbardziej adekwatnych do sytuacji bezrobotnych form i instrumentów aktywizacji.

Współdziałanie Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oraz pracodawców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, a tym samym efektywne aktywizowanie osób bezrobotnych jest niezwykle istotne dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej gospodarki oraz poprawy jakości mieszkańców powiatu.

Opracowanie:
Justyna Podolak
Specjalista ds. analiz rynku pracy
PUP Jarosław

Spis tabel:

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2018, prognoza na lata 2020, 2025, 2030	4
Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2018, grudzień 2019).....	6
Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (2018 i 2019 r.)	12
Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2018 i 2019 roku	13
Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu	15
Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku wg zamieszkania (grudzień 2019 r.)	16
Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)	18
Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2018 r., 2019 r.).....	19
Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)	20
Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2018 r., 2019 r.)	21
Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2018 r., XII 2019 r.)	23
Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2019 rok)	24
Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2018 i 2019 rok)	27
Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok).....	28
Tabela 15 Bezrobotni długotrwale (2018 i 2019 rok).....	32
Tabela 16 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok)	33
Tabela 17 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2018 i 2019 rok).....	39
Tabela 18 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok).....	40
Tabela 19 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2019 rok)	44
Tabela 20 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (XII 2019 rok).....	45
Tabela 21 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (XII 2019 rok)	49
Tabela 22 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (XII 2019 rok).....	51
Tabela 23 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (XII 2019 rok)	51
Tabela 24 Bezrobotni niepełnosprawni (2018 i 2019 rok)	55
Tabela 25 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (XII 2019 rok)	56
Tabela 26 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 rok)	60
Tabela 27 Osoby bezrobotne wyłączane z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2018 i 2019 roku	62
Tabela 28 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2018 i 2019 roku wg przyczyn wyłączeń	63
Tabela 29 Liczba osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku.....	65
Tabela 30 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku.....	65
Tabela 31 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2018 i 2019 roku	66
Tabela 32 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2018 i 2019 rok).....	68
Tabela 33 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu 2018 i 2019 rok	68
Tabela 34 Informacja sygnałna za I półrocze 2019 r. dla powiatu jarosławskiego.....	72
Tabela 35 Informacja sygnałna za II półrocze 2019 r. dla powiatu jarosławskiego.....	73
Tabela 36 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2020 r.	74
Tabela 37 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2009-2019..	75
Tabela 38 Krajowy Fundusz Szkoleniowy w latach 2015-2019	78

Spis wykresów:

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2019 r.	7
Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2019 r.).....	8
Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2019 rok)	9
Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2019 roku (w tys.)	10
Wykres 5 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w PUP Jarosław w latach 1998-2019 oraz wzrost/spadek liczby bezrobotnych w danym roku do roku poprzedniego	11
Wykres 6 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2018 i 2019 roku	12
Wykres 7 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2018 i 2019 roku	12
Wykres 8 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2018 i 2019 roku)	13
Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)	18
Wykres 10 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku)	19
Wykres 11 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku).....	21
Wykres 12 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2019 roku).....	22
Wykres 13 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2019 r.).....	25
Wykres 14 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2019 r.	30
Wykres 15 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych w 2019 r.	37
Wykres 16 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2019 r.....	42
Wykres 17 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2019 r.	47
Wykres 18 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną w 2019 r.....	54
Wykres 19 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2019 r.....	58
Wykres 20 Fluktuacja (napływ/odpływ) osób bezrobotnych w 2019 r.	62
Wykres 21 Najliczniej wpływające w 2019 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu	71

Dane źródłowe:

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

<http://www.starostwo.jaroslaw.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/bdl/>

jaroslaw.praca.gov.pl/

<https://barometrzwodow.pl/>

mz.praca.gov.pl

Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 – (2018, 2019)

Załącznik 1 do sprawozdania MRPiPS-01 – za IV kwartał 2018 roku, I, II, III i IV kwartał 2019 roku

Załącznik 2 do sprawozdania MRPiPS-01 – za I i II półrocze 2018 i 2019 roku

Załącznik 3 do sprawozdania MRPiPS-01 – za I i II półrocze 2018 i 2019 roku

Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych MRPiPS-07 – I i II półrocze 2019 roku

Załącznik 6 do sprawozdania MRPiPS-01 – za lata 2007-2015

„Barometr zawodów 2020”, opracowanie przygotowane przez WUP Rzeszów na zlecenie MRPiPS, Kraków 2019

„Sytuacja demograficzna Polski do 2018 r. Tworzenie i rozpad rodzin”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2019